

Bokslut 2018

INNEHÅLL

sida

1 - 21 Verksamhetsberättelsen

22 - 23 Andelsbankens resultaträkning och balansräkning

24 - 25 Finansieringsanalys

**Noterna till andelsbankens resultaträkning
och balansräkning**

26 - 46 De viktigaste principerna för upprättandet av bokslutet i andelsbanken

47 - 70 Noter

**71 - 82 Förteckning över bokföringsböcker, verifikatsslag samt
utredning om hur de förvaras**

83 Styrelsens underskrift

83 Förvaltningsrådets bestyrkande

83 Revisorernas anteckning om utförd revision

NAGU ANDELSBANK

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE för år 2018

Nagu Andelsbanks rörelsevinst var mindre än året innan, trots att räntenettot ökade. Provisionsintäkterna minskade, vilket främst hänför sig till förändringar i bokföringen av kreditgivningens expeditionsavgifter. Banken hade ökade kostnader under 2018, varav en del var av engångsnatur, men framför allt avgifterna till centralen ökade kraftigt. Under räkenskapsperioden bokfördes förväntade kreditförluster (nedskrivningar) för krediter och andra åtaganden till ett högre belopp än under jämförelseperioden. De förväntade kreditförlusterna (nedskrivningarna) i förhållande till kredit- och garantistocken var fortfarande små. De förväntade kreditförlusterna beräknades 2018 i enlighet med standarden IFRS 9, dvs. de är inte helt jämförbara med de nedskrivningar som tidigare år beräknats enligt standarden IAS 39. Utlåningen ökade kraftigt och också inlåningen ökade en aning. CET 1 kapitalrelationen var aningen svagare än året innan.

Nagu Andelsbank tog 1.1.2018 i bruk de delar av standarden IFRS 9 "Finansiella instrument" som ingår i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar (2/2016) samt de övriga ändringar som följer av att standarden IFRS 9 trätt i kraft 1.1.2018. Ur Andelsbankens synvinkel var den mest betydande ändringen att nedskrivningarna för krediter som beviljats bokförs degressivare än tidigare, på basis av förväntade kreditförluster. Standarden IFRS 9 förorsakade också ändringar i principerna för upprättande av bokslutet, justeringar i beloppet av de fordringar som tidigare har redovisats i balansräkningen och i klassificeringen av finansiella instrument. Justeringarna i bokförda värden redovisas bland ackumulerade vinstmedel i den ingående balansen på omklassificeringsdagen 1.1.2018. I principerna för upprättande av bokslutet redogörs för effekterna av övergången.

Nyckeltal

Nyckeltal		
	2018	2017
Rörelsevinst, 1 000 euro	402	432
Kostnaderna i relation till intäkterna, %	69,9	66,2
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	3,8	4,9
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)		53,5
Antal anställda i genomsnitt	10	10
Ägarkunder	1226	1090

OP Gruppen

Nagu Andelsbank är en inlåningsbank i andelslagsform som ägs av sina medlemmar och som bedriver lokal hushållsbanksrörelse inom sitt verksamhetsområde. Alla medlemmar är ägarkunder och varje medlem har en medlemsandel som ger lika rättigheter.

Andelsbanken hör till OP Gruppen som är en ledande finländsk finansgrupp. Den består av de självständiga andelsbankerna och deras centralinstitut OP Andelslag (tidigare OP-Pohjola anl) jämte dotterföretag. OP Andelslag och dess dotterföretag OP-Tjänster Ab och OP Kundtjänster Ab ansvarar för utvecklingen och produktionen av centraliserade tjänster till OP Gruppen och dess medlemsbanker. OP Andelslag fungerar som en strategisk ägarsammanslutning för hela OP Gruppen samt som det centralinstitut som svarar för gruppstyrning och tillsyn.

Andelsbanken är ett medlemskreditinstitut till OP Andelslag. OP Andelslag och dess medlemskreditinstitut bildar tillsammans med sammanslutningarna i deras finansiella företagsgrupper en sådan sammanslutning som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (Sammanslutningslagen). Enligt sammanslutningslagen svarar centralinstitutet och medlemskreditinstituten för varandras skulder och förbindelser och tillsynen av deras kapitaltäckning, likviditet och exponeringar övervakas på sammanslutningsnivå. OP Gruppens försäkringsbolag omfattas inte av det solidariska ansvaret.

Omvärlden

Omvärlden

Tillväxten i världsekonomin avtog, och förtroendet för ekonomin försvagades under årets sista månader 2018. Trenden i ekonomin var ändå fortfarande tämligen god. Under hela 2018 växte världsekonomin i nästan samma goda takt som 2017. Skillnaderna mellan ländernas ekonomiska utveckling blev större. I euroområdet avtog den ekonomiska tillväxten betydligt under årets lopp, delvis till följd av temporära faktorer. Arbetslösheten fortsatte att sjunka markant och inflationen ökade.

Europeiska centralbanken fortsatte att normalisera sin policy. ECB minskade i oktober sina nettoinköp enligt programmet för värdepappersköp till 15 miljarder euro per månad och upphörde helt med dem vid årsskiftet.

Styrräntorna förblev oförändrade hela året. I slutet av året steg euribor-räntorna en aning. De längre marknadsräntorna sjönk i slutet av året till följd av en ökad osäkerhet och de hamnade på samma nivå som i början av året. Till följd av den drastiska nedgången i slutet av året sjönk aktiekurserna så att de var lägre än i början av året.

I Finland fortsatte ekonomin sin goda tillväxt under den senare hälften av året. Enligt preliminära uppgifter växte ekonomin 2018 något långsammare än 2017. Den ekonomiska tillväxten fokuserades mera än tidigare på konsumtion. Sysselsättningen förbättrades klart och realinkomsterna ökade. I slutet av året började konsumenternas förtroende ändå vackla. Företagens lönsamhet fortsatte att förbättras, men investeringarna ökade endast något. På bostadsmarknaden minskade försäljningen av gamla bostäder en aning jämfört med det föregående året. Efterfrågan riktade sig till nya bostäder och antalet nya bostäder var nu störst sedan början av 1990-talet. Bostadspriserna steg endast en aning, med draghjälp av tillväxtcentra.

Det ekonomiska läget inom Nagu Andelsbanks verksamhetsområde har inte väsentligt förändras under året, dock kan skönjas en ökad ekonomisk aktivitet. Företagarandan är fortsatt stark och utvecklingen stabil. Den positiva utvecklingen kring Åbo har lett till ökad optimism som ses t.ex. i antalet bostadslån och företagens investeringar. Banken märker också av trenden med deltidsboende och distansarbete, vilket har lett till en ökad mängd människor under hela året i skärgården.

Den digitala utvecklingen har lett till att verksamhetsområdet vidgats. Bankens personliga service har lockat kunder i randområden som kan sköta sina ärenden digitalt. Bankens byte av telefonsystem hösten 2018 inleddes med allvarliga tekniska problem som fortsatt ännu under 2019 och som har lett till ett viss kundmissnöje.

Ansvarskänsla

Samhällsansvaret är en fast del av OP Gruppens och andelsbankernas affärsrörelse och strategi. Grunden för ansvaret är OP:s grunduppgift, gemensamma värden, starka kapitaltäckning och kompetenta riskhantering, vilka stöds av den kundägda affärsmodellen. Då det gäller samhällsansvar beaktar OP Gruppen det ekonomiska och sociala ansvaret samt miljöansvaret. OP Gruppens mål inom samhällsansvaret är att vara en föregångare inom branschen i Finland. OP:s samhällsansvarsrapport baserar sig på GRI-standarder. Rapporten utgör en del av OP Gruppens årsrapport på adressen op-year2018.fi.

Väsentliga händelser under räkenskapsperioden

Nagu Andelsbanks långvarige VD Johan Broos gick i pension den 1.7.2018, och som ny VD tillträdde Alice Björklöf. Bankens personal förändrades också genom att en person slutade och banken i månadsskiftet augusti-september anställde två nya banktjänstemän. Personalstyrkan är därmed oförändrad vid årsskiftet, men de många personbytena ledde till att verksamhetsåret tidvis var mycket hektiskt.

Banken förändrade öppethållningstiderna i början av år 2018 så att tiderna då banken är tillgänglig via tidsbokning utökades väsentligt, samtidigt minskades öppethållningen utan tidsbokning. Banken är öppen utan tidsbokning må-on, fre 10-14 och to 10-16. Med tidsbokning kan man besöka banken må-to 8-17.30 och fre 8-16. Förändringen upplevs som mycket positiv bland bankens personal som nu känner att man har mer tid för kunderna och kan arbeta mycket mer strukturerat.

Representantskapet vid pensionskassan OP-Eläkekassa, som förvaltar det lagstadgade arbetspensionsskyddet för OP Gruppens personal, beslöt 31.7.2018 att överföra ett pensionsansvar på cirka 1,1 miljarder euro till Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen. Överföringen genomfördes vid slutet av 2018. Till följd av överföringen intäktförde Nagu Andelsbank en extra återbetalning av solvenskapital på sammanlagt 26.660 euro. Den extra återbetalningen av solvenskapital redovisas under pensionskostnader bland personalkostnaderna i resultaträkningen.

Inga andra väsentliga händelser inträffade under räkenskapsperioden i Nagu Andelsbank.

Koncernstrukturen och förändringar i den under räkenskapsperioden

Andelsbanken har inga dotterbolag och bildar sålunda ingen koncern.

Väsentliga händelser efter räkenskapsperioden

Inga väsentliga händelser inträffade efter räkenskapsperiodens slut i Nagu Andelsbank.

Andelsbankens resultat

Utvecklingen av de mest centrala intäkts- och kostnadsposterna som påverkat rörelsevinsten under de tre senaste åren och förändringen 2018 presenteras i tabellen nedan.

Resultatanalys				
1000 euro	2018	2017	Förändring , %	2016
Intäkter				
Räntenetto	967	907	6,5%	891
Övriga intäkter				
Intäkter från egetkapitalinstrument	201	205	-2%	210
Provisionsintäkter, netto	281	265	6,3%	308
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	2	56	-96,4%	79
Nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via fonden för verkligt värde	0	0	0	0
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	0	0,5	0	0
Nettoresultat av säkringsredovisning	0	0	0	0
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	4	6	-37,2%	6
Övriga rörelseintäkter	9	33	-73,9%	12
Totalt	497	566	-12,1%	616
Intäkter totalt	1463	1473	-1,0%	1507
Kostnader				
Personalkostnader	400	471	-15,1%	428
Övriga administrationskostnader	427	371	+15%	325
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	37	42	-13%	45
Övriga rörelsekostnader	159	133	+19,5%	119
Kostnader totalt	1023	1018	0,6%	917
Förväntade kreditförluster från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	38			
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden		23,5		23,8
Förväntade kreditförluster och nedskrivningar för andra finansiella tillgångar				
Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar		0		0
Rörelsevinst (-förlust)	402	432	-6,8%	566

Rörelsevinsten minskade från jämförelseperioden. Räntenettot ökade sedan utlåningen vuxit och kostnaderna för inlåningen minskat.

Personalkostnaderna ökade något till följd av kostnader av engångsnatur i samband med VD-bytet men ökningen blev inte så stor tack vare den extra återbetalningen av solvenskapital som intäktsfördes för överföringen av OP-Eläkekassas pensionsansvar. En del av kostnaderna föll på 2017 pga ett periodiseringsfel och belastar därmed inte 2018-års resultat så kraftigt som det borde, utan i jämförelse ser personalkostnaderna ut att ha minskat. Under 2019 normaliseras den här siffran till en mer stabil nivå då vare sig extra utgifter eller intäkter eller periodiserade dylika inverkar.

Provisionsintäkterna ökade då man justerat 2017 års bokslut enligt nuvarande bokföringsregler. Övriga rörelsekostnader har också svagt ökat, men framförallt ökade avgifterna till centralen kraftigt pga OP Gruppens interna utvecklingsavgifter.

Provisionsintäkter samlades enligt följande:

Provisionsintäkter			
1000 euro	2018	2017	Förändring, %
Inlåning	1	3	-66,7%
Utlåning	102	105	-2,9%
Betalningsrörelse	160	152	5,3%
Värdepappersförmedling och emission	11	9	11,1%
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	61	70	-13,1%
Garantier	7	7	5,7%
Förmedling av försäkringar	45	41	10,1%
Övriga	95	69	38,1%
Totalt	482	456	5,7%
OP-bonus	-168	-158	6,1%
Provisionsintäkter totalt	315	298	5,4%
Provisionskostnader	33	34	-1,3%
Provisionsintäkter, netto	281	265	6,3%

Andelsbankens provisionsintäkter ökade från jämförelseåret. Provisionerna från kreditgivningen minskade en aning, betalningsrörelsen och kapitalförvaltningen ökade. Provisionerna från värdepappersförmedlingen var något högre än året innan. Bland övriga provisionsintäkter ingår en tydlig ökning av provisionsintäkter från försäljning av ränteskydd.

I provisionsintäkterna ingår som en avdragspost den OP-bonus som betalats till ägarkunderna.

De förväntade kreditförlusterna (nedskrivningarna) för fordringar ökade under jämförelseperioden, men i förhållande till kredit- och garantistocken var nedskrivningarna fortfarande små. De förväntade kreditförlusterna beräknades 2018 i enlighet med standarden IFRS 9, dvs. de är inte helt jämförbara med de nedskrivningar som tidigare år beräknats enligt standarden IAS 39.

Förväntade kreditförluster (nedskrivningar)			
1000 euro	2018	2017	Förändring, %
Förväntade kreditförluster (nedskrivningar) totalt	38	23	60,3%
Förväntade kreditförluster (nedskrivningar) av kredit- och garantistocken, %	0	0	0

Omslutning och åtaganden utanför balansräkningen

Centrala balans- och åtagandeposter

Utvecklingen av de centrala balans- och åtagandeposterna under de tre senaste åren och förändringen 2018 presenteras i tabellen nedan.

Centrala balans- och åtagandeposter				
1000 euro	31.12.2018	31.12.2017	Förändring, %	31.12.2016
Omslutning	61 883	54 421	+13,7%	51 385
Utlåning	52 150	45 466	+14,7%	44 125
Skuldebrev	0	0	0	0
Aktier och andelar	4 602	4 602	+0	4 604
Inlåning	43 039	40 319	+6,7%	35 298
Eget kapital	7 985	7 623	+4,8%	6 996
Åtaganden utanför balansräkningen	1 948	1 720	13,3%	1 664

Andelsbanken har haft en kraftig tillväxt under 2018, tillväxten kommer främst från en tillströmning nya kunder. Bankens fick totalt 160 nya ägarkunder under året, nettoökning 136. Detta har lett till en ökning både i utlåningen och inlåningen, vilket syns i en stor förändring av omslutningen.

På basen av kundrespons är det framför allt bankens tillgänglighet och servicevilliga personal som lockar nya kunder, samtidigt har banken lyckats slipa arbetsrutinerna till högre effektivitet som håller prisnivån på en konkurrenskraftig nivå.

Utvecklingen av utlåningen

Nya krediter beviljades under året för 16.395 tusen euro, vilket är 4.900 tusen euro mer än året innan. Kreditstocken uppgick i slutet av året till totalt 52 150 tusen euro (45 530¹). Banken överförde under 2018 inga krediter till OP-Bostadslånebanken Abp men beviljades under november 2018 en mellankredit på 1.460.000 euro.

Problemfordringarna och exponeringar med anstånd utvecklades på följande sätt under räkenskapsperioden:

Problemfordringar och exponeringar med anstånd			
1000 euro	31.12.2018	31.12.2017	Förändring, %
Nödlidande exponeringar	2 706	2 605	+3,9%
Över 90 dagar förfallna fordringar	1 237	392	+315,5%
Nödlidande fordringar med anstånd	1 036	1 709	-39,38%
Förmodas inte bli betalda	433	504	-14,8%
Presterande exponeringar med anstånd	251	335	-15,1%
Problemfordringar totalt	2 957	2 940	+0,6%

I siffrorna i tabellen har förväntade kreditförluster (nedskrivningar) dragits av. Som över 90 dagar förfallna fordringar rapporteras det återstående kapitalet på en fordran där räntan eller kapital förfallit till betalning men inte betalats på tre månader. Som exponeringar med anstånd rapporteras fordringar där avtalsvillkoren omförhandlats på grund av att kundens betalningsförmåga försämrats. Som fordringar som förmodas inte bli betalda rapporteras övriga fordringar i de svagaste kreditklasserna.

Fastighetsinnehav

Andelsbankens fastighetsinnehav består av rörelsefastigheter och förvaltningsfastigheter.

Fastighetsinnehav		
1000 euro	31.12.2018	31.12.2017

¹ Jämförelsetalet 31.12.2017 inom parentes.

Rörelsefastigheter		
Uppbundet kapital	386	406
Procent av omslutningen	0,62	0,74
Förvaltningsfastigheter		
Uppbundet kapital	94	94
Procent av omslutningen	0,15	0,17
Verkligt värde	140	140
Nettointäkter, %	4,49	6,65
Kapital uppbundet i fastigheter totalt	480	500
Procent av omslutningen	0,78	0,92

Det uppbundna kapitalet för fastighetssammanslutningar består av aktielägenheternas bokföringsvärde ökat med aktielägenhetens låneandel.

Andelsbankens fastighetsinnehav har inte förändrats under perioden, utan består i praktiken av kontorsfastigheten på Nagu Kyrkbacken samt en aktielokal i Bostads Ab Nagu Kyrkviken Asunto Oy.

Rörelsefastigheter

Rörelsefastigheter ingår i balansräkningen för 386 tusen euro, för dem bokfördes under räkenskapsperioden nedskrivningar för 20 tusen euro.

Förvaltningsfastigheter

På förvaltningsfastigheterna bokfördes under räkenskapsperioden inga nedskrivningar.

Utvecklingen av den övriga placeringsverksamheten

Fordringar på kreditinstitut, varav merparten består av fordringar på OP Företagsbanken Abp, uppgick till 3831 tusen euro (3166).

Vid slutet av räkenskapsperioden hade andelsbanken placeringar i centralinstitutets andelskapital för totalt 4602 tusen euro (4602).

Skulder till allmänheten och offentlig sektor

Utvecklingen av inlåningen från allmänheten och övriga skulder beskrivs i tabellen nedan. Övriga skulder består av skulder i korta pengar och lån förmedlade ur statens medel.

Skulder till allmänheten och offentlig sektor			
1000 euro	31.12.2018	31.12.2017	Förändring, %
Inlåning			
Betalningsrörelsekonton	20 465	19 592	4,5%
Sparkonton	1 754	1 733	1,2%
Placeringskonton	20 363	18 546	9,8%
Inlåning i valuta	457	448	2,1%
Totalt	43 039	40 319	+6,7%
Övriga skulder	0	2	-100%
Skulder till allmänheten och offentlig sektor totalt	43 039	40 321	+6,7%

Utvecklingen av övrigt främmande kapital och övriga åtaganden

Skulderna till kreditinstitut, som består av skulder till OP Företagsbanken Abp och av s.k. mellankrediter till OP-Bostadslånebanken Abp, ökade till 8460 tusen euro (4000).

De övriga posterna i främmande kapital består närmast av kortfristiga betalningsförmedlingsposter samt resultatregleringar i anslutning till periodiseringen av intäkter och kostnader i bokslutsskedet.

Eget kapital och reserver

Nagu Andelsbanks sammanlagda egna kapital ökade med 4,7 procent till 7985 tusen euro (7622).

Andelskapital

Andelskapitalet uppgick till 3 202 tusen euro (3 110). Vid slutet av året hade ägarkunderna placeringar i medlemsandelar för 125 tusen euro (111) och i Avkastningsandelar för 3.077 tusen euro (2 999). Vid slutet av räkenskapsperioden fanns uppsagda Avkastningsandelar för 287 tusen euro (267) och uppsagda medlemsandelar för 2 tusen euro (2).

Andelsbanken betalade 3,25 procent i ränta på Avkastningsandelarna för 2017, dvs. totalt 94.878,85 euro. På medlemsandelskapitalet betalade banken totalt 0 euro i ränta för 2017.

Andelsbanken kan enligt lagen om andelslag och andelsbankens stadgar ha medlemsandelar som medför medlemsrättigheter samt Avkastningsandelar som utgör frivilliga andelar. I andelsbankens andelskapital ingår 1247 medlemsandelar. Varje medlem är skyldig att ta en medlemsandel i andelsbanken och att för den som teckningspris betala en medlemsinsats på 100 euro. I andelsbankens andelskapital ingår 30.775 Avkastningsandelar. Avkastningsandelar kan tecknas endast av andelsbankens medlemmar, och styrelsen beslutar om emissionen av Avkastningsandelar. Det nominella beloppet på en Avkastningsandel och den avkastningsinsats som ska betalas till andelsbanken som teckningspris för Avkastningsandelen är etthundra (100) euro.

Då medlemskapet upphört eller en medlemsandel eller Avkastningsandel sägs upp återbetalas medlemsinsatsen och avkastningsinsatsen i enlighet med andelsbankens stadgar, lagen om andelslag och lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform under de förutsättningar som nämns i de här lagarna. En medlemsinsats och en avkastningsinsats kan återbetalas 12 månader efter slutet av den räkenskapsperiod under vilken medlemskapet har upphört eller avkastningsandelsägaren sagt upp andelen. För återbetalningarna krävs tillstånd av tillsynsmyndigheterna, om bestämmelserna så kräver.

Andelsbanken har dock rätt att vägra att återbetala medlemsinsatser och avkastningsinsatser under den tid som andelsbanken är verksam. Andelsbanken kan senare besluta att återta den här vägran. Bankens styrelse beslutar vid behov om förbudet mot återbetalning och upphävningen av det. Om full återbetalning inte är möjlig något år, ska den obetalda delen betalas ur det egna kapital som står till förfogande enligt de följande boksluten. Ovan fastställda rätt till efterhandsåterbetalning av obetalda delar upphör dock efter det femte följande bokslutet. På obetalda delar betalas inte ränta.

Andelsbanken har rätt att lösa in alla Avkastningsandelar. Andelsbankens styrelse ska besluta om att utnyttja lösningsrätten. För en inlösen krävs tillstånd av centralinstitutet och av tillsynsmyndigheterna, om bestämmelserna så kräver.

Övrigt eget kapital

Några andra förändringar avseende bankens eget kapital finns inte att rapportera utöver vinstmedlen.

Reserver

Avskrivningsdifferensen minskade med 9 tusen euro till följd av att bankens planenliga avskrivningar överskred de maxiamala avskrivningar som tillåts enligt näringskattelagen. Kreditförlustreserven ökade med 38 tusen euro.

Kapitalbasen och kapitaltäckningen

Vid beräkningen av kapitalkravet för andelsbankens kreditrisk tillämpas internmetoden. Kapitalkravet för marknadsrisker beräknas enligt schablonmetoden. Också kapitalkravet för operativa risker beräknas enligt schablonmetoden.

OP Gruppen offentliggör mer detaljerade kapitaltäckningsuppgifter enligt den s.k. Pelare III i samband med bokslutet. OP Gruppens bokslut och kapitaltäckningsuppgifterna enligt Pelare III kan läsas i nättjänsten www.op.fi.

Andelsbankens kapitalbas bildades enligt följande:

Kapitalbas		
1000 euro	31.12.2018	31.12.2017
Kärnprimärkapital (CET1)		
Eget kapital*	7985	7 674
Bokslutsdispositioner med avdrag för uppskjuten skatteskuld	1607	1 614
Fonden för verkligt värde, säkring av kassaflöde, och försiktig värdejustering	0	0
Kärnprimärkapital (CET1) före avdrag	9593	9 288
Resultat under räkenskapsperioden som inte är verifierat	-365	-428
Planerad utdelning	0	0
Andelskapital som dras av från kapitalbasen	-188	-116
Immateriella tillgångar	0	0
Underskott av differensen mellan nedskrivningar och förväntade förluster	-236	-264
Kärnprimärkapital (CET1) totalt	8 804	8 479
Primärkapital (T1) totalt	8 804	8 479
Supplementärkapital (T2)		
Överskott av differensen mellan nedskrivningar och förväntade förluster		
Supplementärkapital (T2) totalt		
Kapitalbas totalt	8 804	8 479

*exkl. eventuell uppskjuten skatteskuld i anslutning till uppskrivningsfonden

Från kärnprimärkapitalet har dragits av de uppsagda andelskapital som återbetalats till kunderna. Räkenskapsperiodens resultat har inte inräknats i kapitalbasen. Siffrorna för jämförelseåret motsvarar de siffror som publicerats i bokslutet för 2017.

Totalt riskvägt exponeringsbelopp		
1000 euro	31.12.2018	31.12.2017
Kreditrisken		
Schablonmetoden (SA)		

Företagsexponeringar	37	36
Hushållsexponeringar		
Exponeringar säkrade med panträtt i fastighet		
Fordringar på kreditinstitut		
Exponeringar mot stater, centralbanker och offentlig sektor	41	
Övriga exponeringar		16
Internmetoden (IRB)		
Företagsexponeringar ¹⁾	3 389	3 547
Företagsexponeringar – sme-företag	3 389	3 534
Företagsexponeringar – Övriga		13
Hushållsexponeringar ²⁾	6 073	5 123
Med säkerhet i fastighet	5 520	4 277
Övriga hushållsexponeringar	554	846
Institutsexponeringar ¹⁾		0
Aktieexponeringar		4 439
Övriga poster	5 117	552
Kreditrisk totalt	14 657	13 712
Marknadsrisk	0	0
Operativ risk	2 338	2 146
Totalt	16 994	15 858

1) På exponeringarna mot företag och institut tillämpas IRBA:s s.k. basmetod (FIRB), dvs. vid beräkningen av riskvikterna för de här exponeringarna tillämpar banken egna estimat för sannolikheten för fallissemang (PD).

2) Vid beräkningen av riskvikterna för hushållsexponeringarna tillämpar banken egna estimat för sannolikheten för fallissemang (PD), förlusten vid fallissemang (LGD) och konverteringsfaktorn (CF).

Kapitalrelationer (%)	31.12.2018	31.12.2017
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	51,80	53,47
Primärkapitalrelation (T1)	51,80	53,47
Kapitalrelation	51,80	53,47
Kärnprimärkapitalrelation (CET1) för sammanslutningen av andelsbanker	20,0*	20,1

*September 2018

Kapitalkrav	31.12.2018	31.12.2017
Kapitalbas	8 804	8 479
Kapitalbaskrav + buffertkrav*	1 785	1 666
Kapitalkravets överskott	7 019	6 813

*Minimikrav 8 %, kapitalkonserveringsbuffert 2,5 % och ett eventuellt ländervist kontracykliskt buffertkrav

Kreditriskerna har ökat till följd av den kraftiga tillväxten, även de operativa riskerna har ökat något. Även om det egna kapitalet också har ökat så försämrar kärnprimärkapitalrelationen (CET1) en aning till följd av att riskerna har ökat mer.

Formler för nyckeltalen:

Kärnprimärkapitalrelation (CET1), %

$$\frac{\text{Kärnprimärkapital (CET1) totalt}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$$

Primärkapitalrelation (T1), %

$$\frac{\text{Primärkapital (T1) totalt}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$$

Kapitalrelation, %

$$\frac{\text{Sammanlagd kapitalbas}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$$

Solidariskt ansvar

I enlighet med sammanslutningslagen utgörs sammanslutningen av andelsbanker av sammanslutningens centralinstitut OP Andelslag, den affärsbank som är centralt finansiellt institut för andelsbankerna, OP Företagsbanken Abp, centralinstitutets övriga medlemskreditinstitut, företagen i centralinstitutets och medlemskreditinstitutens finansiella företagsgrupper samt sådana kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag varav de ovan nämnda företagen ensamma eller tillsammans äger över hälften. OP Andelslags medlemmar utgjordes vid årets slut av cirka 156 andelsbanker samt OP Företagsbanken Abp, OP-Bostadslånebanken Abp, OP-Kortbolaget Abp och OP Kundtjänster Ab. Tillsynen över sammanslutningen av andelsbanker är gruppbaserad.

Centralinstitutet och dess medlemskreditinstitut är solidariskt ansvariga för varandras skulder. En borgenär som inte av ett medlemskreditinstitut har fått betalning för en fordran som förfallit till betalning, kan kräva betalning av centralinstitutet när huvudförpliktelsen har förfallit till betalning. I nämnda fall ska centralinstitutet upprätta en i lagen avsedd fördelningsplan för varje medlemskreditinstituts ansvarsandel.

Det solidariska ansvaret fördelas i förhållande till kreditinstitutens senast fastställda balansräkningar.

Medlemskreditinstitutet är skyldiga att i enlighet med 5 kap. i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker delta i stödåtgärder för att förhindra att ett annat medlemskreditinstitut försätts i likvidation samt i betalningen av skulder som centralinstitutet betalat för ett medlemskreditinstituts räkning.

Om centralinstitutet är insolvent har medlemskreditinstitutet dessutom enligt lagen om andelslag en obegränsad tillskottspflicht för centralinstitutets skulder.

Centralinstitutet är skyldigt att ge sina medlemskreditinstitut anvisningar om deras interna kontroll och riskhantering, deras verksamhet för att trygga likviditeten och kapitaltäckningen samt om enhetliga redovisningsprinciper vid upprättandet av sammanslutningens konsoliderade bokslut.

Insättningsgaranti och investerarskydd

Enligt lagen om finansiell stabilitet ska inlåningsbankerna höra till insättningsgarantifonden. De inlåningsbanker som hör till OP Gruppen betraktas vad gäller insättningsgarantin som en enda bank. Insättningsgarantifonden ersätter insättarnas fordringar på inlåningsbankerna inom OP Gruppen högst upp till 100 tusen euro. OP Gruppens inlåningsbanker är andelsbankerna och OP Företagsbanken Abp. OP Gruppens avgifter i enlighet med det nya systemet har beskrivits i punkten Myndighetsavgifter i principerna för upprättandet av bokslutet.

Ersättningsfonden för investerarskydd betalar ersättningar till icke-professionella investerare då ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut till följd av annat än tillfällig betalningsoförmåga inte

avtalsenligt kan betala klara och ostridiga fordringar. Beloppet av ersättningen är 90 procent av beloppet av fordringarna, högst 20 tusen euro. Enligt lagstiftningen om ersättningsfonden för investerare betraktas de banker som hör till OP Gruppen som en enda bank i fråga om investerarskyddet.

Enligt bestämmelserna om resolution har resolutionsmyndigheten rätt att ingripa i villkoren för bankens skulder på ett sätt som påverkar borgenärens ställning. Resolutionsmyndighet för OP Gruppen är EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board) i Bryssel. Resolutionsmyndigheten ska för OP Gruppen fastställa ett minimibelopp enligt resolutionslagen på grupplanet.

Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen

Nyckeltal	2018	2017*	2016
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	3,8	4,9	6
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,6	0,8	1
Soliditet, %	15,5	17	16,7
Kostnads-/intäktsrelation, %	69,9	66,2	60,8

* Nyckeltalen motsvarar de nyckeltal som publicerats i bokslutet för 2017. De har inte justerats retroaktivt.

Formler för nyckeltalen

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %

$$\frac{\text{Rörelsevinst (-förlust)} - \text{Inkomstskatt}^*}{\text{Eget kapital och minoritetsandel} + \text{Ackumulerade bokslutsdispositioner} - \text{minuss uppskjuten skatt (medeltalet vid årets början och slut)}} \times 100$$

Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %

$$\frac{\text{Rörelsevinst (-förlust)} - \text{Inkomstskatt}^*}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid årets början och slut)}} \times 100$$

Soliditet, %

$$\frac{\text{Eget kapital och minoritetsandel} + \text{Ackumulerade bokslutsdispositioner} - \text{minuss uppskjuten skatt}}{\text{Balansomslutning}} \times 100$$

Kostnads-/intäktsrelation, %

$$\frac{\text{Administrationskostnader} + \text{Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar} + \text{Övriga rörelsekostnader}}{\text{Räntenetto} + \text{Intäkter från egetkapitalinstrument} + \text{Provisionsintäkter, netto} + \text{Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet} + \text{Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas} + \text{Nettoresultat av säkringsredovisning} + \text{Nettointäkter från förvaltningsfastigheter} + \text{Övriga rörelseintäkter} + \text{Andel av intresseföretagens resultat (netto)}} \times 100$$

* Med beaktande av skatteinverkan som ingår i bokslutsdispositionerna

Riskhantering

Organisering av och principer för riskhantering samt bankens riskposition

Riskhanteringen baseras på yrkesskicklighet och försiktighet hos de personer som fattar rörelsebeslut samt på en systematisk mätning, analys och begränsning av riskerna. Riskhanteringsens viktigaste syfte är att trygga bankens riskhanteringsförmåga och att säkerställa att banken inte i sin verksamhet tar så stora risker att lönsamheten, kapitaltäckningen, likviditeten eller kontinuiteten i bankens verksamhet äventyras. Riskhanteringsförmågan bildas av en högklassig riskhantering som är dimensionerad enligt verksamhetens omfattning och krav samt en tillräcklig kapitaltäckning och likviditet som baserar sig på lönsam affärsrörelse.

Andelsbankens riskpolicy innehåller de riktlinjer, åtgärder, mål och begränsningar för riskhanteringen som behövs för att styra affärsrörelsen så att de linjedragningar som fastställts i gruppens strategi, principer för risktoleranssystemet och gruppens riskpolicy genomförs.

Andelsbankens riskhantering har ordnats i enlighet med OP Andelslags allmänna instruktioner för medlemsbankerna. Andelsbankens förvaltningsråd övervakar styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av andelsbanken. Förvaltningsrådets revisionskommitté biträder förvaltningsrådet i att utföra dess tillsynsplikt. Dessutom bedömer det bankens riskposition och riskhanteringsförmåga tillräcklighet.

Styrelsen ansvarar för att riskhanteringssystemen är tillräckliga. Den fastställer målen för affärsverksamheten, limiter för kapitaltäckningen och de olika risklagen samt övervakar och följer regelbundet upp bankens affärsrörelse, riskhanteringsförmåga och riskläge.

Verkställande direktören ansvarar för att riskhanteringen och kapitalutvärderingen verkställs och organiseringen av uppgifterna i anslutning till dem. Verkställande direktören rapporterar regelbundet bankens rörelse, riskhanteringsförmåga och riskposition till styrelsen, förvaltningsrådet och OP Andelslag.

Andelsbanken förhåller sig moderat till risktagning. Riskhanteringsförmågans tillräcklighet i förhållande till bankens risker analyseras på basis av riskmätarna och det ekonomiska kapitalkravet.

Genom kapitalplanering säkerställs att bankens kapitaltäckning är tillräcklig med hänsyn till nuvarande och kommande risker. Dessutom säkerställer man med kapitalplaneringen att målsättningarna för bankens tillväxt, lönsamhet och kapitaltäckning är ändamålsenliga och konsekvent uppställda i förhållande till varandra. I kapitalplanen ingår bl.a. målen för kapitalnivån samt en beredskapsplan för oförutsedda situationer som kan påverka kapitaltäckningen. I första hand säkerställs att kapitalbasen är tillräcklig genom att hålla bankens lönsamhet skälig. Dessutom ger banken sina ägarkunder möjlighet att teckna Avkastningsandelar, som räknas till kärnprimärkapitalet. Bankens riskhanteringsförmåga är tillräcklig och riskpositionen är stabil.

Kreditrisker

Med kreditrisk avses att en motpart inte fullgör de förpliktelser som uppstår av kreditförhållandet, vilket för banken leder till en ekonomisk förlust. Syftet med hanteringen av kreditriskerna är att redan före ett kreditbeslut minska sannolikheten för kreditförluster och begränsa och förhindra att riskerna i anslutning till redan fattade kreditbeslut förverkligas.

Hanteringen av kreditrisker baserar sig på god kundkännedom, aktiv hantering av kundrelationer, gedigen yrkesskicklighet, omfattande dokumentation och säkerheter. Den dagliga kreditprocessen och kvaliteten på den spelar en central roll i hanteringen av kreditrisker.

En förutsättning för all kreditgivning är att kundens skuldbetalningsförmåga är tillräcklig. Kreditbesluten ska vara omsorgsfulla och övervägda, och de ska basera sig på anvisningar om beslutsfattandet, gällande och aktuella kreditklasser samt på säkerheter, som normalt ska vara betryggande.

Bankens bedömning av en kunds skuldbetalningsförmåga och kreditrisk består av en kreditklassificering samt uppgifter om betalningsbeteende, och för företagskunder vid behov också av bokslutsanalys och -prognoser, dokument upprättade av företagsanalysen, behovskartläggningar som utförts av den kundansvariga, kreditvärdighetsbedömningar samt eventuella andra dokument.

Tillräckligheten hos privatkundernas betalningsförmåga ska säkras i händelse av en räntehöjning. Kunderna kan skydda sig mot en räntestegring genom att för sina krediter använda fast ränta, räntetak eller räntekorridor. Höga finansieringsgrader ska undvikas vid beviljningen av kredit. Kunderna erbjuds försäkringar som tryggar återbetalningen vid sjukdom och arbetslöshet.

Mot de problem som kan förutses vidtas åtgärder så tidigt som möjligt. Om man vill granska utvecklingen av den ekonomiska situationen, beloppet på kreditrisken och betalningsbeteendet intensivare för vissa kunder, sätts de under specialobservation.

För nykreditgivningen och kreditstocken hos gruppen och dess banker har ställts upp kreditklassvisa målvärden för att kvaliteten på kreditportföljen ska hållas god. Kreditriskernas utveckling följs regelbundet upp i relation till de limiter, kontrollgränser och mål som fastställts. Dessutom följs kvaliteten och strukturen hos kreditportföljen, säkerheternas täckning samt problemfordringarna upp. Kreditriskerna limiteras och kreditprocessen kontrolleras inom ramen för OP Gruppens riskhanteringssystem.

Stor exponering är sådana åtaganden hos en och samma kund eller kundgrupp, vilkas sammanlagda belopp efter förlustreserver uppgår till minst 10 procent av den kapitalbas som täcker exponeringen. Enligt bestämmelserna får maximibeloppet för en enskild exponering uppgå till högst 25 procent av kapitalbasen, med tillstånd av centralinstitutet till högst 40 procent. Bankens kapitalbas för täckning av exponeringarna uppgick i december 2018 till totalt X tusen euro.

Banken har ingen kundgrupp vars exponering överstiger 10 procent av kapitalbasen. Inte en enda kundgrupps exponeringar översteg 25 procent.

Likviditetsrisken

Likviditetsrisken inom bankrörelsen består av en strukturell finansieringsrisk och en kortfristig likviditetsrisk. Med strukturell finansieringsrisk avses den osäkerhet som förknippas med kreditgivning på lång sikt och som beror på den återfinansieringsrisk som förorsakas av finansieringens struktur. Den kortfristiga likviditetsrisken utgörs av risken för att banken inte klarar av väntade och oväntade, nuvarande och framtida betalningar utan inverkan på kontinuiteten i affärsrörelsen, lönsamheten eller kapitaltäckningen.

Den strukturella finansieringsrisken följs upp med differensen mellan kreditgivningen och placeringarna samt maturitetsstrukturen för finansieringen av dem. Likviditetsrisken följs upp som en differens mellan bankens kassaflöde för inkomster och utgifter och likviditeten sköts via OP Företagsbanken Abp:s checkkonto. Den strukturella finansieringsrisken hanteras med hjälp av OP Gruppens principer och anvisningar för likviditetshantering och de kontrollgränser som direktionen för OP Andelslag har fastställt för andelsbankerna. Fördelningen av bankens finansiella tillgångar och skulder beskrivs i noterna.

OP Andelslag har i egenskap av centralinstitut för sammanslutningen av andelsbanker beviljat sina medlemskreditinstitut ett undantag i enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker, enligt vilken det på medlemskreditinstitut inte tillämpas sådana krav på kreditinstituts likviditet som avses del tre i EU:s tillsynsförordning. Likviditeten enligt förordningen övervakas och rapporteras för sammanslutningen av andelsbanker.

Marknadsrisker

Med marknadsrisk avses risken för förlust eller uteblivna intäkter då marknadspriset eller marknadsprisets volatilitet förändras i ofördelaktig riktning. I marknadsriskerna ingår ränterisken, prISRISKEN och fastighetsriskerna i placeringsrörelsen för alla balansposter och poster utanför balansräkningen samt kreditspreadrisken i placeringsrörelsen och marknadens likviditetsrisk.

Syftet med hanteringen av marknadsrisker är att identifiera, mäta, avgränsa, följa upp och kontrollera bankens marknadsrisker så att bankens lönsamhet eller kapitaltäckning inte äventyras.

Den väsentligaste marknadsrisken inom bankrörelsen är ränteintäktsrisken, dvs. effekten av en förändring i räntorna på räntenettot. En ränterisk uppkommer genom att kreditgivningen och upplåningen är bundna till olika räntor eller har olika räntejusteringstidpunkter, varvid förändringar i räntenivån realiseras i räntenettot. Andelsbankens ränterisk från kreditgivningen och upplåningen hanteras med OP Gruppens produkter för centralbanksplacering och centralbanksfinansiering, val av räntebindning för OP-Bostadslånebankens mellankredit samt med de modeller för derivatskydd av ränterisken som används i gruppen. Av dem är den centralaste skyddet av det euriborbundna ränteflödet i utlåningen med ränteswappar.

I Bankrörelsen avses med valutarisk den resultatrisk eller risk för förändringar i marknadsvärdet som förorsakas av banken vid förändringar i valutakurserna. En öppen valutaposition uppkommer då beloppet av fordringar och skulder i samma valuta avviker från varandra. I OP Gruppen koncentreras valutarisken till OP Företagsbanken, och valutapositionen för en enskild andelsbank begränsar sig i praktiken till resevalutakassan.

Med aktierisken avses den inkomstrisk och risk för förändring av marknadsvärdet som förorsakas av förändringar i marknadskurserna för aktier och andra dylika instrument. Merparten av aktieplaceringarna är placeringar inom OP Gruppen. Den övriga placeringsverksamheten är liten.

Med fastighetsrisk avses sådana värdeminsknings-, avkastnings- och skaderisker som riktar sig till andelsbankens och dess koncernföretags fastigheter eller aktier och andelar i fastighetssammanslutningar. Fastigheterna har försäkrats till verkligt värde. Bankens styrelse behandlar regelbundet fastighetsinnehavet och riskerna i anslutning till det. Den regelbundna behandlingen omfattar också investeringar, reparationer och andra åtgärder. Vid uppföljningen fästs uppmärksamhet bland annat vid beloppet uppbundet kapital i fastigheter i förhållande till bankens omslutning och nettoavkastningen på kapital uppbundet i förvaltningsfastigheter samt förvaltningsfastigheternas verkliga värden.

Andelsbanken bedriver ingen egentlig fastighetsrörelse, utan fastighetsinnehavet består främst av kontorsfastigheter i eget bruk.

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att otillräckliga eller misslyckade processer eller felaktiga rutiner, system eller yttre faktorer förorsakar ekonomisk förlust eller andra skadliga följder. Compliance-risken är en del av den operativa risken. Compliance-risken innebär risker som förorsakas av att externa bestämmelser, interna rutiner samt behöriga rutiner och etiska principer i kundrelationerna inte iakttas. Både den operativa risken och compliance-risken kan också framkomma som förlorat eller försvagat anseende eller förtroende.

Målet för hanteringen av operativa risker är att identifiera och bedöma eventuella och realiserade operativa risker samt att utveckla rutiner och en företagskultur som förebygger risker. De operativa riskerna bedöms och riskläget rapporteras regelbundet till styrelsen. Compliance-risken hanteras bl.a. genom att beakta ändringar i lagstiftningen samt genom anvisningar och utbildning inom organisationen. De förluster som operativa risker förorsakat andelsbankerna 2018 var ringa.

Strategiska risker

En strategisk risk uppkommer av förändringar i konkurrensmiljön, långsamma reaktioner på förändringar, fel vald strategi eller misslyckanden i genomföringen av strategin. Den strategiska risken reduceras genom ständig planering, som bygger på analyser och prognoser av kundernas kommande behov, olika branschers och marknadsområdets utveckling samt konkurrensläget.

Servicenätverket

OP Gruppens servicenät består av flera kanaler såsom nät- och mobiltjänster, telefontjänster samt landets mest omfattande kontorsnät. Vid slutet av året hade Nagu Andelsbank utöver huvudkontoret på Kyrkbacken i Nagu ett kontor i Korpo kyrkoby samt en servicepunkt i Iniö Norrby. En otto-automat finns i anslutning till huvudkontoret i Nagu. Bankens kontorsnät har inte förändrats under året.

Bankens huvudkontor är ett sk fullservicekontor, där banken tillhandahåller alla slags inom OP Gruppen tillämpade banktjänster. Kontorets serviceutbud innefattar sålunda kassatjänster och betalningsrörelse samt kreditgivning. Därtill erbjuds utrikestjänster och växling av resevaluta samt aktie-, fond- och försäkringsplaceringar jämte notariatservice. Efter att bankens tidigare VD Johan Broos gått i pension erbjuder banken notariatservice endast i liten skala och juridiska ärenden av mer komplicerad natur hänvisas till områdets jurister. Banken tillhandahåller även OP-Private kapitalförvaltningstjänster i samarbete med Åbonejdens Andelsbank.

Kontoret i Korpo erbjuder nästan samma tjänster som huvudkontoret men i mer begränsad omfattning, samt delvis endast enligt skild överenskommelse. Bankens servicepunkt på Iniö erbjuder främst kassa- och betalningsrörelsetjänster, men enligt överenskommelse kan även flera övriga tjänster tillhandahållas. Emedan det nu är möjligt att underteckna de flesta avtal elektroniskt har kundkontakten med kunder på längre avstånd klart förenklats.

Kontoren och servicepunkten erbjuder kassatjänster under hela öppethållningstiden, som förändrats under 2018. Tiderna för tidsbokning har utökats, medan öppethållningstiderna aningen minskat.

Förutom banktjänster tillhandahåller andelsbanken OP Försäkrings tjänster, dels direkt via banken och huvudkontorets egen personal och dels via ombud. Åbonejdens OP-fastighetscentral har vidare ett filialkontor i anslutning till bankens huvudkontor och erbjuder här fastighetsförmedlingstjänster.

OP Gruppen har investerat avsevärt i utveckling av mobila tjänster och nättjänster. I synnerhet de mobila tjänsternas betydelse har ökat inom såväl privat- som företagskundernas ärenden. Nagu Andelsbank satsar dock därutöver fortsättningsvis på en personlig service och har även bibehållit personalens direkta telefonnummer för kundernas bruk.

Ägarkunder

Antalet ägarkunder i banken ökade under räkenskapsperioden med 136 medlemmar till 1226 vid slutet av räkenskapsperioden. Ökningen berodde på den aktiva kundrekryteringen.

Personalens ersättningssystem

OP Gruppens rörliga ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet. Styrelsen fattar beslut om Andelsbankens löne- och ersättningspolitik samt utbetalningen av ersättningar.

OP Gruppens långfristiga ersättningssystem på grupplanet består av ett ersättningssystem avsett för ledningen samt en personalfond avsedd för den övriga personalen. Ersättningssystemet presenteras i bokslutsnoterna.

Andelsbanken hör inte till OP-personalfonden, men banken har både för ledningen och för den övriga bankpersonalen ett belöningssystem som baserar sig på målsättningar som styrelsen årligen uppställer för banken och dess resultat. Detta belöningssystem baseras även till väsentliga delar på OP Gruppens rekommendationer för andelsbankernas belöningssystem. Intjänandeperioden är för detta system ett kalenderår och ersättningen betalas i pengar.

Personalen

Bankens ordinarie personalstyrka har förändrats en hel del under året. Efter alla förändringar är dock personalstyrkan som helhet exakt lika vid årsskiftet 2018-2019 som vid årsskiftet 2017-2018.

Den egentliga personalstyrkan uppgick vid årets slut till VD jämte fyra heltidsanställda och fyra deltidanställda bankfunktionärer, varav två deltidanställda funktionärer arbetar vid kontoret i Korpo och en deltidanställd funktionär vid servicepunkten i Iniö. En heltidsanställd vikarie har vidare arbetat vid huvudkontoret i Nagu under sommaren.

Banken har under tidigare år köpt en viss arbetstid från Åbonejdens OP-fastighetscentral främst i anslutning till notariatservicen. Emedan notariatservicen också i övrigt har minskat kraftigt har banken inte längre behov av detta. Banken köper merparten av bankens egna bokföringstjänster och löneräkning från Ekonomiförvaltningen vid OP-Tjänster Ab och från bolagets underleverantörer. Banken säljer å sin sida sekreterartjänster till Sydkustens Andelsbanksförening. Banken har vidare en deltidanställd städare, medan fastighetsskötarsysslorna handhas som köptjänster.

Bankens totala personalstyrka har sålunda under året varit följande:

Vid årets början	Vid årets slut
Heltidsanställda 5 personer	Heltidsanställda 5 personer
Deltidsanställda 5 personer	Deltidsanställda 5 personer

Andelsbankens bolagsstyrning

Andelsstämman

Ägarkunderna i Nagu Andelsbank utövar sin beslutanderätt enligt andelsbankslagen vid andelsstämman. Ordinarie andelsstämma hålls en gång om året före utgången av maj och där behandlas bland annat följande ärenden:

- fastställande av andelsbankens resultaträkning och balansräkning
- ansvarsfrihet för ledamöterna i förvaltningsrådet och styrelsen samt verkställande direktören
- beslut om åtgärder som föranleds av överskott
- antalet ledamöter i förvaltningsrådet, val av dessa samt deras arvoden
- beslut om val av och arvoden till revisorer.

Dessutom fattar andelsstämman beslut bland annat om ändringar i andelsbankens stadgar. Utöver ordinarie andelsstämma kan extra andelsstämmor hållas då det anses vara nödvändigt. Bankens styrelse fattar beslut om sammankallande av andelsstämman.

Varje medlem har en röst vid andelsstämman.

Andelsstämman hölls 24.4.2018. I stämman deltog 13 av andelsbankens medlemmar.

Förvaltningsrådet

Andelsbanken har ett förvaltningsråd, vars uppgift är att övervaka styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av andelsbanken. Förvaltningsrådet ska utse ledamöterna till styrelsen och en verkställande direktör och en eventuell ställföreträdare för verkställande direktören. Dessutom ska förvaltningsrådet fastställa ett reglemente för andelsbanken och anteckna för kännedom de anvisningar som enligt centralinstitutets anvisningar ska behandlas i förvaltningsrådet.

Förvaltningsrådet ger ett utlåtande med anledning av bokslutet till den ordinarie andelsstämman. Det kan också ge styrelsen anvisningar i frågor som är av stor betydelse eller principiellt viktiga.

Förvaltningsrådet består enligt bankens stadgar av minst 12 och högst 24 ledamöter. Antalet ledamöter i förvaltningsrådet fastställs av andelsstämman och är nu 14. Ledamöterna väljs bland andelsbankens ägarkunder, och de ska representera medlemskåren på ett mångsidigt sätt. Mandattiden för en ledamot i förvaltningsrådet är tre år. Av förvaltningsrådet avgår årligen en tredjedel. Den övre åldersgränsen för en ledamot i förvaltningsrådet är 68 år, dock så att en person som har uppnått den här åldern får kvarstå i sitt uppdrag till slutet av den andelsstämma som beslutat om val av en ny ledamot.

Förvaltningsrådet sammanträdde 2018 totalt 2 gånger.

Förvaltningsrådets revisionsutskott

Förvaltningsrådet bistås i sin tillsynsuppgift av ett revisionsutskott med 2 ledamöter som förvaltningsrådet väljer inom sig. Revisionskommittén bistår förvaltningsrådet med att säkerställa att banken och bankens koncern administreras sakkunnigt på ett sätt som främjar bankens konkurrenskraft och framgång. Utskottets ledamöter ska med beaktande av omfattningen på bankens verksamhet ha tillräckliga kunskaper om redovisning, bokföring, ekonomisk rapportering, bokslutspraxis och internrevision samt principerna för intern kontroll och insikter i bankbranschen och intjäningslogiken. Alla ledamöter i utskottet ska vara oberoende av banken. Utskottet ska varje år upprätta en verksamhetsplan och sammanträda minst två gånger per år på kallelse av utskottets ordförande. Utskottet kan som föredragande och experter också höra personer som inte är ledamöter av utskottet.

Förvaltningsrådet ska fastställa en arbetsordning för revisionsutskottet.

Nomineringskommittén

Andelsbanken har en nomineringskommitté som bereder utnämningar av ledamöter till förvaltningen. Kommittén har 6 ledamöter. Syftet med kommittén är att bistå andelsbankens olika organ vid personval och säkerställa att beredningen av valprocessen är effektiv. Kommittén ska lägga fram förslag till andelsstämman och förvaltningsrådet i ärenden som hör till organens beslutanderätt. Nomineringskommittén kan också lägga fram förslag i andra ärenden som tas upp på sammanträdena, om förvaltningsrådet eller styrelsen har bestämt att kommittén ska bereda ärendena. Dessutom ska kommittén bereda förslag till årliga och månatliga arvoden samt mötesarvoden och grunderna för kostnadsersättningar till ledamöterna i de olika förvaltningsorganen.

Förvaltningsrådet ska fastställa en arbetsordning för nomineringskommittén.

Styrelsen

Styrelsen leder andelsbankens verksamhet. Enligt bankens stadgar ska styrelsen främja andelsbankens intresse omsorgsfullt och sköta andelsbankens ärenden i enlighet med lagar och bankens stadgar, det reglemente som förvaltningsrådet har fastställt samt de anvisningar som centralinstitutet fastställt. Styrelsen har en allmän befogenhet att besluta om alla frågor i anslutning till bankens förvaltning och andra ärenden som inte enligt lag eller stadgar ankommer på andelsstämman/fullmäktigesammanträdet, förvaltningsrådet eller verkställande direktören. Styrelsen svarar för bankens strategiska ledning samt styr och övervakar bankens verkställande

ledning. Styrelsens lagstadgade uppgift är att se till att tillsynen av andelsbankens bokföring och skötseln av bankens medel är ändamålsenlig.

Enligt andelsbankens stadgar består styrelsen av verkställande direktören under dennas tid i befattningen samt av 3-7 övriga ledamöter, som väljs av förvaltningsrådet och som ska vara ägarkunder i andelsbanken. Antalet ledamöter är för närvarande 5. Mandattiden för en styrelseledamot är tre år. Den övre åldersgränsen för en styrelseledamot är 68 år, dock så att en styrelseledamot som har uppnått den här åldern får kvarstå i sitt uppdrag till slutet av det förvaltningsrådssammanträde som beslutat om val av en ny ledamot. Den övre åldersgränsen för verkställande direktören när denna hör till styrelsen bestäms enligt uppdragsavtalet mellan andelsbanken och verkställande direktören.

Styrelsen väljer årligen vid det första sammanträdet efter ett val av ledamöter inom sig en ordförande och en vice ordförande. Andelsbankens verkställande direktör eller en anställd i andelsbanken får inte väljas till ordförande eller vice ordförande i styrelsen.

Styrelsen är beslutför då mer än hälften av dess ledamöter, ordföranden eller vice ordföranden medräknad, är närvarande. Under rapportåret sammanträdde styrelsen totalt 27 gånger, varav 13 egentliga sammanträden och 14 telefonmöten.

Verkställande direktören

Bankens verkställande direktör ska främja andelsbankens intressen omsorgsfullt och sköta bankens dagliga förvaltning i enlighet med lagar och styrelsens anvisningar och föreskrifter samt de anvisningar som centralinstitutet fastställt. Verkställande direktören får vidta åtgärder som med beaktande av omfattningen och arten av bankens verksamhet är ovanliga eller vittsyftande endast om styrelsen har bemyndigat direktören till det eller styrelsens beslut inte kan inväntas utan att bankens verksamhet åsamkas väsentlig olägenhet.

Verkställande direktörens lagstadgade uppgift är att se till att bankens bokföring följer lagen och att skötseln av bankens medel har arrangerats på ett betryggande sätt.

De ledande organen

Förvaltningsrådet

inom parentes mandattidens begynnelseår och året då ledamoten står i tur att avgå

Ordförande	Bo-Åke Blomberg, jordbrukare, Nagu	(2016-2019)
Vice ordförande	Joakim Ljungman, företagare, Korpo	(2018-2021)
Övriga ledamöter	Heidi Adolfsson, bokförare, Nagu	(2016-2019)*
	Carina Andersson, företagare, Korpo	(2018-2021)
	<i>fr.o.m. 24.4.2018</i>	
	Sigbritt Asplund, merkonom, Nagu	(2017-2020)
	Torbjörn Dahlén, jordbrukare, Nagu	(2016-2019)
	Roland Edfelt, försäljningschef, Nagu	(2018-2021)
	<i>fr.o.m. 24.4.2018</i>	
	Lena Jansson, företagare, Nagu	(2018-2021)
	Linda Lindberg, daghemsföreståndare, Iniö	(2018-2021)
	Jerker Mattsson, företagare, Korpo	(2017-2020)
	<i>avlidit 21.5.2018</i>	
	Kari Mäki, företagare, Pargas	(2016-2019)*
	Tommy Nymalm, företagare, Nagu	(2017-2020)
	Petra Palmroos, ekon.mag., Nagu	(2016-2019)
	<i>avgått då hon sedan 1.7.2018 ingår i styrelsen</i>	
	Annette Saarinen, vårdbiträde, Nagu	(2018-2021)
	Jarmo Vahalahti, företagare, Nagu	(2016-2019)
	Måns Westerlund, jordbrukare, Nagu	(2015-2018)
	<i>avgått 24.4.2018</i>	
	Staffan Åberg, projektchef, Nagu	(2017-2020)

*Ledamot av förvaltningsrådets revisionsutskott

Styrelsen

Ordförande	Mats Eriksson , f.1969, jordbrukare, Nagu (2018-2021) Agrolog, lärarvikariat 1994, jordbrukare 1995- ÅSP förbundsstyrelsemedlem 2005- utskottsmedlem i SLC och MTK 2011- ordförande i ÅSP Nagu lokalavdelning 2005-
Vice ordförande	Rune Dahlén , f.1956, företagare, Nagu (2016-2020) Skeppsbyggnadsingenjör, olika ingenjörsanställningar 1983-1988 företagare 1988-
Övriga ledamöter	Merja Kaarto , f.1963, företagare, Nagu (2017-2019) Styrelseordförande i Memera Ab (tidigare bolagsman i Memera Öb/Kb) 1993-. VD för Pargas Vatten Ab 2013-, VD för Väståbolands Hyreshus Ab 2011-, därtill VD- och disponentuppgifter i flera bostads- och fastighetsaktiebolag. Johan Broos , f.1958, jur.kand. VD t.o.m. 30.6.2018, styrelsens sekreterare t.o.m. 25.2.2018. <i>avgått 30.6.2018.</i> VD för Nagu Andelsbank 1989-2018 Andelsbankernas Ömsesidiga Försäkringsbolags förvaltningsrådsmedlem 1996-2015, Pargas stadsfullmäktiges I viceordf 2009-2012, Nagu områdesnämnds ordf 2009-2017. Petra Palmroos , f.1977, ekon.mag., Nagu (2018-2020) <i>uppdraget började 1.7.2018</i> Projekt- och upphandlingskoordinator vid Pargas stad 2009-. Projektledare och -planerare vid Region Åboland 2004-2008, forskare och assistent vid Åbo Akademi 2001-2004. Medlem i Pargas stads bildningsnämnd 2017-, olika politiska uppdrag i kommun och församling 2003-2017 Alice Björklöf , f.1979, VD, styrelsens sekreterare fr.o.m. 26.2.2018, Nagu <i>uppdraget började 1.7.2018</i> Pol.mag, VD för Nagu Andelsbank fr.o.m. 1.7.2018, banktjänsteman 2007-2018. Hongkong Skytech Ltd 2006-2007. Ledamot i Nagu områdesnämnd 2008-, olika politiska uppdrag 2000- 2004, 2008-2017.

Verkställande direktören

Johan Broos, jur.kand, ålder 60 år, i bankens tjänst som verkställande direktör 1989 – 30.6.2018.

Alice Björklöf, pol.mag, ålder 39 år, i bankens tjänst från 4.6.2007, som verkställande direktör sen 1.7.2018.

Revisorerna

Såsom bankens revisor har under året fungerat revisionssamfundet KPMG Oy Ab med Fredrik Salonen, CGR, som huvudansvarig revisor.

Övrig inspektion

Inspektör Eva-Stina Ilander från OP Andelslags internrevision har inspekterat andelsbanken år 2018 under vecka 39, 24-28.9.2018.

Framtidsutsikter

Framtidsutsikter

Konjunkturutsikterna håller på att dämpas, och osäkerheten har ökat markant. De största riskerna hänförs till den internationella ekonomin och politiken. Ränteutsikterna är stabila. ECB har meddelat att den kommer att hålla sin styrränta på nuvarande nivå åtminstone under sommaren 2019.

Lokalt uppfattar Nagu Andelsbank framtidsutsikterna som goda. Den ekonomiska aktiviteten i området är sund och innovativ, och befolkningsutvecklingen har inte varit negativ. Interesse finns för inflyttning och allt fler deltidsboende tillbringar allt mer tid av året i sina fritidsbostäder, vilket leder till ett ökat ekonomiskt underlag för områdets företag. Bankens kapacitet klarar av en jämn tillväxt på nuvarande nivå.

Styrelsens förslag till disposition av överskott

Andelsbankens utdelningsbara tillgångar (utdelningsbara överskott) var 4 021 815,83 euro, av vilket räkenskapsperiodens vinst (överskott) var 364 855,13 euro.

Räkenskapsperiodens vinst (det överskott som balansräkningen utvisar) föreslås disponeras så att i ränta på Avkastningsandelar betalas 3,25 procent, dvs. totalt 98.313 euro. Av räkenskapsperiodens vinst (överskott) kvarstår 266 542,13 euro på kontot för balanserad vinst.

Det har inte skett några väsentliga förändringar i andelsbankens finansiella ställning efter räkenskapsperiodens slut. Bankens solvens är god och den föreslagna utdelningen äventyrar inte enligt styrelsen bankens solvens.

NAGU ANDELSBANK

ANDELSBANKENS RESULTATRÄKNING	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Ränteintäkter	1 002 019,19	955 213,45
Räntekostnader	35 478,83	47 764,43
RÄNTENETTO	966 540,36	907 449,02
Intäkter från egetkapitalinstrument	201 036,00	205 090,68
Övriga företag	201 036,00	205 090,68
Provisionsintäkter	314 572,80	298 341,31
Provisionskostnader	33 252,98	33 684,59
Nettoreintäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	1 991,77	55 978,14
Värdepappershandel	0,00	55 469,51
Valutaverksamhet	1 991,77	508,63
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	0,00	487,97
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	3 933,26	6 267,16
Övriga rörelseintäkter	8 648,29	33 105,71
Administrationskostnader	827 723,77	842 352,79
Personalkostnader	400 440,21	471 056,09
Löner och arvoden	374 226,09	402 370,07
Lönebikostnader	26 214,12	68 686,02
Pensionskostnader	29 295,50	54 636,51
Övriga lönebikostnader	-3 081,38	14 049,51
Övriga administrationskostnader	427 283,56	371 296,70
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	36 782,00	42 288,00
Övriga rörelsekostnader	158 897,41	132 922,50
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden	0,00	23 482,93
Förväntade kreditförluster från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	37 645,40	0,00
RORELSEVINST (-FÖRLUST)	402 420,92	431 989,18
Bokslutsdispositioner	-8 853,00	11 836,07
Inkomstskatt	46 418,79	42 736,49
Räkenskapsperiodens skatt	40 843,56	52 096,71
Tidigare räkenskapsperioders skatt	4 294,24	0,00
Latent skatt	1 280,99	-9 360,22
VINST (FÖRLUST) AV ORDINARIE VERKSAMHET EFTER SKATT	364 855,13	377 416,62
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)	364 855,13	377 416,62

NAGU ANDELSBANK

ANDELSBANKENS BALANSRÄKNING	31.12.2018	31.12.2017
AKTIVA		
Kontanta medel	624 185,09	488 016,09
Fordringar på kreditinstitut	3 831 201,76	3 166 203,55
På anfordran betalbara	2 501 520,18	1 876 315,04
Övriga	1 329 681,58	1 289 888,51
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	52 150 188,20	45 466 078,00
Övriga	52 150 188,20	45 466 078,00
Aktier och andelar	4 602 120,52	4 602 120,52
Materiella tillgångar	514 930,39	551 812,39
Förvaltningsfastigheter samt aktier och andelar i förvaltningsfastigheter	94 101,74	94 201,74
Övriga fastigheter samt aktier och andelar i fastighetssammanslutningar	386 395,25	405 510,25
Övriga materiella tillgångar	34 433,40	52 100,40
Övriga tillgångar	36 348,16	36 346,46
Resultatregleringar och förskottsbetalningar	107 804,24	91 303,79
Latenta skattefordringar	16 310,77	19 018,31
AKTIVA TOTALT	61 883 089,13	54 420 899,11
PASSIVA		
FRÄMMANDE KAPITAL		
Skulder till kreditinstitut	8 460 000,00	4 000 000,00
Kreditinstitut	8 460 000,00	4 000 000,00
Övriga	8 460 000,00	4 000 000,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	43 038 553,35	40 321 216,85
Inlåning	43 038 553,35	40 319 456,45
På anfordran betalbara	41 364 489,07	38 697 611,33
Övriga	1 674 064,28	1 621 845,12
Övriga skulder	0,00	1 760,40
Övriga	0,00	1 760,40
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	34 237,83	2 770,14
Övriga skulder	47 162,53	64 753,89
Övriga skulder	38 420,00	54 445,89
Avsättningar	8 742,53	10 308,00
Resultatregleringar och erhållna förskott	308 503,70	391 397,05
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT	51 888 457,41	44 780 137,93
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER	2 009 143,86	2 017 996,86
Avskrivningsdifferens	0,00	8 853,00
Reserver	2 009 143,86	2 009 143,86
EGET KAPITAL		
Andelskapital	3 202 200,00	3 110 000,00
Medlemsandelar	124 700,00	111 100,00
Avkastningsandelar	3 077 500,00	2 998 900,00
Övriga bundna fonder	761 472,03	761 472,03
Reservfond	761 472,03	761 472,03
Fria fonder	558 372,93	558 372,93
Övriga fonder	558 372,93	558 372,93
Balanserad vinst (förlust)	3 098 587,77	2 815 502,74
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	364 855,13	377 416,62
EGET KAPITAL TOTALT	7 985 487,86	7 622 764,32
PASSIVA TOTALT	61 883 089,13	54 420 899,11
ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN		
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part	269 328,15	267 192,24
Garantier och panter	269 328,15	267 192,24
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	1 678 263,92	1 452 512,19
Övriga	1 678 263,92	1 452 512,19
ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN TOTALT	1 947 592,07	1 719 704,43

NAGU ANDELSBANK
Finansieringsanalys

2018

12/2017

KASSAFLÖDE FRÅN RÖRELSEN

Periodens vinst	364 855,13	377 416,62
Justeringar i periodens vinst	-79 366,83	-70 193,41

ÖKNING (-) ELLER MINSKNING (+) AV RÖRELSETILLGÅNGAR	-6 723 280,86	-2 415 837,19
--	----------------------	----------------------

Skuldebrev som är belåningsbara i centralbanker	0,00	0,00
Fordringar på kreditinstitut	-39 793,07	-1 043 093,91
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-6 687 339,11	-1 361 845,07
Leasingobjekt	0,00	0,00
Skuldebrev	0,00	0,00
Aktier och andelar	0,00	1 548,51
Derivatinstrument	0,00	0,00
Förvaltningsfastigheter	100,00	101,00
Övriga tillgångar	3 751,32	-12 547,72

ÖKNING (+) ELLER MINSKNING (-) AV RÖRELSESKULDER	7 078 168,34	2 369 801,06
---	---------------------	---------------------

Skulder till kreditinstitut och centralbanker	4 460 000,00	-2 700 000,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	2 717 336,50	5 017 776,78
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	0,00	0,00
Övriga skulder	-99 168,16	52 024,28

Betald inkomstskatt	-76 383,80	-42 266,58
Erhållna utdelningar	201 036,00	205 090,68

A. KASSAFLÖDE FÖR RÖRELSEN TOTALT	765 027,98	424 011,18
--	-------------------	-------------------

KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR

Förvärv av dotter- och intresseföretag	0,00	0,00
Avyttring av dotter- och intresseföretag	0,00	0,00
Investeringar i materialla och immateriala tillgångar	0,00	0,00
Avyttring av materialla och immateriala tillgångar	0,00	0,00

B. KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR TOTALT	0,00	0,00
--	-------------	-------------

KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING

Skuldebrev emitterade till allmänheten, öknningar	0,00	0,00
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	0,00	0,00
Efterställda skulder, öknningar	0,00	0,00
Efterställda skulder, minskningar	0,00	0,00
Andels- och aktiekapital, öknningar	208 600,00	508 400,00
Andels- och aktiekapital, minskningar	-116 400,00	-173 000,00
Utdelningar och räntor på andelskapital	-95 853,84	-86 124,56
Utbetald bonus till ägarkunder	0,00	0,00
Övriga öknningar av kapitalet	0,00	0,00
Övriga minskningar av kapitalet	0,00	0,00

C. KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING TOTALT	-3 653,84	249 275,44
---	------------------	-------------------

D. KURSDIFFERENSER I LIKVIDA MEDEL	0,00	-69,15
---	-------------	---------------

NETTOFÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL (A+B+C)	761 374,14	673 217,47
---	-------------------	-------------------

LIKVIDA MEDEL VID BÖRJAN AV RÄKENSKAPSPERIODEN	2 364 331,13	1 691 113,66
---	---------------------	---------------------

LIKVIDA MEDEL VID SLUTET AV RÄKENSKAPSPERIODEN	3 125 705,27	2 364 331,13
---	---------------------	---------------------

FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	761 374,14	673 217,47
------------------------------------	-------------------	-------------------

Erhållna räntor	1 007 360,41	951 141,43
Betalda räntor	46 941,01	46 166,89

Justeringar i periodens vinst

Poster med transaktioner som inte medför betalningar		
Förändring an verkligt värde för handel	0,00	0,00
Orealiserade nettointäkter från valutaverksamhet	0,00	69,15
Förändring av investeringstillgångarnas verkliga värde	0,00	0,00
Avskrivningar, förändring av avskrivningsdifferens och frivilliga reserver	27 929,00	54 124,07
Nettoresultat av ändringar i betalningsplaner	0,00	0,00
Nedskrivningar av fordringar	37 645,40	23 482,93
Övriga	-144 941,23	-147 869,56
	-79 366,83	-70 193,41
<u>Poster som redovisas utanför kassaflödet från rörelsen</u>		
Realisationsvinster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0,00	0,00
Realisationsförluster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0,00	0,00
Utbetald bonus till ägerkunder	0,00	0,00
	0,00	0,00
Justeringar totalt	-79 366,83	-70 193,41
Likvida medel		
Kontanta medel	624 185,09	526 587,01
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	2 501 520,18	1 164 526,65
Likvida medel totalt	3 125 705,27	1 691 113,66

PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDET AV ANDELSBANKENS BOKSLUT

1.1 ALLMÄNT

Andelsbanken är en inlåningsbank i andelslagsform som ägs av sina medlemmar och som bedriver lokal hushållsbanksrörelse inom sitt verksamhetsområde.

Andelsbanken är medlem i centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP Andelslag. OP Andelslag fungerar som en strategisk ägarsammanslutning för hela OP Gruppen samt som det centralinstitut som svarar för gruppstyrning och tillsyn.

Nedan redogörs för de viktigaste redovisningsprinciper som tillämpats på bokslutet. De har konsekvent iakttagits under alla räkenskapsperioder som redovisats, om inte annat anges.

1.2 DET SOLIDARISKA ANSVARET OCH OP GRUPPEN

Sammanslutningen av andelsbanker (nedan OP Gruppen) idkar bank- och försäkringsrörelse. Den är en sådan ekonomisk helhet som avses i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform samt i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker. I sammanslutningen ansvarar OP Andelslag och dess medlemskreditinstitut i sista hand solidariskt för varandras skulder och förbindelser. Andelsbanken konsolideras i OP Gruppens bokslut. Enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ska OP Gruppens bokslut upprättas som en sammanställning av boksluten eller koncernboksluten för centralinstitutet OP Andelslag och dess medlemskreditinstitut. OP Andelslag och dess medlemsandelsbanker har inte ett sådant bestämmande inflytande gentemot varandra som avses i de allmänna koncernredovisningsprinciperna. Därför har ett tekniskt moderföretag utsetts för OP Gruppen. Det konsoliderade bokslutet ska också omfatta sådana sammanslutningar, i vilka ovan nämnda sammanslutningar tillsammans har bestämmande inflytande i enlighet med bokföringslagen. OP Gruppens andelskapital utgörs av andelsbanksmedlemmarnas sådana medlemsinsatser som banken har en absolut rätt att vägra lösa in.

En kopia av OP Gruppens bokslut kan fås på internetadressen www.op.fi eller från gruppens kontor på besöksadressen Gebhardsplatsen 1, 00510 Helsingfors.

1.3 GRUND FÖR UPPRÄTTANDE AV BOKSLUTET

Andelsbankens bokslut upprättas och ställs upp i enlighet med kreditinstitutslagen, finansministeriets förordning om bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse i kreditinstitut och värdepappersföretag, bokföringslagen och Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar om bokföring och årsredovisning inom finanssektorn. Dessutom ger centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP Andelslag, anvisningar för iakttagande av enhetliga bokslutsprinciper samt för upprättande av bokslut. De nedan beskrivna bokslutsprinciperna är enhetliga för OP Andelslags alla medlemsandelsbanker. En medlemsandelsbank har nödvändigtvis inte alla poster som ingår i de här bokslutsprinciperna.

Andelsbanken tog 1.1.2018 i bruk de delar av standarden IFRS 9 "Finansiella instrument" som ingår i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar (2/2016) samt de övriga ändringar som följer av att standarden IFRS 9 trätt i kraft 1.1.2018. Bokslutsprinciperna för finansiella instrument presenteras för jämförelseåret 2017 i avsnitt 1.4.2 och för 2018 i enlighet med standarden IFRS 9 i avsnitten 1.4.3–1.4.7.

1.4 FINANSIELLA INSTRUMENT

1.4.1 Fastställande av verkligt värde

Det verkliga värdet är det pris som en tillgångspost kunde säljas eller en skuld betalas till på värderingsdagen i en normal transaktion mellan marknadsparter.

Det verkliga värdet av ett finansiellt instrument fastställs antingen med prisnoteringar på en fungerande marknad eller, om ingen fungerande marknad finns, med hjälp av egna värderingsmetoder. Marknaden anses vara

fungerande, om prisnoteringar finns att få enkelt och regelbundet och de beskriver faktiska och regelbundna marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra. Som noterat marknadspris på finansiella tillgångar används köpkursen vid respektive tidpunkt.

Om det på marknaden finns en etablerad värderingspraxis för finansiella instrument som inte direkt får ett marknadspris, baserar sig det verkliga värdet på den marknadspriskalkyl och marknadsnoteringarna för de indata som används i modellen.

Om ingen värderingspraxis har etablerats på marknaden, fastställs marknadsvärdet på basis av en egen värderingsmodell för respektive produkt. Värderingsmodellerna bygger på allmänt tillämpade kalkyler och de omfattar alla delfaktorer som marknadsparterna skulle beakta då de fastställer priset. De stämmer överens med de ekonomiska metoder som är godkända vid prissättningen av finansiella instrument.

Som värderingsmetoder används priserna i den senaste tidens marknadstransaktioner, metoden med diskonterat kassaflöde och det verkliga värdet vid balansbidpunkten på andra till relevanta delar liknande instrument. I värderingsmetoderna beaktas bedömningen av kreditrisk, de diskonteringsräntor som används, möjligheterna till återbetalning i förtid och andra sådana faktorer som påverkar fastställandet av ett verkligt värde för ett finansiellt instrument på ett tillförlitligt sätt.

Det verkliga värdet för finansiella instrument delas in i tre nivåer enligt hur deras verkliga värde har bestämts:

- noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder (nivå 1)
- verkliga värden som bestämts på basis av andra indata än de noterade priser som ingår i nivå 1, som är observerbara för tillgången eller skulden antingen direkt (t.ex. som priser) eller indirekt (t.ex. härledda från priser) (nivå 2)
- verkliga värden som bestämts på basis av indata för tillgången eller skulden, som inte bygger på observerbara marknadsdata (nivå 3).

Den nivå för verkliga värden som en viss post som värderats till verkligt värde i sin helhet har klassificerats till har fastställts för hela den post som värderats till verkligt värde på basis av betydande indata för den lägsta nivån. Indatas betydelse har för ifrågavarande post som värderats till verkligt värde bedömts genom en helhetsbedömning.

1.4.2 Kategorisering och värdering jämförelseåret 2017

De finansiella instrumenten kategoriseras i fyra klasser: finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall, lån och övriga fordringar samt finansiella tillgångar som kan säljas. Klassificeringen beror på för vilket syfte ifrågavarande finansiella tillgångar och skulder har förvärvats. De finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen kan fördela sig på två underkategorier som är finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel samt finansiella tillgångar och skulder som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Som bokföringsgrund för de finansiella tillgångarna används dagen för affären. En post som hör till de finansiella tillgångarna tas bort från balansräkningen när den avtalsbaserade rätten till kassaflödena från en post bland de finansiella tillgångarna har löpt ut.

Som anskaffningsvärde för en fordran bokförs det verkliga värdet som i regel är det belopp som har betalats för fordran vid förvärvstidpunkten. I anskaffningsvärdet inkluderas transaktionsutgifterna som hänför sig till lån och övriga fordringar, investeringar som hålls till förfall och till finansiella tillgångar som kan säljas. Transaktionsutgifterna för finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen bokförs som kostnader vid förvärvstidpunkten.

1.4.2.1 Finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel jämförelseåret 2017

Som tillgångar som innehas för handel kategoriseras skuldebrev samt aktier och andelar som har förvärvats i syfte att dra nytta av förändringar i marknadspriserna på kort sikt. Som instrument som innehas för handel behandlas också alla derivatinstrument, förutom derivat som är identifierade och effektiva säkringsinstrument eller garantiavtal.

1.4.2.2 Finansiella tillgångar och skulder som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen jämförelseåret 2017

I bokslutet kan man under vissa förutsättningar till verkligt värde ta upp också andra finansiella tillgångar och skulder som uppfyller vissa villkor, om beslutet om att bestående ta upp de här posterna till verkligt värde fattas då en sådan post redovisas i bokföringen för första gången. I andelsbanken kan man i den här posten ta upp endast ett sådant instrument bland de finansiella tillgångarna till vilket ansluter sig ett eller flera sådana inbäddade derivat som man i annat fall måste ta upp separat från det här instrumentet i bokföringen och värdera till verkligt värde.

Finansiella tillgångar och skulder som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde, och förändringar i det verkliga värdet samt realisationsvinster och -förluster bokförs på resultatposten Nettointäkter från värdepappershandel.

1.4.2.3 Investeringar som hålls till förfall jämförelseåret 2017

Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar med fastställda eller fastställbara betalningar och som förfaller en viss dag och som har förvärvats med avsikt och förmåga att hållas till förfall. Investeringar som hålls till förfall upptas vid första redovisningstillfället i bokföringen till verkligt värde, med tillägg av transaktionsutgifterna. Senare värderas de i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet med effektivräntemetoden. Differensen mellan obligationslånens nominella värde och anskaffningsvärde periodiseras som ränteintäkt på den återstående löptiden. Motposten bokförs som en ökning eller minskning av värdepappersnetto bokförda värde.

Nedskrivningar av investeringar som hålls till förfall granskas enligt samma principer som nedskrivningar av lån och fordringar. Som nedskrivning av skuldebrev bokförs differensen mellan skuldebrevens bokförda värde och det lägre nuvärdet av framtida kassaflöde. Nedskrivningarna resultatförs på resultatposten Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar.

Om det finns objektiva belägg för att värdet av en obligation som hör till finansiella tillgångar som hålls till förfall har sjunkit, resultatförs nedskrivningen på resultatposten Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar.

1.4.2.4 Lån och övriga fordringar jämförelseåret 2017

Som lån och övriga fordringar kategoriseras finansiella tillgångar som är krediter beviljade av andelsbanken och därmed jämförbara finansiella avtal samt onoterade skuldebrev.

Lån och övriga fordringar värderas enligt det upplupna anskaffningsvärdet med effektivräntemetoden. Om värdet av ett lån eller en fordran på balansdagen till följd av nedskrivning är lägre än det upplupna anskaffningsvärdet, värderas det till det med nedskrivningen minskade upplupna anskaffningsvärdet.

På lån och övriga fordringar bokförs individuella och gruppvisa nedskrivningar. En nedskrivning bokförs då det finns objektiva belägg för att hela fordran inte kommer att kunna drivas in.

Värdet av en fordran har försämrats om det uppskattade nuvärdet av det framtida kassaflödet från fordran – med beaktande av säkerheten – är mindre än summan av det bokförda värdet av kreditens kapital och obetalda räntor. Det framtida kassaflödet diskonteras med kreditens ursprungliga effektiva ränta. Om krediten har rörlig ränta, används den avtalsenliga räntan vid granskningstidpunkten som diskonteringsränta. Storleken på den nedskrivning som resultatförs utgörs av differensen mellan lånets bokföringsvärde och det lägre nuvärdet av framtida kassaflöde.

Processen för bedömning av nedskrivningar sker i två steg. Nedskrivningarna bedöms individuellt för betydande lån och fordringar. Om lån och andra fordringar inte granskas individuellt, hör de till gruppvisa nedskrivningar. Som gruppvisa nedskrivningar bokförs de förluster som uppkommit men ännu inte rapporterats och som ännu inte kan hänföras till ett bestämt kundlån. En gruppvis nedskrivning baserar sig på en statistisk modell som används för att beräkna det ekonomiska kapitalkravet. I modellen grupperas fordringarna i klasser enligt hur

deras kreditriskegenskaper sammanfaller. En gruppvis nedskrivning beräknas på basis av den förväntade förlusten. Dessutom beaktas i beräkningen de diskonterade nuvärdena på säkerheterna. Dessutom värderas i modellen tidpunkten för den händelse som gett upphov till förlusten med en s.k. uppkomstperiod.

Om betalningsplanen för en kredit ändras, klassificeras orsaken till ändringen och allvarlighetsgraden med en intern skala. En del ändringar i betalningsplanerna sker inom hanteringen av kundrelationer och de beror inte på att kundens betalningsförmåga har försvagats. De här ändringarna inverkar inte på bokföringen av nedskrivningar. I vissa fall ges eftergifter i fråga om lånevillkoren på grund av att kunders betalningsförmåga försämrats, t.ex. amorteringsfrihet för en begränsad tid eller andra omstruktureringar av krediter, för att trygga kundens betalningsförmåga och begränsa kreditrisken hos åtagandena. Ändringar i betalningsplaner som beror på att kundens betalningsförmåga har försvagats inverkar tillsammans med de övriga kriterierna försvagande på kundens ratingklass och ökar därmed beloppet på den gruppvisa nedskrivningen. Ändringar i betalningsplaner med den högsta allvarlighetsgraden inverkar också på hur krediterna styrs till den individuella nedskrivningsprövningen. Utvecklingen för ändringarna i betalningsplaner rapporteras regelbundet till ledningen som en proaktiv mätare för kundernas betalningsförmåga.

Nedskrivningarna bokförs som avdrag från krediternas balanspost och i resultaträkningen på posten Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden. Efter redovisningen av nedskrivningen fortsätter räntan att intäktsföras på det nedskrivna beloppet.

Ett lån tas bort från balansräkningen då alla indrivningsåtgärder har slutförts eller då ett separat beslut har fattats om det. Betalningar som erhålls efter det här resultatförs som korrigeringar av nedskrivningar av fordringar.

Om det finns objektiva belägg för att betalningsförmågan hos en kund som tidigare omfattats av individuell nedskrivningsprövning har återhämtat sig, bedöms nedskrivningsbeloppet på nytt och de förändringar som den förbättrade betalningsförmågan medför resultatförs.

1.4.2.5 Finansiella tillgångar som kan säljas jämförelseåret 2017

Finansiella tillgångar som kan säljas är finansiella tillgångar som inte har inkluderats i de ovan nämnda klasserna av finansiella tillgångar. De finansiella tillgångar som kan säljas består i huvudsak av skuldebrev, långfristiga aktieplaceringar samt andra aktier och andelar som är nödvändiga för verksamheten. Finansiella tillgångar som kan säljas bokförs vid köptidpunkten i balansräkningen till anskaffningsvärdet, dvs. det verkliga värdet av det vederlag som betalats för dem utökat med de transaktionsutgifter som direkt kan riktas till förvärvet. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde i balansräkningen. Då det verkliga värdet inte kan fastställas tillförlitligt, värderas aktier och andelar som är nödvändiga för verksamheten samt andra onoterade aktier och andelar till anskaffningsvärdet. Förändringarna i verkligt värde bokförs bland eget kapital i Fonden för verkligt värde, från vilken de bokförs på resultatposten Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas, då tillgångsposten säljs, skuldebrevet förfaller eller det har konstaterats att deras värde har sjunkit. På samma resultatpost bokförs också realisationsvinster och -förluster på de här finansiella tillgångarna.

I fråga om finansiella tillgångar som kan säljas betraktas som objektiva belägg för skuldebrevs del till exempel en avsevärd negativ förändring i emittentens kreditriskklassificering eller för ett egetkapitalinstruments del en betydlig eller långvarig nedgång under anskaffningsvärdet i dess verkliga värde. Nedskrivningen resultatförs på resultatposten Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas.

Om det verkliga värdet av finansiella tillgångar som kategoriserats som finansiella tillgångar som kan säljas senare stiger, och det finns objektiva belägg för att värdestegringen ansluter sig till en händelse efter nedskrivningen, återförs nedskrivningen och redovisas i resultaträkningen.

1.4.2.6 Övriga finansiella skulder jämförelseåret 2017

I kategorin Övriga finansiella skulder upptas övriga finansiella skulder än finansiella skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen. Skulden upptas i balansräkningen till det värde som erhållits för den vid förvärvstidpunkten. Differensen mellan skuldens nominella värde och anskaffningsvärde periodiseras enligt effektivräntemetoden som räntekostnad på avtalets återstående löptid. Motposten bokförs som ökning eller minskning av skuldens bokförda värde.

Andelsbanken kan delta i OP-Bostadslånebanken Abp:s mellankreditsmodell där andelsbanken får en betydande mellankredit för finansiella skulder av OP-Bostadslånebanken Abp då krediter med säkerhet i bostäder som ingår i andelsbankens balansräkning tecknas som säkerhet för obligationslån från OP-Bostadslånebanken Abp.

1.4.3 Värderingsmetoder 2018

1.4.3.1 Upplupet anskaffningsvärde

Upplupet anskaffningsvärde är det belopp till vilket den finansiella tillgången eller den finansiella skulden värderas vid första redovisningstillfället minus återbetalningar, plus eller minus ackumulerade periodiseringar vid användning av effektivräntemetoden på eventuell skillnad mellan det ursprungliga beloppet och beloppet på förfallodagen och, för finansiella tillgångar, justerat med hänsyn till en eventuell förlustreserv.

Effektivräntemetoden diskonterar exakt de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under den förväntade löptiden för den finansiella tillgången eller finansiella skulden till redovisat bruttovärde för en finansiell tillgång eller till det upplupna anskaffningsvärdet för en finansiell skuld. Vid beräkning av effektivräntan uppskattas de förväntade kassaflödena genom att beakta samtliga avtalsvillkor för det finansiella instrumentet utan att beakta de förväntade kreditförlusterna ("ECL"). Beräkningen innefattar alla avgifter och punkter som betalats eller erhållits av avtalsparterna, och som är en integrerad del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla andra premier eller rabatter. Avgifter som ingår i räntan för ett finansiellt instrument omfattar t.ex. expeditions- och uppläggningsavgifter i samband med uttag av lån. Sådana avgifter periodiseras på det finansiella instrumentets förväntade löptid eller på en kortare period, i tillämpliga fall. Avgifter som inte ingår i effektivräntan för ett finansiellt instrument redovisas i enlighet med bokföringslagen. Sådana avgifter är t.ex. avgifter som tas ut för förvaltning av lån.

De förväntade kreditförlusterna ska inkluderas i de uppskattade kassaflödena vid beräkningen av den kreditjusterade effektivräntan för finansiella tillgångar som anses vara kreditförsämrade tillgångar vid första redovisningstillfället (s.k. "POCI").

Ränteintäkter

Ränteintäkterna beräknas genom tillämpning av effektivräntan på det redovisade bruttovärdet för en finansiell tillgång med undantag av följande:

- a) köpta eller utgivna kreditförsämrade finansiella tillgångar, för vilka tillämpas kreditjusterad effektivränta på en finansiell tillgångs upplupna anskaffningsvärde
- b) finansiella tillgångar som inte är köpta eller utgivna kreditförsämrade finansiella tillgångar men som senare har blivit kreditförsämrade finansiella tillgångar (eller som befinner sig i steg 3). För de här finansiella tillgångarna ska effektivräntan tillämpas på den finansiella tillgångens upplupna anskaffningsvärde (dvs. efter avdrag av det redovisade nettovärdet av den förväntade kreditförlusten).

1.4.3.2 Det första redovisningstillfället och den första värderingen

Vid det första redovisningstillfället ska en finansiell tillgång eller finansiell skuld värderas till det verkliga värdet plus eller minus, när det gäller en finansiell tillgång eller finansiell skuld som inte värderas till verkligt värde via resultatet, transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärv eller emission av den finansiella tillgången eller finansiella skulden. Omedelbart efter det första redovisningstillfället ska för en finansiell tillgång redovisas en förlustreserv för förväntade kreditförluster, om den finansiella tillgången värderas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via fonden för verkligt värde. Det här medför att en förlust redovisas i resultatet för finansiella tillgångar som nyligen getts ut eller köpts.

1.4.4 Klassificering och efterföljande värdering av finansiella tillgångar

Andelsbanken har från 1.1.2018 klassificerat finansiella tillgångar i följande kategorier:

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via fonden för verkligt värde
- Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde.

1.4.4.1 Krediter och skuldebrev

Klassificeringen och den efterföljande värderingen av krediter och skuldebrev beror på följande faktorer:

- a) Andelsbankens affärsmodell för förvaltningen av finansiella tillgångar
- b) egenskaperna hos de avtalsenliga kassaflödena från den finansiella tillgången.

På basis av de här faktorerna ska Andelsbanken klassificera krediter och skuldebrev i följande tre värderingskategorier:

- 1) Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde innehas inom ramen för en affärsmodell vars mål är att inneha finansiella tillgångar i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden som endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. En posts bokförda värde innehåller en förlustreserv för förväntade kreditförluster och ränteintäkterna redovisas bland ränteintäkterna med effektivräntemetoden.
- 2) Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via fonden för verkligt värde innehas enligt en affärsmodell vars mål kan uppnås både genom att samla in avtalsenliga kassaflöden och sälja finansiella tillgångar. Dessutom ska de avtalade villkoren vid bestämda tidpunkter ge upphov till kassaflöden som endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Ändringarna i verkligt värde redovisas i fonden för verkligt värde. Nedskrivningsvinster eller -förluster samt valutakursvinster eller -förluster resultatförs. När en finansiell tillgång tas bort från balansräkningen omklassificeras den ackumulerade vinsten eller förlusten i fonden för verkligt värde från eget kapital till resultatet som en omklassificeringsjustering till nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via fonden för verkligt värde. De ränta som beräknats med effektivräntemetoden redovisas bland ränteintäkterna.
- 1) Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet är finansiella tillgångar som innehas för handel eller finansiella tillgångar som inte uppfyller kriterierna för värdering till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via fonden för verkligt värde. Vinsterna och förlusterna redovisas bland nettointäkterna från värdepappershandel.

Affärsmodell

Med affärsmodell avses hur Andelsbanken förvaltar sina finansiella tillgångar för att generera kassaflöden. Andelsbankens affärsmodell avgör huruvida enbart insamling av avtalsenliga kassaflöden eller insamling av avtalsenliga kassaflöden och försäljning av finansiella tillgångar leder till kassaflöden eller om det är fråga om handel. Finansiella tillgångar som hör till affärsmodellen med handel värderas i resultatet. Vid bedömningen av affärsmodellen beaktar Andelsbanken kommande åtgärder för att nå affärsmodellens mål. Bedömningen omfattar tidigare erfarenhet av insamlingen av kassaflöden, hur affärsrörelsemodellen och de finansiella tillgångar som innehas i enlighet med den ska värderas samt hur det rapporteras till nyckelpersoner i företagets ledning, hur riskerna hanteras och hur cheferna för affärsrörelsen belönas. Till exempel innehas bolån som Andelsbank beviljat för att samla in avtalsenliga kassaflöden.

Egenskaperna hos kassaflödena

Då Andelsbankens affärsmodell är en annan än handel, bedömer Andelsbanken om avtalsenliga kassaflöden är förenliga med ett grundläggande lånearrangemang eller inte. I ett grundläggande lånearrangemang består de avtalsenliga kassaflödena endast av betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet ("SPPI"), och ersättning för pengars tidsvärde, kreditrisk, utlåningsrisker samt en vinstmarginal är oftast de mest betydande delarna av räntan. Största delen av Andelsbankens finansiella tillgångar består av grundläggande lånearrangemang.

Alla krediter som Andelsbanken beviljat privatkunder och en del av företagskundernas krediter innehåller en möjlighet till återbetalning i förtid. Villkoren motsvarar dock grundläggande lånearrangemang, eftersom beloppet för förtida inlösen representerar ett avtalsenligt nominellt belopp och upplupen (men ännu inte reglerad) avtalsenlig ränta, vilket kan inbegripa ytterligare ersättning för förtida uppsägning av avtalet.

För skuldebrevens del testas egenskaperna hos kassaflödena med Bloombergs SPPI-verktyg. Resultatet från verktyget leder till att SPPI-testet antingen godkänns eller förkastas. Metoden identifierar ur avtalsvillkoren flera olika element som inverkar på om SPPI-definitionen uppfylls eller inte.

Då de avtalsenliga kassaflödena är exponerade för t.ex. förändringar i aktiekurser eller låntagarens ekonomiska resultat, är det inte fråga om ett grundläggande lånearrangemang, och sådana finansiella tillgångar ska värderas via resultatet. Typiska exempel på det här är olika fondplaceringar som inte uppfyller definitionen på eget kapital enligt IAS 32 i emittentens bokslut.

Inbäddade derivat som ingår i de finansiella tillgångarna skiljs inte åt från värdavtalet utan de beaktas i den totala bedömningen av avtalsenliga kassaflöden.

Om affärsmodellen för förvaltningen av finansiella tillgångar ändras, kan det bli nödvändigt att omklassificera de finansiella tillgångarna. Omklassificeringen tillämpas framåtriktat från dagen för omklassificeringen. Sådana förändringar förväntas ske synnerligen sällan.

1.4.4.2 Egetkapitalinstrument

Egetkapitalinstrument är instrument som innebär en residual rätt i ett företags tillgångar efter avdrag för alla dess skulder. Oftast utgörs egetkapitalinstrumenten av aktieplaceringar.

Egetkapitalinstrument värderas senare till verkligt värde via resultatet, utom då Andelsbanken gjort ett oåterkalleligt val vid första redovisningstillfället att efterföljande förändringar i verkligt värde för särskilda investeringar i egetkapitalinstrument som inte ingår i handelsrörelsen, och som annars skulle värderas till verkligt värde via resultatet, redovisas i fonden för verkligt värde. Sådana investeringar utgörs av andelsbankernas strategiska placeringar i andelskapital i andelsbankernas centralinstitut OP Andelslag (tilläggsandelar och medlemsandelar), vars nominella värde motsvarar det verkliga värdet. De här investeringarna medför varken realisationsvinster eller realisationsförluster. Räntorna på andelskapital redovisas bland intäkterna från egetkapitalinstrument. Beloppet på den ränta som betalas fastställs årligen vid OP Andelslags andelsstämma. Utdelningar för egetkapitalinstrument som innehåses för handel redovisas också via resultatet bland intäkter från egetkapitalinstrument.

1.4.4.3 Modifiering av avtalsenliga kassaflöden

Ändringar i betalningsplanen utgör åtgärder inom normala kundrelationer, men förekommer också i fall där kundens betalningsförmåga har försämrats. Då måste ett anstånd – till exempel amorteringsfrihet – ges till lånevillkoren på grund av den försvagade betalningsförmågan för en begränsad tid. Vanligtvis omförhandlas de avtalsenliga kassaflödena för lån i sådana fall, eller så modifieras de på något annat sätt så att lånen inte tas bort från balansräkningen. Utvecklingen för ändringarna i betalningsplaner rapporteras regelbundet till ledningen som en proaktiv mätare för kundernas betalningsförmåga.

Om ändringarna i lånevillkoren är betydande eller om ett lån annars omförhandlas, tar Andelsbanken bort det ursprungliga lånet ur balansräkningen och redovisar samtidigt det nya, ändrade lånet i balansräkningen. I sådana fall ska modifieringens datum behandlas som det första redovisningstillfället för lånet vid tillämpning av nedskrivningskraven på det modifierade lånet. Det här innebär vanligtvis att man värderar förlustreserven till ett belopp som motsvarar 12 månaders förväntade kreditförluster. Andelsbanken klassificerar orsakerna till ändringen och svårighetsgraderna med en intern klassificering som följer upp om det vid borttagningen ur balansräkningen har funnits bevis för att det modifierade lånet är kreditförsämrat vid första redovisningstillfället. I så fall redovisas lånet som en utgiven kreditförsämrad finansiell tillgång. Det här skulle till exempel kunna inträffa i en situation där det föreligger en betydande modifiering av en nödlidande tillgång.

I övriga fall tas finansiella tillgångar bort från balansräkningen då de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller då Andelsbanken överför den finansiella tillgången till en annan part, och överföringen uppfyller villkoren för borttagande från balansräkningen.

1.4.5 Nedskrivningar

Förväntade kreditförluster beräknas på basis av alla balansposter som värderas till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde via fonden för verkligt värde (övriga än egetkapitalinstrument) samt låneåtaganden och finansiella garantiavtal utanför balansräkningen. Förväntade kreditförluster ska redovisas varje balansdag och de ska beskrivas:

- a) ett objektivt och sannolikhetsvägt belopp som bestäms genom att utvärdera ett intervall av möjliga utfall,
- b) pengarnas tidsvärde, och

- c) rimliga och verifierbara uppgifter som är tillgängliga utan onödiga kostnader eller insatser på balansdagen för tidigare händelser, nuvarande förhållanden och prognoser för framtida ekonomiska förutsättningar.

1.4.5.1 Klassificering av avtal i tre nedskrivningssteg

Avtalen klassificeras i tre steg. De olika stegen beskriver hur en kredits kvalitet försvagats efter det första redovisningstillfället.

- Steg 1: avtal, vars kreditrisk inte har ökat betydligt från det första redovisningstillfället och för vilka beräknas ECL för 12 månader.
- Steg 2: avtal, vars kreditrisk inte har ökat betydligt från det första redovisningstillfället och för vilka beräknas ECL för hela löptiden.
- Steg 3: fallerande avtal, för vilka också beräknas ECL för hela löptiden.

Dessutom omfattas avtal som vid det första redovisningstillfället beviljats som kreditförsämrade alltid under hela löptiden av beräkningen av förväntad förlust (POCI).

Definition på fallissemang (default)

Andelsbanken tillämpar för kalkyleringen enligt standarden IFRS 9 samma definition på fallissemang som tillämpas i de interna kreditriskmodellerna (IRB). Fallissemang bedöms med OP Gruppens interna klassificeringssystem för betalningsbeteendet. För privatkunderna tillämpas definitionen på fallissemang för varje avtal medan granskningen av företagskunderna sker kundgruppsspecifikt. En kund klassificeras som insolvent då det är sannolikt att kunden inte betalar sina kreditförpliktelser helt och hållet utan att Andelsbanken vidtar åtgärder (t.ex. realiserar säkerheter), eller senast då en betalning som hör till de finansiella tillgångarna är försenad i mer än 90 dagar.

Definitionen på fallissemang baserar sig på artikel 178 i Europaparlamentet och rådets förordning EU nr 575/2013 (CRR).

Kundens fallissemang upphör då den inte längre uppfyller definitionen på fallissemang. Efter det återförs betalningsbeteendeklassen med 6 månaders fördröjning.

Betydande ökning av kreditrisker

De förväntade kreditförlusterna beräknas avtalsenligt antingen för 12 månader eller för hela löptiden beroende på om instrumentets kreditrisk på balansdagen har ökat betydligt sedan det första redovisningstillfället eller inte. En betydlig ökning i kreditrisken bedöms med såväl kvalitativa som kvantitativa kriterier. Exponeringar med anstånd betraktas som ett kvalitativt kriterium. De övriga kvalitativa kriterierna består av olika mätare av kreditrisk (t.ex. kovenantbrott) och de beaktas i klassificeringsmodellerna eller i bedömningen av klassen för betalningsbeteendet.

Andelsbanken har för att fastställa betydande ökning av kreditrisken inkluderat relativa och absoluta tröskelvärden och beaktat alla rimliga och verifierbara uppgifter.

En kvantitativ förändring bedöms under hela löptiden med PD-tal (PD-kurva) utifrån en relativ förändring. Ursprunglig PD-kurva för hela löptiden beräknas vid den tidpunkt då krediten beviljats med beaktande av makroekonomiska faktorer. Efter det fastställs den naturliga godtagbara variationsbredden för när kreditrisken inte anses ha ökat märkbart under lånets återstående löptid. En godtagbar variationsbredd har modellerats separat för privatkunder och företagskunder. Resultatet är en s.k. tröskelvärdeskurva, som man varje balansdag jämför med PD-kurvan för den del av löptiden som då återstår: om tröskelvärdet överskrids, har kreditrisken ökat betydligt och för krediten redovisas en kreditförlust som beräknats för kreditens hela löptid. Utöver den här gränsen för relativ förändring krävs att det skett en försämring i ratingklassen från det första redovisningstillfället för att övergången till beräkning av ECL för hela löptiden inte ska ske enbart på grund av tid. Dessutom tillämpas på de svagaste ratingklasserna den absoluta gränsen för ratingklasser.

Utöver de kriterier som nämns ovan har kreditrisken för en finansiell tillgång ökat betydligt efter det första redovisningstillfället, om de avtalsenliga betalningarna är försenade mer än 30 dagar.

Då Andelsbanken bedömer om kreditrisken ökat betydligt har den inte tillämpat övergångsbestämmelsen om motbevisbar presumtion enligt standarden IFRS 9 på avtal, för vilka det inte är möjligt att beräkna ett ursprungligt PD för hela löptiden utan orimliga kostnader och arbetsinsatser.

Andelsbanken följer regelbundet upp hur effektivt de kriterier som nämns ovan upptäcker att kreditrisken har ökat betydligt innan avtalsenliga betalningar har varit förfallna mer än 30 dagar samt att avtal i regel inte överförs från nedskrivningssteg 1 direkt till nedskrivningssteg 3, och vidtar de kalibreringar som behövs i sättet att beräkna den relativa förändringen.

1.4.5.2 Beräkningsmetoder

Förväntade kreditförluster beräknas i regel systembaserat och avtalsspecifikt med metoden för sannolikheten för fallissemang/förlust vid fallissemang (PD/LGD-metoden) för alla privatkunders och företagskunders åtaganden.

Dessutom används för de största företagsexponeringarna i steg 3 en kassaflödesbaserad ECL-beräkningsmetod som baseras på bedömningar från egna medarbetare.

1.4.5.2.1 PD/LGD-metoden

De förväntade kreditförlusterna beräknas för varje avtal med modellerade riskparametrar och formeln $\text{probability of default (PD)} \times \text{loss given default (LGD)} \times \text{exposure at default (EAD)}$ för alla portföljer och de beskriver förväntningarna av framtida kreditförluster på balansdagen. PD beskriver sannolikheten för fallissemang i enlighet med definitionen för fallissemang nedan. LGD beskriver förlusten vid fallissemang, och den påverkas bl.a. av beloppet och typen av säkerheter och olika garantier. EAD beskriver exponeringsbeloppet vid fallissemang medräknat den exponering som ingår i balansräkningen (kapital och upplupen ränta) samt det förväntade syftet för poster utanför balansräkningen vid fallissemang.

ECL beräknas utifrån tre olika scenarier. Riskparametrarna PD, LGD och EAD beräknas på årsplanet i varje scenario. De årliga ECL-talen diskonteras på balansdagen, och med talen för de olika scenarierna beräknas ett ECL som viktats med sannolikheter. Som diskonteringsfaktor används avtalets effektiva ränta eller en uppskattning av det. Avtalets återstående löptid är begränsad till högst 30 år i beräkningarna.

Modellerna för sannolikheten för fallissemang under ett avtals hela löptid (lifetime PD) har upprättats separat för privatkunder och företagskunder. Centralt för PD-modellerna är avtalets ratingklass, kreditens ålder (privatkunder) samt modellens undersegment som bestäms för företagskunder utifrån en klassificeringsmodell och för privatkunder utifrån produkttyp. Dessutom är PD-estimaterna beroende av makroekonomiska faktorer och prognoserna för dem i de olika scenarierna.

Modellen för förlusten vid fallissemang (lifetime LGD) består av tre komponenter: 1) sannolikheten för återhämtning från fallissemang, 2) återbäring från skulder med säkerhet och 3) återbäring från skulder utan säkerhet. De olika komponenternas värden beror främst på produkttyp, bransch (företag) och säkerhetstyp. De makroekonomiska faktorerna och prognoserna för dem påverkar de två första komponenterna.

Avtalets ansvar vid fallissemang för hela löptiden (lifetime EAD) består beroende på produkttyp av avtalsenliga kassaflöden, förväntad kapacitet, sannolikheten för återbetalning i förtid samt en löptidsmodell.

Hur avtals giltighetstid fastställs

Ett avtals giltighetstid består för skuldebrevslån av avtalets löptid som beaktar de låneamorteringar som följer av betalningsplanen. Modellen för återbetalning i förtid tillämpas på skuldebrevslån med säkerhet (exkl. fallerade), men den minskar inte löptiden för avtalet utan beaktas som en del av avtalets EAD.

Revolverande krediter utgörs av avtal som gäller tills vidare. För dem har upprättats modeller med en förväntad löptid. Löptiden i modellen beror på produkttyp och ratingklass. Den är i snitt ca 15 år.

Framtidsinriktad information

I beräkningsmodellen inkluderas framtidsinriktad information och makroekonomiska scenarier. OP Gruppens ekonomer uppdaterar de makroekonomiska scenarierna kvartalsvis, och de är de samma som också annars används i Andelsbankens ekonomiska årsplanering. De makroekonomiska prognoserna omfattar 5 år och de har extrapolerats till 30 år med produktionsfunktioner. De makroekonomiska faktorer som använts är: BNP-tillväxt, arbetslöshetsgrad, ökning i investeringar, inflation, förändring i inkomstnivå och 12 mån. euribor. Dessutom

används bostadsprisindex i LGD-modellerna. De scenarier som används är tre: bas, stark och svag. Sannolikheten för fallissemang har beräknats också för scenarierna.

Det ingår en stor mängd osäkerhet i att upprätta makroekonomiska prognoser och att projicera dem mot framtiden ända upp till 30 år. De faktiska resultaten kan därför avvika betydligt från prognoserna. Andelsbanken har analyserat att förhållandet mellan komponenterna för de riskparametrar som används i ECL-kalkyleringen och förändringarna i makroekonomiska faktorer inte är lineärt. De makroekonomiska prognoserna påvisar därmed Andelsbankens bästa uppfattning om vilka scenarier och resultat som är möjliga.

1.4.5.2.2 Den kassaflödesbaserade ECL-metoden som baseras på bedömningar från egna medarbetare

För de största företagsexponeringarna i steg 3, vilka omfattas av R-ratingmodellen beräknas ECL som en kundspecifik bedömning från egna medarbetare med en kassaflödesbaserad metod. De egna medarbetarnas bedömningar upprättas i samband med rating- eller kreditbeslut.

Den framtidsinriktade information som ska utnyttjas vid beräkningen utgör en del av den kreditvärdighetsbedömning och den ratingframställan som kreditanalytikern upprättat för företaget. I dem ska man ta ställning till hur marknaden, konkurrensläget och det förväntade kassaflödet kommer att utveckla sig. I beräkningen beaktas också scenarier som beskriver förändringar i de makroekonomiska variablerna (stark, bas och svag), och kundens viktade förväntade kreditförlust beräknas utifrån dem. Då scenarierna byggs upp utnyttjar man de scenarier som använts i PD/LGD-modellen.

Då en kund som omfattas av en kundspecifik ECL-bedömning från egna medarbetare inte längre uppfyller kriterierna för fallissemang, och kunden i samband med ratingprocessen har identifierats och klassificerats som en "icke nödlidande" motpart, omfattas kunden inte längre av den här metoden. Kunden börjar i stället omfattas av beräkningen av kreditförluster enligt den normala PD/LGD-modellen efter en provotid på tre månader.

1.4.5.3 Nedskrivningar av skuldebrev

Den förväntade förlusten för skuldebrev som värderas till verkligt värde via fonden för verkligt värde resultatförs och minskar fonden för verkligt värde.

Andelsbanken använder två olika modeller för att beräkna den förväntade förlusten för skuldebrev. Den primära modellen är Bloombergs modell. Bloombergs modell stöder dock inte alla obligationer från början av 2018, så på de obligationslån som Bloombergs modell inte stöder vid respektive tidpunkt för fastställande av ECL tillämpas en OP:s egen ratingbaserade modell.

1.4.5.3.1 Bloombergs modell

De förväntade kreditförlusterna beräknas köppostspecifikt med formeln $PD \times LGD \times EAD$ för alla portföljer och de beskriver förväntningarna av framtida kreditförluster på balansdagen.

Som grund för sannolikheten för fallissemang (PD) används för börsnoterade bolag Mertons distance-to-default (DD)-modell, vars resultat ändras till PD-värde på basis av modellens historiska utfall. Talet justeras med nyckeltal som tagits från bolagens bokslutsuppgifter och som beskriver balansräkningens stabilitet, likviditetsrisk och resultatkapacitet. Nyckeltalen har normaliserats enligt den uppskattade effekten av posterna utanför balansräkningen.

Då det gäller privata bolag baserar sig PD-modelleringen på nyckeltal som samlats in ur de bokslutsuppgifter som finns tillgängliga och den genomsnittliga risk som modellerats för sektorn.

Definitionen på fallissemang motsvarar den definition på fallissemang som de internationella tillsynsmyndigheterna kräver och den omfattar konkurser, uteblivna betalningar, problematiska omstruktureringar och statlig tvångsinlösen.

LGD-modellens återhämtningsandel baserar sig på de historiska återhämtningsandelarna för fallissemang. Återhämtningsandelen fastställs utifrån köpesumman för den fallerande fordran och i den beaktas

företrädesrätten till betalningar, emittentens kreditvärdighet, branschens karaktär, konjunkturcykel, säkerhetstyp, område osv.

För OP Gruppens interna skuldebrev uppkommer ingen förväntad kreditförlust, eftersom PD för OP Gruppens interna skuldebrev är noll.

1.4.5.3.2 Den ratingbaserade modellen

I modellen används köpposters ratingar för såväl förvärvstidpunkten som rapporteringstidpunkten och de konverteras till PD-tal. I första hand används medelvärden för externa ratingar, i andra hand interna ratingar då externa ratingar inte finns.

PD-talen motsvarar de historiska fallissemang som realiserats för varje ratingklass enligt ratingklass och tidsperiod från den tidpunkt då ratingen fastställts. De historiska data som de korrelationer som fastställts baserar sig på är omfattande och härstammar från en lång tidsperiod. LGD motsvarar också det historiska utfall som undersökts enligt placeringsslag/säkerhetsslag (senioritet, covered bond-status). De värderas inte separat enligt emittent eller placering. Eftersom externa ratingar i stället för PD mäter den totala kreditrisken (ECL), inverkar LGD i deras fall endast på hur ECL fördelas mellan PD- och LGD-komponenterna.

1.4.5.3.3 Klassificering av skuldebrev i nedskrivningssteg

I båda beräkningsmodellerna konstateras med enhetliga kriterier att kreditrisken ökat betydligt, likaså överföringarna till steg 3.

Till steg 2 överförs placeringar, vars PD för ett år har fördubblats i den grad att förändringen räknat i procentenheter är minst 0,2, har en exponering med anstånd eller vars betalningar varit förfallna till betalning i mer än 30 dagar. I steg 3 klassificeras placeringar i anslutning till emittenter som fallerat, om betalningarna varit förfallna till betalning i mer än 90 dagar eller om kunden är en problemkund.

1.4.5.4 Nedskrivning av poster utanför balansräkningen

En stor del av de produkter som Andelsbanken tillhandahåller har en uttagsmån, en limit eller något annat låneåtagande utanför balansräkningen antingen som standard eller åtminstone under någon del av kretsloppet. Till exempel omfattar konton med kredit både ett lån och ett outnyttjat åtagande. Dessutom är Andelsbanken säljarpart i olika garantier såsom finansieringsgarantier samt andra handelsgarantier eller myndighetsgarantier, på vilka tillämpas reglerna för nedskrivning enligt standarden IFRS 9. För låneåtaganden och finansiella garantiavtal ska det datum då Andelsbanken blir avtalspart till det oåterkalleliga åtagandet anses vara dagen för det första redovisningstillfället vid tillämpningen av nedskrivningskraven. Därmed beaktas vid beräkningen av den förväntade förlusten endast poster som binder Andelsbanken.

För de här posterna beräknas den förväntade förlusten med samma principer som för krediter. En betydlig ökning av kreditrisken bedöms på samma grunder. För sådana produkter beviljas EAD, som förutser exponeringsbelopp vid fallissemang. I den ingår såväl en bruksgrad som en konverteringsfaktor. Dessutom tillämpas en löptidsmodell på de avtal som gäller tills vidare. I modellen beaktas de fall där Andelsbanken har en avtalsenlig möjlighet att kräva återbetalning och ta tillbaka det outnyttjade åtagandet, men det begränsar inte exponeringen för kreditförluster till avtalets avtalsenliga uppsägningstid.

1.4.5.5 Redovisning av förväntade kreditförluster

I regel redovisas för förväntade kreditförluster en förlustreserv som avdrag på lånets bokföringsvärde på ett separat konto. Då det är fråga om låneåtaganden och finansiella garantiavtal, redovisas förlustreserver som avsättningar. Om en produkt omfattar både en lånedel (dvs. en finansiell tillgång) och en outnyttjad låneåtagandedel (dvs. ett låneåtagande) och Andelsbanken inte kan identifiera de förväntade kreditförlusterna för låneåtagandedelen separat från de för den finansiella tillgångsdelen, ska förväntade kreditförluster på låneåtagandet redovisas tillsammans med förlustreserven för den finansiella tillgången.

1.4.5.6 Bortskrivning

En bortskrivning av en slutlig kreditförlust är ett borttagande från balansräkningen. Om det inte finns några rimliga förväntningar på att återvinna en finansiell tillgång helt eller delvis, redovisas den slutliga kreditförlusten genom att direkt minska dess redovisade bruttovärde.

Ett lån bortskrivs ur balansräkningen då säkerheterna är realiserade eller då konkursboets slutsammanträde har hållits, skuldsaneringen eller företagssaneringen har upphört eller då indrivningen har upphört. Betalningar som erhålls efter bortskrivningen redovisas som korrigeringar av nedskrivningar av fordringar.

1.4.6 Likvida medel

Likvida medel består av kontanta medel och på anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut.

1.4.7 Klassificering och efterföljande värdering av finansiella skulder

Finansiella skulder innefattar insättningar och övriga skulder till kreditinstitut och kunder samt emitterade skuldebrev och övriga finansiella skulder.

Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde med effektivräntemetoden med undantag av derivatskulder som värderas till verkligt värde via resultatet. Som skulder som innehas för handel klassificeras skyldigheter att till en motpart leverera värdepapper som har sålts men som inte innehas vid försäljningstidpunkten (blankning).

Andelsbanken har inte vid det första redovisningstillfället identifierat finansiella skulder som värderats till verkligt värde via resultatet.

Finansiella skulder (eller en del av en finansiell skuld) tas bort ur balansräkningen då skulden är utsläckt, dvs. när den förpliktelse som är angiven i avtalet fullgörs, annulleras eller upphör.

Om Andelsbanken byter finansiella skulder mellan de ursprungliga långivarna med villkor som i allt väsentligt är olika, ska bytet redovisas som en utsläckning av den gamla finansiella skulden. De utgifter eller arvoden som uppkommer genom det här redovisas som en del av vinsten eller förlusten för utsläckningen. Om bytet eller modifieringen inte redovisas som utsläckning ska det upplupna anskaffningsvärdet för den modifierade finansiella skulden räknas om genom att diskontera de avtalsenliga kassaflödena med den ursprungliga effektiva räntesatsen. Förändringarna i det upplupna anskaffningsvärdet för finansiella tillgångar värderas via resultatet. Skuldens redovisade värde justeras med uppkomna utgifter eller arvoden och de skrivs av över återstående löptid för den ändrade skulden. Andelsbanken har inte bytt finansiella skulder i de nuvarande finansiella skulderna.

Andelsbanken kan delta i OP-Bostadslånebanken Abp:s mellankreditsmodell där andelsbanken får en betydande mellankredit för finansiella skulder av OP-Bostadslånebanken Abp då krediter med säkerhet i bostäder som ingår i andelsbankens balansräkning tecknas som säkerhet för obligationslån från OP-Bostadslånebanken Abp.

1.4.8 Avtal om långsiktigt sparande

Andelsbanker som tillhandahåller LS-tjänster tar emot betalningar av kunderna på sparkonton som öppnats för det här syftet och som omfattas av insättningsgarantin. Om sparmedlen lämnas på sparkontot eller placeras på andra inlåningskonton som andelsbanken tillhandahåller, ska sparmedlen i bankens balansräkning bokföras bland inlåningsskulderna. Om sparmedlen placeras i enlighet med avtalet i andra placeringsobjekt, ska banken avföra de placerade medlen från sparkontot och bokföra dem i den sparavtalsspecifika reskontran utanför balansräkningen.

Räntorna, utdelningarna och de övriga intäkterna från placeringen av sparmedlen samt de medel som flyter in från överlåtelser av placeringsobjekt och rättigheter i anslutning till dem jämte återbetalningar av kapital ska bokföras på sparkonton i balansräkningen, om medlen inte genast omplaceras. Kostnaderna och provisionerna enligt sparavtalet ska resultatföras genom att debitera sparkontot.

1.4.9 Avtal om köp och försäljning av värdepapper

Inköpspriset för värdepapper som har köpts på ömsesidigt bindande återförsäljningsvillkor tas i balansräkningen upp som fordran i balansposter enligt motparten. Differensen mellan inköps- och återförsäljningspriset periodiseras som ränteutäkt på avtalets löptid.

Försäljningspriset för värdepapper som har sålts på ömsesidigt bindande återköpsvillkor tas upp som finansiell skuld i balansposter enligt motparten. Differensen mellan försäljningspriset och återköpspriset periodiseras som räntekostnad på avtalets löptid. Värdepapper som sålts på återköpsvillkor tas trots överlåtelsen upp i den ursprungliga balansposten.

1.4.10 Derivatinstrument

Andelsbanken kan ingå derivatinstrument i säkringssyfte antingen som ekonomisk säkring eller enligt reglerna för bokföringsmässig säkringsredovisning. I säkringen används räntederivat. Andelsbanken tillämpar säkringsredovisning i enlighet med standarden IAS 39.

Andelsbanken har inga derivatinstrument där motparten utgörs av ett bolag utanför sammanslutningen av andelsbanker (dvs. OP Gruppen). Motpart är alltid OP Företagsbanken Abp. Om OP Företagsbanken skulle bli insolvent, skulle de övriga bolagen i sammanslutningen av andelsbanker garantera OP Företagsbankens åtaganden.

Derivaten upptas vid första redovisningstillfället i bokföringen till verkligt värde och efter det värderas de till verkligt värde. Den vinst eller förlust som uppkommer beror på om derivatet är avsett för säkring och hurdan post det skyddar.

Derivatinstrumentens positiva värdeförändringar som tagits upp i balansräkningen bokförs bland balansräkningens aktiva på posten Derivatinstrument och de negativa bland passiva på posten Derivatinstrument. De räntor på derivatinstrument som utväxlas ska periodiseras på basis av den tid som förlöpt bland förutbetalda kostnader och upplupna kostnader i balansräkningen och nettot av dem som motpost bland räntor i resultaträkningen.

1.4.10.1 Ekonomisk säkring

Vid ekonomisk säkring skyddas en viss balanspost, position eller kassaflödet mot framtida värdeförändringar i enlighet med den riskhanteringsstrategi som ska tillämpas. Eftersom det inte är ändamålsenligt att verifiera säkringen med reglerna för säkringsredovisning, kallas säkringssättet annars säkrande. Vid ekonomisk säkring redovisas förändringar i verkligt värde för derivatinstrumenten i nettointäkter från värdepappershandel i resultaträkningen.

Ränterisken för företagslån med maximi- och minimiräntevillkor säkras kreditspecifikt genom att för det räntekorridorvillkor som avtalats köpa ett derivatpar med motsatt förtecken. De här inbäddade derivaten och de räntetaks- och räntegolvsderivat som skyddar dem värderas till verkligt värde. Värderingsresultaten bokförs bland räntor.

1.4.10.2 Säkringsredovisning

Med säkringsredovisning avses ett bokföringsmässigt redovisningsförfarande för ett verifierat säkringsförhållande, där förändringar i det verkliga värdet av ett säkringsinstrument upphäver det verkliga värdet av det säkrade objektet eller förändringen i kassaflödet helt eller delvis.

Säkringsredovisningen omfattar säkring av ränterisken enligt metoden för verkligt värde eller säkring av kassaflödet.

Andelsbankerna kan ha både finansiella tillgångar och finansiella skulder som omfattas av säkringsredovisning, såsom en enskild kredit eller en kreditstock som ingår i klassen lån och fordringar, ett skuldebrev som ingår i värderingsgruppen som kan säljas samt en individualiserad tidsbunden insättning bland övriga finansiella skulder eller en utelöpande emission. Andelsbankerna ska för räntesäkringen använda såväl traditionella ränteswappar som OTC-swappderivat. Motpart är alltid OP Företagsbanken Abp.

De derivat som används i säkringssyfte och säkringsobjekten specificeras då säkringen inleds. Säkringsplanen och målen med säkringen dokumenteras likaså. Dessutom påvisas säkringens effektivitet varje balansdag.

1.4.10.2.1 Säkringsredovisning enligt metoden för verkligt värde

Säkring av verkligt värde tillämpas på lån med fast ränta som skydd mot ränterisken. Förändringar i verkligt värde på det säkrande derivatinstrumentet och säkringsobjektet till följd av ränterisken bokförs under nettoresultat av säkringsredovisning.

1.4.10.2.2 Säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde

Ränteswappar som skyddar mot ränteförändringar i den euriborbundna kreditstocken och som har dokumenterats som kassaflödessäkring samt är effektiva i säkringen, omfattas av säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde.

Vid säkring av kassaflödet byts den euriborbundna kreditstockens framtida ränteflöde ut till fast ränta med hjälp av ränteswappar.

Resultatregleringsräntor som ska periodiseras för ränteswapparna bokförs enligt prestationsprincipen. De ackumulerade räntorna redovisas bland förutbetalda kostnader eller upplupna kostnader. Båda motposterna bokförs netto i räntenettoposten Ränteintäkter från derivatinstrument. Nettoräntan är antingen en ränteintäkt eller en korrigerig av ränteintäkter.

Ränteswappar som används som finansiella derivat värderas till verkligt värde derivat för derivat. Den effektiva delen av ändringen i verkligt värde redovisas direkt i fonden för verkligt värde efter avdrag av den uppskjutna skatteskulden. Den ineffektiva delen resultatförs.

1.5 KVITTNING AV BOKSLUTSPOSTER

I resultaträkningen redovisas intäcks- och kostnadsposterna var för sig utan att de dras av från varandra, om det inte är motiverat att slå ihop en intäkt och kostnad för att ge en rättvisande bild.

Om andelsbanken har en fordran hos den som banken själv är skyldig, ska fordran och skulden tas upp var för sig i balansräkningen förutsatt att banken inte har lagstadgad rätt till kvittning och om banken inte avser att utnyttja sin rätt till kvittning.

1.6 POSTER I UTLÄNDSK VALUTA

Tillgångar, skulder och andra åtaganden i utländsk valuta omräknas till finsk valuta enligt kursen på balansdagen. De kursdifferenser som uppkommer vid omräkningen av poster i utländsk valuta till finsk valuta bokförs på resultatposten Nettointäkter från valutaverksamheten.

1.7 AKTIER OCH ANDELAR I ÄGARINTRESSEFÖRETAG OCH FÖRETAG SOM HÖR TILL SAMMA KONCERN

Aktier och andelar samt andra egetkapitalinstrument i ägarintresseföretag samt i företag som hör till samma koncern upptas till anskaffningsvärdet, eller om värdet av posten på bokslutsdagen till följd av nedskrivning konstateras vara lägre än anskaffningsvärdet, till anskaffningsvärdet minskat med nedskrivningen. Nedskrivningarna bokförs på resultatposten Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar.

1.8 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Enligt 5 kap. 5 a § i bokföringslagen aktiveras och avskrivs anskaffningsvärdet för rättigheter och tillgångar som hör till de immateriella tillgångarna enligt plan under verkningstiden. Också eventuella aktiverade övriga utgifter med lång verkningstid avskrivs enligt plan under verkningstiden.

Immateriella tillgångar värderas ursprungligen till anskaffningsvärdet. Om den framtida inkomsten från en immateriell tillgång bestående är lägre än det oavskrivna anskaffningsvärdet, kostnadsförs differensen som nedskrivning.

Sådana utvecklingsutgifter som avses i 5 kap. 8 § i bokföringslagen aktiveras, om de väntas generera inkomst under flera räkenskapsperioder. De aktiverade utvecklingsutgifterna ska avskrivas enligt plan under sin verkningstid. Om verkningstiden inte kan bedömas på ett tillförlitligt sätt, ska utvecklingsutgifterna avskrivas under högst tio år.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av immateriella tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

1.9 MATERIELLA TILLGÅNGAR

1.9.1 Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter innehas i syfte att generera hyresintäkter, värdestegring eller både och. Till förvaltningsfastigheter räknas också sådana aktier i fastighetssammanslutningar som ger rätt att besitta fastigheter som hyrs samt aktier i fastigheter som erhålls för obetalda fordringar. Om en del av en fastighet i direkt innehav hyrs ut och om den egna andelen är ringa (under fem procent av ytan), klassificeras fastigheten som förvaltningsfastighet. Om en del av de utrymmen som ett vanligt fastighetsbolag innehar används i placeringssyfte och den egna andelen är ringa (under fem procent av ytan som fastighetsbolaget innehar), klassificeras aktierna som förvaltningsfastigheter.

Byggnaderna tas i balansräkningen upp till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan. Aktier i fastighetssammanslutningar samt mark-, vatten- och skogsområden upptas till anskaffningsvärdet. Fastigheterna kan skrivas upp om motposterna har redovisats i uppskrivningsfonden. Uppskrivningar avskrivs inte. Utgifterna för fastigheternas grundförbättringar aktiveras och redovisas som kostnader med avskrivningar enligt plan.

Om det sannolika överlåtelsepriset för en förvaltningsfastighet bestående är lägre än det bokförda värdet, avskrivs differensen mellan det bokförda värdet och det sannolika överlåtelsepriset under den räkenskapsperiod då värdeminskningen konstateras.

Det verkliga värdet av affärs-, kontors- och industrifastigheter som klassificerats som förvaltningsfastigheter fastställs i regel direkt enligt avkastningsvärdesmetoden som grundar sig på kapitalisering. Det verkliga värdet av mark-, vatten- och skogsområden samt bostäder beräknas i regel enligt affärsvärdesmetoden. Redovisningen av nedskrivningar grundar sig på hur bestående och väsentliga de är.

Förvaltningsfastigheternas intäkter, kostnader, realisationsvinster och realisationsförluster, avskrivningar enligt plan och nedskrivningar bokförs på resultatposten Nettointäkter från förvaltningsfastigheter.

Nya fastigheter (eller aktier i fastighetssammanslutningar) som uppförs som nya förvaltningsfastigheter ska enligt standarden IAS 40 före de färdigställts bokföras som anläggningstillgångar under uppförande i klassen förvaltningsfastigheter och beaktas redan före de blivit färdiga då det verkliga värdet på förvaltningsfastigheter fastställs.

1.9.2 Övriga fastigheter

Med övriga fastigheter avses de rörelsefastigheter som är i bankens eget bruk som kontor eller lager eller andra motsvarande lokaler eller som används av personalen för boende eller rekreation eller annat dylikt, samt aktier i fastighetssammanslutningar som berättigar till besittning av sådana lokaler. Till rörelsefastigheter räknas också sådana fastigheter i direkt innehav av vilka en del är uthyrda, men den uthyrda delen inte kan säljas separat, och andelen i eget bruk är över fem procent av ytan. Aktier i ett vanligt fastighetsbolag räknas som aktier i en rörelsefastighet om minst fem procent av de utrymmen som bolaget äger är i eget bruk.

Då balansvärdet för rörelsefastigheter fastställs utgår man från tillgångens värde i relation till den förväntade inkomsten från den ordinarie affärsrörelsen. Byggnaderna tas i balansräkningen upp till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan. Aktier i fastighetssammanslutningar samt mark-, vatten- och skogsområden upptas till anskaffningsvärdet.

För rörelsefastigheters del bedöms i samband med varje bokslut om det finns några tecken på att värdet på någon fastighet har minskat. Tecken på en värdeminskning utgörs av att marknadsvärdet minskat betydligt, tecken på inkurans eller fysisk skada. Om de intäkter som i framtiden sannolikt inflyter från en fastighet i eget bruk bedöms bestående vara mindre än den oavskrivna utgiftsresten, ska differensen kostnadsföras som en nedskrivning.

Fastigheterna kan skrivas upp om motposterna har redovisats i uppskrivningsfonden. Uppskrivningar avskrivs inte. Utgifterna för fastigheternas grundförbättringar aktiveras och redovisas som kostnader med avskrivningar enligt plan.

Intäkter från och realisationsvinster på rörelsefastigheter redovisas på resultatposten Övriga rörelseintäkter samt kostnader och realisationsförluster på resultatposten Övriga rörelsekostnader. Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

1.9.2.1 Uppskrivningsprinciperna och metoder för värdering av uppskrivningsobjekten

Uppskrivningar kan göras för markområden och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar, om deras sannolika överlåtelsevärde på balansdagen bestående är väsentligt större än det ursprungliga anskaffningsvärdet. Värdet av de markområden och aktier i fastighetssammanslutningar som utgör objekt för uppskrivningen grundar sig på värderingsinstrument.

1.9.2.2 Borttagande från balansräkningen

En förvaltningsfastighet eller en rörelsefastighet tas bort från balansräkningen då den överlåts eller då fastigheten bestående tas ur bruk och då ingen framtida ekonomisk fördel är att vänta för överlåtelsen av den.

1.9.2.3 Övriga materiella tillgångar

Övriga materiella tillgångar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärdet och kostnadsförs enligt plan över nyttjandetiden som avskrivningar.

Om den framtida inkomsten från en tillgång bestående är lägre än dess oavskrivna anskaffningsvärde, kostnadsförs differensen som nedskrivning.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

1.9.3 Grunderna för avskrivningar enligt plan och förändring i dem

Anskaffningsvärdet av byggnader och övriga förslitbara materiella och immateriella tillgångar avskrivs linjärt under tillgångarnas nyttjandetid enligt en i förväg uppgjord avskrivningsplan enligt tillgångarnas ekonomiska livslängd. För markområden och aktier i fastighetssammanslutningar görs inga avskrivningar. Avskrivningarna inleds efter det att objektet har skaffats eller färdigställts och tagits i bruk.

Nyttjandetiderna är i huvuddrag följande:

Byggnader	30–40 år
Maskiner och inventarier	3–6 år
Övriga materiella och immateriella tillgångar	3–10 år

1.10 LEASINGAVTAL

Leasingavtalen klassificeras som finansiella leasingavtal eller operationella leasingavtal enligt transaktionens faktiska innebörd. Ett leasingavtal är ett finansiellt leasingavtal, om de risker och fördelar som förknippas med ägandet i allt väsentligt överförs till leasetagaren. Annars är leasingavtalet ett operationellt leasingavtal. Leasingavtalen klassificeras vid den tidpunkt då avtalet ingås.

Tillgångar som leasats ut med finansiella leasingavtal eller operationella leasingavtal tas upp bland materiella tillgångar, och leasingintäkterna bokförs på resultatposten Övriga rörelseintäkter. Leasingintäkterna för förvaltningsfastigheter bokförs på resultatposten Nettointäkter från förvaltningsfastigheter.

Tillgångar som leasats med finansiella leasingavtal tas inte upp i balansräkningen. Leasingavgifterna kostnadsförs på resultatposten Övriga rörelsekostnader.

1.11 AVSÄTTNINGAR

Från intäkterna avdras förestående utgifter och förluster på grund av framtida förpliktelser, om de hänför sig till den gångna eller en tidigare räkenskapsperiod, de anses vara säkra eller sannolika då bokslutet upprättas, en inkomst som motsvarar dem inte är säker eller sannolik och de baserar sig på lag eller förpliktelse gentemot en utomstående. Om det exakta beloppet av en utgift eller förlust eller datum för dess realisering inte är känt, tas den upp bland balansräkningens avsättningar högst till det sannolika beloppet. Om belopp och datum är känt, tas det upp bland upplupna kostnader.

1.12 EGET KAPITAL

I andelsbankens eget kapital ingår andelsbankernas ägarkunders medlemsinsatser och ägarkundernas placeringar i Avkastningsandelar. Andelsbanken har en ovillkorlig rätt att genom ett separat beslut vägra att återbetala såväl medlemsinsatser som Avkastningsandelar. Normalt kan dock av andelskapitalen varje år återbetalas belopp som faller inom de gränser som myndigheterna angett.

Medlemsinsatsen och ägarkundskapet som det innebär ger en möjlighet att delta i andelsbankens beslutsfattande. Andelsbanken har en ovillkorlig rätt att vägra att återbetala medlemsinsatser. På medlemsinsatser betalas ingen ränta.

Avkastningsandelarna medför ingen rösträtt. Andelsbanken har en ovillkorlig rätt att vägra att återbetala Avkastningsandelarnas kapital och att betala ränta på dem. Den ränta som eventuellt betalas på Avkastningsandelarna är lika stor för alla Avkastningsandelar. Räntan bokförs som skuld och dras av från det egna kapitalet då beslut om betalningen har fattats.

1.13 BOKSLUTSDISPOSITIONER

I avskrivningsdifferensen för de ackumulerade bokslutsdispositionerna i balansräkningen ingår den ackumulerade differensen mellan de avskrivningar som gjorts och avskrivningarna enligt plan. I reserverna ingår de frivilliga bokslutsdispositioner som gjorts och som skattelagstiftningen tillåter. Ett exempel är den kreditförlustreservering som bl.a. näringskattelagen tillåter för inlåningsbankerna. Enligt lagen får en inlåningsbank dra av en under skatteåret gjord kreditförlustreservering, vars belopp är högst 0,6 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång. Det sammanlagda beloppet av ouplösta kreditförlustreserveringar som gjorts under skatteåret och tidigare får dock inte överstiga 5 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång.

Ökningar och minskningar i de avskrivningar som gjorts, avskrivningar enligt plan och reserver redovisas i resultaträkningen under bokslutsdispositioner. I resultaträkningen och balansräkningen ingår den uppskjutna skatteskulden också i bokslutsdispositionerna.

1.14 ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

1.14.1 Pensionsersättningar

Det lagstadgade pensionsskyddet för de anställda har skötts av pensionskassan OP-Eläkekassa och tilläggs-pensionsskyddet av pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätö. Pensionsstiftelsen har inte tagit emot nya medlemmar sedan 1.7.1991. Pensionsåtagandena är i sin helhet täckta.

Representantskapet vid OP-Eläkekassa, som förvaltar det lagstadgade arbetspensionsskyddet för OP Gruppens personal, beslöt 2018 att överföra pensionsansvaret till Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen. Överföringen verkställdes i slutet av 2018. Den extra återbetalningen av solvenskapital redovisas under pensionskostnader bland personalkostnaderna i resultaträkningen för 2018.

1.14.2 Personalfonden

Andelsbanken kan höra till OP-Personalfonden som är gemensam för OP Gruppen. Till fonden betalas enligt på förhand fastställda principer en vinstpremie beroende på hur OP Gruppens mål uppnås. Vinstpremieposterna som betalas till fonden bokförs på resultatposten Löner och arvoden och motposten bokförs som upplupna kostnader tills den betalas.

1.14.3 Ersättningssystem

OP Gruppens ersättningar fördelar sig på kortfristiga företagsvisa ersättningar och långfristiga ersättningar på grupplanet. Ersättningarnas högsta belopp är begränsade i alla system.

I det kortfristiga ersättningsprogrammet är intjäningsperioden högst ett kalenderår och ersättningen betalas i regel i pengar. Det kortfristiga ersättningssystemet omfattar hela personalen.

De maximala ersättningarna har differentierats på basis av uppgifternas svårighet. Ersättningarna baserar sig på gemensamma och personliga mål på bankplanet. I mätarna betonas starkt bl.a. kundupplevelsen, försäljningen samt de mål för tillväxt och digitalisering som härletts ur strategin.

Ett villkor för att ersättningar ska betalas ut är att bankens kundrörelse visar vinst.

Ledningens långfristiga ersättningssystem omfattar cheferna och de personer i separat angivna nyckelpositioner som bolagets styrelse har angett. OP Andelslags förvaltningsråd fattar beslut om de gemensamma intjäningsmätarna för OP Gruppen i systemet och om målen för dem separat för varje intjäningsperiod. Ledningens långfristiga system och personalfonden har samma mätare.

Det långfristiga systemet består av successiva tre år långa intjäningsperioder. Ersättningens belopp beror på hur målen nåtts vid slutet av intjäningsperioden. Ersättningen för intjäningsperioden 2014–2016 betalas ut efter uppskovstiden i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2018–2020. Den ersättning som eventuellt betalas enligt ersättningssystemet för intjäningsperioden 2017–2019 sker i fyra lika stora poster före slutet av juni åren 2020–2023.

Ersättningarna för intjäningsperioden 2014–2016 betalas ut bundna till ett referensinstrument som bestämts av OP Andelslags förvaltningsråd eller den ersättningskommitté som förvaltningsrådet utsett. Under intjäningsperioden 2017–2019 betalas ersättningarna ut i pengar, om det uppskovsförfarande som avses i bestämmelserna ska tillämpas på personen.

Ersättningens värde periodiseras under intjänings- och kvalifikationsperioden. Ersättningen bokförs på resultatposten Löner och arvoden och motposten bokförs som upplupna kostnader tills den betalas.

1.15 INKOMSTSKATTER

I resultaträkningens inkomstskatt ingår de skatter som grundar sig på den beskattningsbara inkomsten, skatter från tidigare räkenskapsperioder och förändringar i uppskjutna skatteskulder och skattefordringar.

Den uppskjutna skatteskulden räknas och upptas i balansräkningen på alla skattepliktiga periodiseringsdifferenser och andra temporära differenser mellan bokföringen och beskattningen.

Den uppskjutna skattefordran räknas och upptas i balansräkningen på alla avdragbara periodiseringsdifferenser och andra temporära differenser mellan bokföringen och beskattningen och på de i beskattningen fastställda förlusterna om det är sannolikt att de avdragbara temporära differenserna och de skattemässiga förlusterna kan utnyttjas tack vare den influtna beskattningsbara inkomsten.

De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna räknas enligt den skattesats som antas gälla då den temporära differensen upplöses. Om den uppskjutna skatten beror på balansposter vilkas förändringar inte påverkar resultaträkningen, bokförs förändringar i den uppskjutna skatteskulden eller skattefordran i eget kapital.

1.16 PRINCIPER FÖR INTÄKTSFÖRING

Provisionsintäkter och -kostnader för tjänster bokförs i samband med att en tjänst utförs. För sådana engångsprovisioner som gäller flera år och som eventuellt måste återbetalas senare, intäktsförs endast den andel som gäller räkenskapsperioden. Utdelningar intäktsförs i regel då bolagsstämman vid det bolag som betalar utdelningen har beslutat om utdelningen.

Ränteintäkter och -kostnader på tillgångs- och skuldposter med ränta bokförs enligt prestationsprincipen. Dröjsmålsräntorna på krediter ska intäktsföras enligt kontantprincipen. Differensen mellan anskaffningsvärdet av en fordran och fordrans nominella värde periodiseras bland ränteintäkter och differensen mellan skuldbeloppet och dess nominella värde periodiseras bland räntekostnader.

1.17 ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

Som åtaganden utanför balansräkningen behandlas åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part, såsom garantier och olika garantiförbindelser samt oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder, såsom bindande tilläggskreditarrangemang, kreditlöften, outnyttjade kreditlimiter samt teckningsförbindelser för värdepapper.

Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part bokförs som åtaganden utanför balansräkningen till det belopp som garantin i respektive fall högst motsvarar. Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder bokförs till det belopp som man som mest kan bli tvungen att betala för dem.

1.18 MYNDIGHETSAVGIFTER

Andelsbanken betalar avgifter till olika myndigheter. Verket för finansiell stabilitet ansvarar för insättningsgarantin. Europeiska centralbanken ansvarar för banktillsynen. Finansinspektionen ansvarar för förfarande- och makrotillsynen. EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board, SRB) ansvarar för resolutionen. Myndighetsavgifterna redovisas bland övriga rörelsekostnader enligt prestationsprincipen.

1.18.1 Stabilitetsavgift

Stabilitetsavgifter samlas in till den europeiska resolutionsfonden (Single Resolution Fund, SRF) fram till 2023 så att fondens målnivå på minst 1 procent av de insättningar som ska ersättas uppnås. Resolutionsfonden förvaltas av EU:s resolutionsnämnd, som också fattar beslut om stabilitetsavgifternas belopp. SRF ska säkerställa att finanssektorn finansierar stabiliseringen av finansieringssystemet. Tillsynsavgiften bestäms på basis av bankens betydelse och riskprofil.

1.18.2 Insättningsgarantiavgift

De medel som samlats in till den gamla insättningsgarantifonden överstiger för närvarande EU-kraven om insättningsgarantins nivå. Med stöd av stadgarna betalar den gamla insättningsgarantifonden de insättningsgarantiavgifter som tillskrivs var och en av dess medlemsbanker till den nya insättningsgarantifonden i samma proportion som respektive medlemsbank under årens lopp har betalat avgiften till den gamla insättningsgarantifonden. Insättningsgarantifonden fastställer avgiften för varje medlemsbank men debiterar den

direkt från den gamla insättningsgarantifonden. Insättningsgarantiavgiften har inte medfört någon kostnadseffekt för banken för 2018.

1.18.3 Förvaltningsavgift till verket för finansiell stabilitet

Förvaltningsavgiften till Verket för finansiell stabilitet baserar sig på samma beräkningsmetod som tillsynsavgiften till Finansinspektionen.

1.18.4 Finansinspektionens tillsynsavgift

Finansinspektionens tillsynsavgift består av en proportionell avgift som beräknas enligt balansomslutningen samt av en fast grundavgift.

1.18.5 Europeiska centralbankens tillsynsavgift

Andelsbanken omfattas av Europeiska centralbankens (ECB) tillsyn eftersom banken är en del av OP Gruppen. ECB:s tillsynsavgift bestäms på basis av bankens betydelse och riskprofil, ECB fastställer tillsynsavgiften för OP Gruppens centralinstitut som fördelar den på OP Gruppens medlemsbanker.

1.19 IBRUKTAGNING AV STANDARDEN IFRS 9, 1.1.2018

Nagu Andelsbank tog 1.1.2018 i bruk de delar av standarden IFRS 9 "Finansiella instrument" som ingår i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar (2/2016) samt de övriga ändringar som följer av att standarden IFRS 9 trätt i kraft 1.1.2018. Ur Andelsbankens synvinkel var den mest betydande ändringen att nedskrivningarna för krediter som beviljats bokförs degressivare än tidigare, på basis av förväntade kreditförluster. Standarden IFRS 9 förorsakade också ändringar i redovisningsprinciperna, justeringar i beloppet av de fordringar som tidigare har redovisats i balansräkningen och i klassificeringen av finansiella instrument. Justeringarna i bokförda värden redovisas bland ackumulerade vinstmedel i den ingående balansen på omklassificeringsdagen 1.1.2018. Andelsbanken fortsatte säkringsredovisningen i enlighet med standarden IAS 39 efter övergången till standarden IFRS 9.

Andelsbanken övergick i den individuella nedskrivningskalkyleringen till att beräkna den förväntade kreditförlusten med modeller enligt standarden IFRS 9. Till följd av det återfördes de tidigare individuella och gruppvisa nedskrivningarna enligt standarden IAS 39 och i stället redovisades förväntade kreditförluster enligt standarden IFRS 9.

**Tabell över förändringarna i nedskrivningarna av fordringar
1.1.2018**

Balansposter, tusen €	Nedskrivningar av fordringar (IAS 39) 31.12.2017	Omvärderin g	Förväntade kreditförluster (IFRS9) 1.1.2018
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	69		66
Poster utanför balansräkningen			
Låneåtaganden			0,1
Finansieringsgarantier			0,2
Totalt	69		66,3

Egetkapitalinstrument och fondplaceringar klassificerades tidigare bland finansiella tillgångar som kan säljas eller placeringar i värdepappershandel. Vid övergången 1.1.2018 klassificerades poster som gällde placeringar i OP

Andelslags andelskapital i enlighet med punkt 4.1.4 i standarden IFRS 9 genom att förändringarna i verkligt värde bokfördes i fonden för verkligt värde. Övriga egetkapitalinstrument klassificerades i enlighet med standarden IFRS 9 som tillgångar som värderas till verkligt värde via resultatet. Värderingsvinster/-förluster för de finansiella tillgångar som kan säljas, vilka tidigare redovisats i fonden för verkligt värde, överfördes 1.1.2018 till ackumulerade vinstmedel. Effekten på Andelsbankens ackumulerade vinstmedel av omklassificeringarna till följd av övergången till standarden IFRS 9 var 0 euro 1.1.2018.

I följande tabell presenteras effekterna av övergången till standarden IFRS 9 på eget kapital:

Förändringar i eget kapital, milj. €	Andelskapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Ackumulerade vinstmedel	Totalt
Eget kapital 31.12.2017	3110	0	1320	3193	7623
Upplösning av tidigare nedskrivningsreservering enligt IAS 39				69	
Ny ECL enligt IFRS 9				-66	
Effekten av omklassificeringar enligt IFRS 9		0		0	
Nettoförändring i uppskjutna skatter				1	
Eget kapital 1.1.2018	3110	0	1320	3197	7627

Minskningen i det egna kapitalet 1.1.2018 till följd av förväntade kreditförluster var 66 000 euro. De individuella och gruppvisa nedskrivningarna av fordringar 31.12.2017, 69 000 euro, upplöstes i ackumulerade vinstmedel. Dessutom påverkades beloppet av eget kapital 1.1.2018 av värderingsdifferenser till följd av omklassificeringen av finansiella tillgångar och uppskjutna skatter.

Beloppet av de förväntade kreditförlusterna (ECL), 66 000 euro, blev mindre än den förväntade förlusten (EL) för kapitaltäckningen, 337 000 euro, dvs. beloppet av förväntade kreditförluster i bokföringen påverkade inte Andelsbankens CET1-nyckeltal 1.1.2018.

Ändring i principerna för periodisering av provisioner

I samband med den systemutveckling som skett till följd av övergången till standarden IFRS 9 övergick Andelsbanken till att periodisera expeditionsavgifter och uppläggningsavgifter som betalats vid privatkunders uttag av krediter med effektivräntemetoden över kreditens löptid. Eftersom en fullständigt retroaktiv tillämpning inte var tekniskt möjlig, justerades endast provisionerna för jämförelseperioden 2017 i resultaträkningen. Ändringen minskade provisionsintäkterna för jämförelseåret 2017 med 74 000 euro, ökade räntenettet med 11 000 euro och minskade inkomstskatterna med 13 000 euro. Resultatet efter skatt för jämförelseåret 2017 minskade till följd av det som nämnts ovan med 51 000 euro. Fordringarna på allmänheten och offentlig sektor i balansräkningen minskade med 64 000 euro, skattefordringarna ökade med 13 000 euro och det egna kapitalet minskade med 51 000 euro 31.12.2017. De här provisionerna periodiseras på kommande år enligt den genomsnittliga löptiden för privatkundslån.

FÖRTECKNING ÖVER NOTERNA

Noter till resultaträkningen

- 1 Ränteintäkter
- 2 Räntekostnader
- 3 Nettointäkter från leasingverksamhet
- 4 Intäkter från egetkapitalinstrument
- 5 Provisionsintäkter och -kostnader
- 6 Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet
- 7 Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas
- 8 Nettoresultat av säkringsredovisning
- 9 Nettointäkter från förvaltningsfastigheter
- 10 Övriga rörelseintäkter
- 11 Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar
- 12 Övriga rörelsekostnader
- 13 Förväntade kreditförlusten från finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde posten utanför balansräkningen samt förväntade kreditförlusten och nedskrivningar för andra finansiella tillgångar

Noter till balansräkningen

- 14 Fordringar på kreditinstitut
- 15 Fordringar på allmänheten och offentlig sektor
- 16 Leasingobjekt
- 17 Skuldebrev
- 18 Förlustreserv
- 19 Aktier och andelar
- 20 Derivatinstrument
- 21 Immateriella tillgångar
- 22 Fastighets
- 23 Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden
- 24 Övriga tillgångar
- 25 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
- 26 Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder
- 27 Skuldebrev emitterade till allmänheten
- 28 Övriga skulder
- 29 Avsättningar
- 30 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
- 31 Efterställda skulder
- 32 Eget kapital
- 33 Bundet och fritt eget kapital samt icke-utdelningsbara poster i fritt eget kapital
- 34 Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder 31.12.2018
- 35a Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta 31.12.2018
- 35b Verkligt värde och bokfört värde av finansiella tillgångar och skulder och hierarki för verkligt värde 31.12.2018
- 35c Klassificering av finansiella tillgångar och skulder enligt IFRS 9 standarden

Övriga noter

- 36 Egendom som ställts som säkerhet 31.12.2018
- 37 Pensionsåtaganden
- 38 Leasing- och andra hyresåtaganden
- 39 Åtaganden utanför balansräkningen
- 40 Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid räkenskapsperiodens slut
- 41 Personalen och personer i ledande ställning samt närstående
- 42 Innehav i andra företag 31.12.2018
- 43 Notariatverksamhet
- 44 Andelsbankens medlemsantal samt beloppet obetalda och uppsagda insatser 31.12.2018
- 45 Tjänsten för långsiktigt sparande

1. Ränteintäkter

Fordringar på kreditinstitut
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor
Skuldebrev
Derivatinstrument
av vilka säkring av kassaflödet
Övriga ränteintäkter
Totalt
varav ränteintäkter bokförda för nedskrivna fordringar
varav ränteintäkter från finansiella tillgångar bokförs i nivå 3

2018	2017
5 208,16	52,45
996 770,80	953 626,11
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
40,23	1 534,89
1 002 019,19	955 213,45
	6 829,33
22 490,93	

2. Räntekostnader

Skulder till kreditinstitut
Skulder till allmänheten och offentlig sektor
Skuldebrev emitterade till allmänheten
Derivatinstrument och övriga skulder som innehas för handel
Efterställda skulder
Övriga räntekostnader
Totalt

2018	2017
-12 528,59	-11 063,21
48 006,72	58 826,21
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,70	1,43
35 478,83	47 764,43

3. Nettointäkter från leasingverksamhet

Hyresintäkter
Avskrivningar enligt plan
Nedskrivningar
Realisationsvinster och -förluster (netto) på leasingtillgångar
Provisionsintäkter
Övriga direkta intäkter
Övriga direkta kostnader
Totalt

2018	2017
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

4. Intäkter från egetkapitalinstrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet
varav finansiella tillgångar som innehas för handel
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde övrigt totalresultat
Som kan säljas
Företag inom samma koncern
Ägarintresseföretag
Totalt

2018	2017
0,00	0,00
0,00	
201 036,00	
	205 090,68
0,00	0,00
0,00	0,00
201 036,00	205 090,68

5. Provisionsintäkter och -kostnader**Provisionsintäkter**

Utlåningsprovisioner
Inlåningsprovisioner
Betalningsförmedlingsprovisioner
Fondandelsprovisioner
Förvaltningsprovisioner
Avgifter för juridiska tjänster
Courtage
Emissionsprovisioner
Provisioner för förmedling av försäkringar
Garantiprovisioner
Övriga provisioner
Totalt

2018	2017
101 987,31	104 991,47
1 456,00	3 168,00
160 131,70	152 067,02
8 166,50	6 977,87
12 559,91	9 753,18
48 725,45	60 812,38
2 370,46	2 502,09
0,00	0,00
44 780,04	40 663,09
7 275,54	6 886,44
-72 880,11	-89 480,23
314 572,80	298 341,31

Provisionskostnader

Utbetalda expeditonsavgifter
Övriga
Totalt

2018	2017
18 519,65	18 610,22
14 733,33	15 074,37
33 252,98	33 684,59

6. Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet**Realisationsvinster och -förluster**

Skuldebrev *
Aktier och andelar
Övriga
Totalt

2018	2017
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

Förändringar av verkligt värde

Skuldebrev *
Aktier och andelar
Övriga
Totalt

0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

Nettointäkter från derivat**Nettointäkter från värdepappershandel totalt****Nettointäkter från finansiella tillgångar som redovisas till det upplupna anskaffningsvärdet****Nettointäkter från valutaverksamhet****Alla totalt**

0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	55 469,51
1 991,77	508,63
1 991,77	55 978,14

7. Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas**Skuldebrev**

Realisationsvinster och -förluster
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar
Överförda från fonden för verkligt värde under perioden
Totalt

2017

0,00
0,00
0,00
0,00

Aktier och andelar

Realisationsvinster och -förluster
Nedskrivningar
Överförda från fonden för verkligt värde under perioden
Totalt

487,97
0,00
0,00
487,97

Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas totalt

487,97

8. Nettoresultat av säkringsredovisning

Nettovinst (-förlust) från säkringsinstrument
Nettovinst (-förlust) från säkrade poster
Totalt

2018	2017
-31 467,69	-2 770,14
31 467,69	2 770,14
0,00	0,00

9. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

Hysesintäkter och utdelningar
Övriga intäkter
Realisationsvinster
Hyeskostnader
Avskrivningar enligt plan
Realisationsförluster
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar
Övriga kostnader
Totalt

2018	2017
6 416,10	8 554,80
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
-100,00	-101,00
0,00	0,00
0,00	0,00
-2 382,84	-2 186,64
3 933,26	6 267,16

10. Övriga rörelseintäkter

	2018	2017
Hysesintäkter från rörelsefastigheter	6 791,40	6 630,00
Realisationsvinster på rörelsefastigheter	0,00	0,00
Fusionsvinster	0,00	0,00
Övriga	1 856,89	26 475,71
Totalt	8 648,29	33 105,71

11. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

	2018	2017
Avskrivningar enligt plan	36 782,00	42 288,00
Nedskrivningar	0,00	0,00
Totalt	36 782,00	42 288,00

12. Övriga rörelsekostnader

	2018	2017
Hyeskostnader	6 931,12	5 865,77
Kostnader för rörelsefastigheter	32 657,63	36 841,94
Realisationsförluster på rörelsefastigheter	0,00	0,00
Fusionsförluster	0,00	0,00
Övriga	119 308,66	90 214,79
Yhteensä	158 897,41	132 922,50

13. Förväntade kreditförluster från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde, poster utanför balansräkningen samt förväntade kreditförluster och nedskrivningar för andra finansiella tillgångar

2018

Förväntade kreditförlusten från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde och poster utanför balansräkning

Fordringar på kreditinstitut
 Fordringar på allmänheten och offentlig sektor
 Åtaganden för kundens räkning och till förmån för kunden
 Övriga
 Slutliga kreditförluster
 Återföringar från borttagna fördringar

Totalt

Förväntade kreditförlusten och nedskrivningar för andra finansiella tillgångar

Dotterföretag och ägarintressenföretag
 Övriga

Totalt

Förväntade kreditförluster och nedskrivningar totalt

Ökning	Minskning	Bokfört i resultaträkning
0,00	0,00	0,00
34 857,61	0,00	34 857,61
236,77	0,00	236,77
		0,00
2 551,03		2 551,03
	-0,01	-0,01
37 645,41	-0,01	37 645,40
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
37 645,41	-0,01	37 645,40

14. Fordringar på kreditinstitut**Betalbara på anfordran**

	31.12.2018	31.12.2017
Inlåning	2 501 520,18	1 876 315,04
Övriga	0,00	0,00
Totalt	2 501 520,18	1 876 315,04

Övriga

Centralbanker	0,00	0,00
Kreditinstitut		
Inlåning	1 322 883,41	1 289 888,51
Övriga	6 798,17	0,00
Totalt	1 329 681,58	1 289 888,51

Fordringar på kreditinstitut totalt

varav efterställda fordringar	0,00	
-------------------------------	------	--

15. Fordringar på allmänheten och offentlig sektor**Kreditgivning och garantifordringar**

	31.12.2018	Förlustreserv 31.12.2018	31.12.2017	
Icke-finansiella företag	7 024 244,53	33 987,11	6 739 654,42	
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	0,00	0,00	0,00	
Offentlig sektor	0,00	0,00	85 000,00	
Hushållens ideella organisationer	92 106,91	0,16	168 290,19	
Hushåll	44 580 728,19	66 372,97	38 142 081,43	
Utländet	453 108,57	7,23	353 973,39	
Gruppvisa nedskrivningar			-22 921,43	
Totalt	52 150 188,20	100 367,47	45 466 078,00	0,00
varav efterställda fordringar	0,00			

Nedskrivningar av krediter och garantifordringar

Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens början	72921,43	2017 49 438,50
+ Individuella nedskrivningar som redovisats under perioden		50 000,00
+/- Gruppvisa nedskrivningar som redovisats under perioden		-26 517,07
- Individuella nedskrivningar som återförts under perioden		0,00
- Realiserade nedskrivningar under räkenskapsperioden, för vilka tidigare redovisats individuella nedskrivningar		0,00
Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens slut		72 921,43

16. Leasingobjekt

	31.12.2018	31.12.2017
Förskottsbetalningar	0,00	0,00
Maskiner och inventarier	0,00	0,00
Fast egendom och byggnader	0,00	0,00
Övriga tillgångar	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00

17. Skuldebrev

Skuldebreven efter instrumentkategori 31.12.2018

	31.12.2018		31.12.2017
	Offentligt noterade	Övriga	Totalt
Offentlig sektor	0,00	0,00	0,00
Upplupet anskaffinsvärde	0,00	0,00	0,00
Statens oblicaionslån	0,00	0,00	0,00
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	0,00	0,00	0,00
Statens oblicaionslån	0,00	0,00	0,00
Obligationslån från övrig offentlig sektor	0,00	0,00	0,00
Innehas för handel	0,00	0,00	0,00
Statens oblicaionslån	0,00	0,00	0,00
Obligationslån från övrig offentlig sektor	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00
Upplupet anskaffinsvärde	0,00	0,00	0,00
Bankcertifikat	0,00	0,00	0,00
Bankers obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga finansiella inst. och försäkringsforetag obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	0,00	0,00	0,00
Bankers obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga finansiella inst. och försäkringsforetag obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00
Innehas för handel	0,00	0,00	0,00
Bankers obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga finansiella inst. och försäkringsforetag obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00
Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället eller senare värderas till verkligt värde via resultat	0,00	0,00	0,00
Bankers obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00	0,00

18. Förlustreserv

Fordringar på kunder och åtaganden utanför balansräkningen			
Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
12 mån.	Hela giltighetstiden	Hela giltighetstiden	
Förlustreserv 1.1.2018	1 351,85	10 370,10	54 067,66
Överföringar från nivå 1 till nivå 2	-603,66	2 518,00	0,00
Överföringar från nivå 1 till nivå 3	-0,11	0,00	644,14
Överföringar från nivå 2 till nivå 1	970,58	-924,39	0,00
Överföringar från nivå 2 till nivå 3	0,00	-7 453,18	53 757,18
Överföringar från nivå 3 till nivå 2	0,00	523,07	-4 143,98
Överföringar från nivå 3 till nivå 1	0,00	0,00	0,00
Ökningar till följd av utgivning on förvärv	1 486,57	604,80	3 766,22
Minskning till följd av borttag. Från balansr.	-272,76	-203,61	-30 000,00
Förändringar i riskparametrar	802,18	2 522,88	11 658,62
Uppdatering av skattninsmetod	0,00	0,00	0,00
Minskning på grund av bortskrivningar	0,00	0,00	-558,17
Andra justeringar	0,00	0,00	0,00
Nettoresultateffekt toltalt	2 382,80	-2 412,43	35 124,01
Förlustreserv 31.12.2018	3 734,65	7 957,67	89 191,67

19. Aktier on andelar**31.12.2018****Atier ock andelar**

Värderade till verkligt värde via resultatet
 Innehas för handel
 Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat
 Aktier i ägarintresseföretag
 Aktier i dotterföretag
Toltalt

Offentligt noterade	Övriga	Totalt	varav kreditinstitut
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	4 602 120,52	4 602 120,52	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	4 602 120,52	4 602 120,52	0,00

20. Derivatinstrument**Säkringsinstrument 31.12.2018****Räntederivat**

Terminskontrakt
 Optionskontrakt
 Köpta
 Utfärdade
 Ränteswapkontrakt
 av vilka säkring av kassaflödet
 Övriga swapkontrakt

Valutaderivat

Terminskontrakt
 Optionskontrakt
 Köpta
 Utfärdade
 Ränte- och valutaswapkontrakt

Aktiederivat

Terminskontrakt
 Optionskontrakt
 Köpta
 Utfärdade

Övriga derivatinstrument

Terminskontrakt
 Optionskontrakt
 Köpta
 Utfärdade

Totalt

Nominellt värde	Verkligt värde	
	Positivt	Negativt
1 975 175,45	0,00	34 237,83
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
1 975 175,45	0,00	34 237,83
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
	0,00	34 237,83

	Nominellt värde, återstående löptid				
	under 1 år	1 - 5 år	5 - 15 år	över 15 år	Totalt
Räntederivat	1 975 175,45	0,00	0,00	0,00	1 975 175,45
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utfärdade					0,00
Ränteswapkontrakt	1 975 175,45	0,00	0,00	0,00	1 975 175,45
Övriga swapkontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00

Derivatinstrument som inte innehas i säkringssyfte 31.12.2018

	Nominellt värde	Verkligt värde	
		Positivt	Negativt
Räntederivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00
Utfärdade			
Ränteswapkontrakt			
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Ränte- och valutaswapkontrakt			
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Totalt		0,00	0,00

	Nominellt värde, återstående löptid				
	under 1 år	1 - 5 år	5 - 15 år	över 15 år	Totalt
Räntederivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utfärdade					0,00
Ränteswapkontrakt					0,00
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00

Säkringsinstrument 31.12.2017

	Nominellt värde	Verkligt värde	
		Positivt	Negativt
Räntederivat	225 327,23	0,00	2 770,14
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00
Utfärdade			
Ränteswapkontrakt	225 327,23	0,00	2 770,14
av vilka säkring av kassaflödet	0,00	0,00	0,00
Övriga swapkontrakt	0,00	0,00	0,00
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Ränte- och valutaswapkontrakt			
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Totalt		0,00	2 770,14

	Nominellt värde, återstående löptid				
	under 1 år	1 - 5 år	5 - 15 år	över 15 år	Totalt
Räntederivat	225 327,23	0,00	0,00	0,00	225 327,23
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utfärdade					0,00
Ränteswapkontrakt	225 327,23	0,00	0,00	0,00	225 327,23
Övriga swapkontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00

Derivatinstrument som inte innehas i säkringssyfte 31.12.2017

	Nominellt värde	Verkligt värde	
		Positivt	Negativt
Räntederivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00
Utfärdade			
Ränteswapkontrakt			
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Ränte- och valutaswapkontrakt			
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Totalt		0,00	0,00

	Nominellt värde, återstående löptid				
	under 1 år	1 - 5 år	5 - 15 år	över 15 år	Totalt
Räntederivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utfärdade					0,00
Ränteswapkontrakt					0,00
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00

Värdet på den underliggande tillgången för räntederivat är instrumentens nominella värde, för valutaderivat instrumentens motvärde i euro för inköpsvalutan vid bokslutstidpunkten och för aktiederivat aktiernas sannolika värde vid bokslutstidpunkten.

Värdena uppges i brutto.

Som motpart i alla derivatkontrakt är OP-Företagsbanken Abp.

21. Immateriella tillgångar

	31.12.2018	31.12.2017
ICT-konstnader	0,00	0,00
Övriga utvecklingsutgifter	0,00	0,00
Goodwill	0,00	0,00
Övriga immateriella tillgångar	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00

22. Fastighets

31.12.2018

Fastighetsinnehav

Mark och vattenområden

Byggnader

Aktier och andelar i fastighetssammanslutn.

Totalt

Rörelse- fastigheter	Förvaltningsfastigheter	
	Bokfört värde	Verkligt värde
36 533,25	0,00	0,00
349 862,00	0,00	0,00
0,00	94 101,74	140 000,00
386 395,25	94 101,74	140 000,00

Förvaltningsfastigheternas verkliga värde grundar sig på deras markandvärde. I betydande objekt används en oberoende experts utlåtande som grund för det verkliga värdet. Värdena för övriga objekt grundar sig antingen på ledningens egna värderingar eller på avkastningsvärdesmetoden, som är en direkt värdering på basis av objektets nettoavkastning och marknadsavkastningskravet med beaktande av objektets läge, skick och bruksändamål. Det verkliga värdet för affärs-, kontors- och industrifastigheter bedöms i huvudsak med avkastningsvärdesmetoden. Det verkliga värdet för bostäder och markområden bedöms i huvudsak med affärsvärdesmetoden.

23. Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden

	Immateriella tillgångar	Förvaltnings-fastigheter	Rörelse-fastigheter	Övriga materiella tillgångar
Anskaffningsvärde vid räkenskapsperiodens början	0,00	99 146,30	571 631,04	108 117,35
+ ökning under räkenskapsperioden	0,00	0,00	0,00	0,00
- minskning under räkenskapsperioden	0,00	0,00	0,00	0,00
+/- överföringar mellan posterna	0,00	0,00	0,00	0,00
- avskrivningar enligt plan under räkenskapsperioden	0,00	-100,00	-19 115,00	-17 667,00
-/+ nedskrivningar och återförda nedskrivningar under perioden	0,00	0,00	0,00	0,00
+ ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar som gäller minskningar och överföringar	0,00	0,00	0,00	0,00
- ackumulerade avskrivningar vid räkenskapsperiodens början	0,00	-739,86	-243 991,81	-56 016,95
- ackumulerade nedskrivningar vid räkenskapsperiodens början	0,00	-4 204,70	0,00	0,00
+ ackumulerade uppskrivningar vid räkenskapsperiodens början	0,00	0,00	77 871,02	0,00
+/- uppskrivningar och återförda uppskrivningar under perioden	0,00	0,00	0,00	0,00
= Bokfört värde vid räkenskapsperiodens slut	0,00	94 101,74	386 395,25	34 433,40

24. Övriga tillgångar

	31.12.2018	31.12.2017
Försäljningsfordringar för värdepapper	0,00	0,00
Betalningsförmedlingsfordringar	0,00	0,00
Övriga	36 348,16	36 346,46
Totalt	36 348,16	36 346,46

25. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	31.12.2018	31.12.2017
Räntor		
Räntefordringar	84 621,69	89 962,91
Förutbetalda räntekostnader	0,00	0,00
Totalt	84 621,69	89 962,91
Övriga		
Övriga upplupna intäkter	2 303,80	685,69
Övriga förutbetalda kostnader	20 878,75	655,19
Totalt	23 182,55	1 340,88
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter totalt	107 804,24	91 303,79

26. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

31.12.2018	Uppskjutna skattefordringar	Uppskjutna skatteskulder	Netto
Periodiseringsskillnader	13 639,80	486,95	13 152,85
Övriga temporära skillnader	3 157,92	0,00	3 157,92
Totalt	16 797,72	486,95	16 310,77

I de uppskjutna skattefordringarna ingår uppskjutna skattefordringar för förluster som fastställts i beskattningen för totalt euro.

De uppskjutna skattefordringar och skatteskulder som beror på övriga temporära skillnader grundar sig på poster som bokförs bland eget kapital i fonden för verkligt värde, dvs. på värderingsresultaten för finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via fonden för verkligt värde och derivat som utgör säkring för kassaflödet. Dessutom redovisas bland övriga temporära skillnader de temporära skillnader som uppkommit till följd av IFRS 9-övergången 1.1.2018.

Uppskrivningar 31.12.2018

I balansräkningen ingår uppskrivningar av fastigheter för	77 871,02
Uppskrivningarna är inte skattepliktiga. Om de uppskrivna objekten såldes skulle uppskrivningarna realiseras som realisationsvinst, och inkomstskatten på den vore	15 574,20

Ackumulerade bokslutsdispositioner

	Balansvärde	Uppskj. skattesk.	Netto
Avskrivningsdifferens	0,00	0,00	0,00
Reserver	2 009 143,86	401 828,77	1 607 315,09
Totalt	2 009 143,86	401 828,77	1 607 315,09

Avskrivningsdifferensen och reserverna har bokförts i balansräkningen enligt ett belopp från vilket inte dragits av uppskjuten skatt.

I kapitalbaskalkylen har avskrivningsdifferensen och reserverna efter avdrag av uppskjuten skatt likställts med primärkapitalet.

27. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Bankcertifikat
Masskuldebrev
Övriga
Totalt

Bokfört värde 31.12.2018	Nominellt värde 31.12.2018	Bokfört värde 31.12.2017	Nominellt värde 31.12.2017
0,00	0,00	0,00	
0,00	0,00	0,00	
0,00	0,00	0,00	
0,00	0,00	0,00	0,00

28. Övriga skulder

Leverantörsskulder för värdepapper
Betalförmedlingsskulder
Övriga
Totalt

31.12.2018	31.12.2017
0,00	0,00
2 045,80	4 370,01
36 374,20	50 075,88
38 420,00	54 445,89

29. Avsättningar

31.12.2018

	Avsättningar för pensioner	Avsättningar för skatter	Avsättningar för garantier	Avsättningar för hyror	Övriga	Totalt
Avsättningar 1.1					10 308,00	10 308,00
+ ökning av avsättningar					516,53	516,53
- utnyttjade avsättningar						0,00
- återföringar					2 082,00	2 082,00
Avsättningar 31.12	0,00	0,00	0,00	0,00	8 742,53	8 742,53

30. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Räntor

Ränteskulder
Förutbetalda ränteintäkter
Totalt

31.12.2018	31.12.2017
39 043,04	50 586,57
284,40	203,05
39 327,44	50 789,62

Övriga

Övriga förutbetalda intäkter
Övriga upplupna kostnader
Totalt

0,00	0,00
269 176,26	340 607,43
269 176,26	340 607,43

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter totalt

308 503,70	391 397,05
-------------------	-------------------

31. Efterställda skulder

Efterställda skulder

Kapitallån
Övriga
Totalt

31.12.2018
0,00
0,00
0,00

I OP Sammanslutningens kapitaltäckningsrapport 2018 redogörs i not 1 De viktigaste delarna i kapitalinstrument för hur skulderna behandlas i kapitaltäckningsanalysen

31.12.2018

[illegible]

32. Eget kapital

	Eget kapital 31.12.2017	IFRS 9 1.1.2018	Ökning	Minskning	Överföringar mellan posterna	Eget kapital vid räkenskaps- periodens slut
Eget kapital totalt	7 622 764,32	1 522,25	573 455,13	-212 253,84	0,00	7 985 487,86
Andelskapital	3 110 000,00		208 600,00	-116 400,00	0,00	3 202 200,00
Medlemsandelar	111 100,00		15 000,00	-1 400,00	0,00	124 700,00
Avkastningsandelar	2 998 900,00		193 600,00	-115 000,00	0,00	3 077 500,00
Överkursfond	0,00					0,00
Uppskrivningsfond	0,00					0,00
Övriga bundna fonder	761 472,03		0,00	0,00	0,00	761 472,03
Reservfond	761 472,03					761 472,03
Fonden för verkligt värde	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Fonder enligt stadgarna	0,00					0,00
Övriga fonder	0,00					0,00
Fria fonder	558 372,93					558 372,93
Balanserad vinst eller förlust	3 192 919,36	1 522,25		-95 853,84		3 098 587,77
Räkenskapsper. vinst eller förl.			364 855,13	0,00		364 855,13

Förändringar i fonden för verkligt värde

[illegible]

33. Bundet och fritt eget kapital samt icke-utdelningsbara poster i fritt eget kapital**Oma pääoma 31.12.2018**

Bundet eget kapital

3 963 672,03

Fritt eget kapital

4 021 815,83

Eget kapital totalt**7 985 487,86****Utdelningsbara medel 31.12.2018**

Fritt eget kapital

4 021 815,83

- activerade utvecklingskostnader

0,00

- icke-utdelningsbara poster

0,00

Utdelningsbara medel**4 021 815,83****34. Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder 31.12.2018**

Återstående löptid

	under 3 mån.	3 - 12 mån.	1 - 5 år	5 - 10 år	över 10 år
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordringar på kreditinstitut	2 824 403,59	0,00	0,00	1 000 000,00	6 798,17
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	2 028 548,38	4 150 234,78	16 932 170,81	14 674 177,77	14 365 056,46
Skuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skulder till kreditinstitut	0,00	3 300 000,00	3 700 000,00	1 460 000,00	0,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	41 364 489,07	1 514 717,73	24 481,64	0,00	134 864,91
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Efterställda skulder	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Löptidsfördelningen för derivatinstrument presenteras i not 20. Derivatinstrument.

Andra än tidsbundna insättningar ingår i löptidsintervallet "under 3 mån.".**35a. Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta 31.12.2018**

Fordringar på kreditinstitut

3 374 377,48

456 824,28

Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

52 150 188,20

0,00

Skuldebrev belåningsbara i centralbanker och övriga skuldebrev

0,00

0,00

Derivatinstrument

0,00

0,00

Övriga tillgångar

5 868 271,00

33 428,17

Skulder till kreditinstitut

8 460 000,00

0,00

Skulder till allmänheten och offentlig sektor

42 581 729,07

456 824,28

Skuldebrev emitterade till allmänheten

0,00

0,00

Derivatinstrument

34 237,83

0,00

Efterställda skulder

0,00

0,00

Övriga skulder

355 666,23

0,00

35b. Verkligt värde och bokfört värde av finansiella tillgångar och skulder och hierarki för verkligt värde 31.12.2017

Finansiella tillgångar	Bokfört värde	Verkligt värde
Kontanta medel	624 185,09	624 185,09
Fordringar på kreditinstitut	3 831 201,76	3 831 201,76
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	52 150 188,20	52 150 188,20
Skuldebrev	0,00	0,00
Aktier och andelar	4 602 120,52	4 602 120,52
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0,00	0,00
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	0,00	0,00
Derivatinstrument	0,00	0,00
Totalt	61 207 695,57	61 207 695,57
Finansiella skulder		
Skulder till kreditinstitut	8 460 000,00	8 460 000,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	43 038 553,35	43 038 553,35
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00
Derivatinstrument	34 237,83	34 237,83
Efterställda skulder	0,00	0,00
Totalt	51 532 791,18	51 532 791,18

Klassificering i balansräkningen enligt värderingmetod

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Yhteensä
Skuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktier och andelar	0,00	0,00	4 602 120,52	4 602 120,52
Derivatinstrument(verkligt värde positivt)	0,00	0,00	0,00	0,00
Derivatinstrument(verkligt värde negativt)	0,00	34 237,83	0,00	34 237,83

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet (Nivå 3)

Ingående balans 1.1.2018	0,00
omklassificering till Nivå 3	0,00
omklassificering från Nivå 3	0,00
övriga förändringar	4 602 120,52
Utgående balans 31.12.2018	4 602 120,52

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats på börsen, företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågasatt instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan observera

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar

Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har klassificerats största delen av OP Företagsbankskoncernens OTC-derivat samt företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument som inte klassificerats till Nivå 1.

Nivå 3: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan inte observera

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar inte innehåller osäkerhet. Dessutom klassificeras till Nivå 3 skuldinstrument för vilka det på värderingsdagen på marknaden finns endast några eller inga noteringar. I frågavarande balansklass ingår placeringar i OP Andelslags medlemsandelar och tilläggsandelar. Det verkliga värdet i Nivå 3 av prisuppgifter från utomstående.

35c.Klassificering av finansiella tillgångar och skulder enligt IFRS 9 standarden

	Upplupet anskaffningsvärde	Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Handel	Verkligt värde till följt av SPPI-test	Säkrings instru- ment
Finansiella tillgångar					
Kontanta medel	624 185,09	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordringar på kreditinstitut	3 831 201,76	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	52 150 188,20	0,00	0,00	0,00	0,00
Skuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktier och andelar	0,00	4 602 120,52	0,00	0,00	0,00
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	56 605 575,05	4 602 120,52	0,00	0,00	0,00
Finansiella skulder					
Skulder till kreditinstitut	8 460 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	43 038 553,35	0,00	0,00	0,00	0,00
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	34 237,83
Efterställda skulder	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	51 498 553,35	0,00	0,00	0,00	34 237,83

36. Egendom som ställts som säkerhet 31.12.2018**Säkerheter som ställts för egen skuld**

Skulder till kreditinstitut
Skulder till allmänheten och offentlig sektor
Skuldebrev emitterade till allmänheten
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel
Övriga skulder
Efterställda skulder
Totalt

Panter	Inteckningar	Övriga säkerheter	Totalt
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	1 606 227,98	1 606 227,98
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	1 606 227,98	1 606 227,98

Övriga säkerheter som ställts för egen skuld

Säkerheter som ställts för koncernföretags räkning
Säkerheter som ställts för andras räkning
varav till närståendeledningen

Ställda säkerheter totalt**37. Pensionåtagandet****31.12.2018**

Direkt åtagande till följd av pensionsförbindelser

0,00

Andel av övertäckning av pensionsstiftelsens pensionsåtaganden och andra skulder

0,00

Det lagstadgade pensionsskyddet för bankens personal är ordnat via OP-Eläkekassa och tilläggspensionsskyddet via OP-Eläkesäätio. Representantskapet vid pensionskassan OP-Eläkekassa, som förvaltar det lagstadgade arbetspensionsskyddet för andelsbankens personal, beslöt 2018 att överföra pensionsansvaret till Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen. Överföringen verkställdes i slutet av 2018.

38. Finansieringsleasing och övriga leasingåtaganden**31.12.2018**

Under 1 år

3 747,36

Över 1 år och under 5 år

0,00

Över 5 år

0,00

Totalt**3 747,36****De viktigaste uppsägnings- och införsningsvillkoren i avtalen**

Korpo kontors hyresavtal avslutas 31.12.2019

39. Åtaganden utanför balansräkningen**Åtaganden utanför balansräkningen 31.12.2018**

Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part
Garantier
Övriga

För dotterföretag	För intresseföretag	För andra	Totalt
0,00	0,00	1 947 592,07	1 947 592,07
0,00	0,00	269 328,15	269 328,15
0,00	0,00	269 328,15	269 328,15
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	1 678 263,92	1 678 263,92
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	1 678 263,92	1 678 263,92
0,00	0,00	1 678 263,92	1 678 263,92

Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder
Återköpsförbindelser för värdepapper
Övriga
varav kreditlöften

40. Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid räkenskapsperiodens slut**31.12.2018**

0,00

0,00

0,00

0,00

41. Personalen och personer i ledande ställning samt närstående**Antal anställda i genomsnitt 2018**

Fast heltidsanställda

Fast deltidanställda

Visstidsanställda

Totalt

Medelantal anställda	Förändring under perioden
9	0
1	0
0	0
10	0

Löner och arvoden till personer i ledande ställning 2018

Ledamöter i förvaltningsrådet

Ledamöter och suppleanter i styrelsen samt verkställande direktören och dennas ställföreträdare
 varav till verkställande direktör Johan Broos (1.1-30.6.18) och Alice Björklöf (1.7.2018 - 31.12.2018)
 utbetalda löner och arvoden samt naturaförmåner

Löner och arvoden
10 160,00
85 235,00
35 120,00
120,00

Enligt andelsstämmans beslut betalas i arvode till förvaltningsrådets ordförande 1900,00 per år och till förvaltningsrådets viceordförande 900,00 euro per år. Därtill får alla förvaltningsrådsledamöter 160 euro per sammanträde i mötesarvode.

Till styrelseordförande betalas i arvode 3060,00 euro per år och till styrelsens viceordförande 1000,00 euro per år. Därtill får alla styrelseledamöter 200 euro per sammanträde i mötesarvode.

Verkställande direktörens pensionsålder och pensionsförmåner följer pensionslagstiftningen och de allmänna pensionsarrangemangen inom OP Gruppen. Verkställande direktörens uppsägningstid är för vardera parten normalt 6 månader, dock så att den för verkställande direktören är 3 månader om han övergår till andra uppgifter inom OP Gruppen. Om avtalet sägs upp av andelsbanken betalas verkställande direktören utöver lön för uppsägningstiden dessutom en ersättning som motsvarar penninglönen för 12 månader.

Vinstpremieandelarna som betalas till OP Gruppens personalfond baserade sig 2018 på följande mål som uppnåddes: NPS för kundmöten (vikt 15 %), NPS för varumärket (vikt 5 %), Digital kommunikation (vikt 20 %) och OP Gruppens resultat före skatt (vikt 60 %).

För beloppet av premieöverföringen till personalfonden har för 2018 reserverats ca 1,7 % av lönesumman för fondens medlemmar

Ersättningssystem

OP Gruppens ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet. Ersättningarnas högsta belopp är begränsade i alla system.

I det kortsiktiga ersättningsprogrammet är intjäningsperioden högst ett kalenderår och ersättningen betalas i regel i pengar. Det kortsiktiga ersättningssystemet omfattar hela personalen. De maximala ersättningarna har differentierats på basis av uppgifternas svårighet. Ersättningarna baserar sig på gemensamma och personliga mål på bankplanet. I måtarna betonas starkt bl.a. kundupplevelsen, försäljningen samt de mål för tillväxt och digitalisering som härletts ur strategin. Ett villkor för att ersättningar ska betalas ut är att bankens kundrörelse visar vinst.

Ledningens långsiktiga ersättningssystem omfattar cheferna och de personer i separat angivna nyckelpositioner som bolagets styrelse har angett. OP Andelslags förvaltningsråd fattar beslut om de gemensamma intjäningsmåtarna för OP Gruppen i systemet och om målen för dem separat för varje intjäningsperiod. Ledningens långsiktiga system och personalfonden har samma mätare.

Det långsiktiga systemet består av successiva tre år långa intjäningsperioder. Ersättningens belopp beror på hur målen nåtts vid slutet av intjäningsperioden. Ersättningen för intjäningsperioden 2014–2016 betalas ut efter uppskovstiden i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2018–2020.

Den ersättning som eventuellt betalas enligt ersättningssystemet för intjäningsperioden 2017–2019 sker i fyra lika stora poster före slutet av juni åren 2020–2023.

Ersättningarna för intjäningsperioden 2014–2016 betalas ut bundna till ett referensinstrument som bestämts av OP Andelslags förvaltningsråd eller den ersättningskommitté som förvaltningsrådet utsett.

Under intjäningsperioden 2017–2019 betalas ersättningarna ut i pengar, om det uppskovsförfarande som avses i bestämmelserna ska tillämpas på personen.

Ersättningens värde periodiseras under intjänings- och kvalifikationsperioden. Ersättningen bokförs på resultatposten Löner och arvoden och motposten bokförs som upplupna kostnader tills den betalas.

Till utbetalningen av ersättningen ansluter sig villkor som gäller OP Gruppens kapitaltäckning samt anställningstiden.

Uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar

Bestämmelser om betalningen av rörliga ersättningar finns i kreditinstitutslagen (610/2014). Om en person på basis av sina arbetsuppgifter är klassificerad i en grupp, vars yrkesmässiga verksamhet kan förorsaka företaget en betydande risk ("person som kan påverka riskprofilen"), ska utbetalningen av den rörliga ersättningen i vissa fall skjutas upp under tre år.

På den persongrupp som kan påverka riskprofilen tillämpas uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar, om en persons rörliga ersättning under en intjäningsperiod på ett år överstiger den gräns på 50.000 euro som anges i Finansinspektionens ställningstagande.

En persons rörliga ersättningar består av ersättningar på kort och lång sikt.

Om gränsen i euro för uppskjutande av ersättning överskrider, betalas en del av ersättningen genast och resten av betalningen skjuts upp. Vid en uppskjutning betalas den ersättning som skjuts upp under de tre följande åren.

Vid en sådan uppskjutning betalas hälften av den rörliga ersättningen i pengar och hälften binds upp i värdet på ett referensinstrument som bestämts av OP Andelslags förvaltningsråd eller den ersättningskommitté som förvaltningsrådet utsett.

Den ersättning som är bunden till referensinstrumentet betalas ut till personen efter en väntetid på ett år.

Arvoden till revisorerna per uppdragsgrupp 2018

Revision
Övriga revisorsutlåtanden
Skatterådgivning
Övriga tjänster
Totalt

Revisions-arvoden
6 318,69
0,00
0,00
0,00
6 318,69

Krediter till samt garantier och säkerheter till förmån för personer i ledande ställning 31.12.2018

	Penninglång 1.1	Ökning	Minskning	Penninglån 31.12.	Garantier och andra åtaganden utanför balansräkningen
Medlemmar i förvaltningsrådet	949 837,58	0,00	3 548,11	946 289,47	14 155,80
Medlemmar och suppleanter i styrelsen samt verkst. direktören jämte ställföreträdare	929 730,79	40 188,35	0,00	969 919,14	47 176,12
Totalt	1 879 568,37	40 188,35	3 548,11	1 916 208,61	61 331,92

I siffrorna ingår krediter och garantier som kreditinstitutet eller ett företag som hör till dess koncern eller konsolideringsgrupp har beviljat medlemmar i kreditinstitutets förvaltnings- och tillsynsorganen. Personborgen som medlemmarna i de olika organen ställt ingår också i posten penninglån.

Penninglånens huvudsakliga räntevillkor och övriga villkor

På lånen till medlemmar i förvaltnings- och tillsynsorganen tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de allmänna referensräntorna. Lånen amorteras enligt en överenskommen amorteringsplan och de har normala säkerheter.

Pensionsåtaganden

Medlemmar i förvaltningsrådet

Medlemmar och suppleanter i styrelsen samt verkställande direktören och dennas ställföreträdare

Pensionsåtaganden för personer som tidigare har hört till ledningen

Medlemmar i förvaltningsrådet

Medlemmar och suppleanter i styrelsen samt verkställande direktören och dennas ställföreträdare

0,00
0,00
0,00
0,00
0,00
0,00

Närstående

Innehav

Ledning

Intresseföretag

Övriga

Totalt

Balanspost				Garantier och andra åtaganden utanför balansräkningen
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	Skuldebrev	Aktier och andelar	Totalt	
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2 109 839,50	0,00	180 700,00	2 290 539,50	109 676,12
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2 109 839,50	0,00	180 700,00	2 290 539,50	109 676,12

Avdragsposter av närståendens förlust är inte väsentliga.

Till andelsbankens närstående hör ledamöterna i bankens förvaltningsråd, ledamöterna och suppleanterna i styrelsen, verkställande direktören och verkställande direktörens ställföreträdare, revisorerna och revisorssuppleanterna eller den person i revisionssammanslutningens anställning som har huvudansvaret för revisionen samt deras makar eller personer med vilka de lever i ett äktenskapsliknande förhållande och deras minderåriga barn. Till de närstående hör också företag och stiftelser där en person som avses ovan ensam eller tillsammans med någon annan har sådant bestämmande inflytande som avses i bokföringslagen.

Till andelsbankens närstående hör dessutom den som på grundval av ägande innehar minst 20 procent av andelsbankens andelar eller som på grundval av ägande, optionsrätt eller lån mot konvertibla skuldebrev innehar eller kan inneha motsvarande innehav eller rösträtt i ett företag som hör till bankens koncern, om inte det bolag som innehavet avser är av liten betydelse när det gäller hela koncernen. De personer som i dessa företag har motsvarande ställning som de personer som avses i stycket ovan hör likaså till de närstående.

Till de närstående hör också intresseföretag som konsolideras i andelsbankens koncernbokslut.

Till de företag som tillsammans med andelsbanken omfattas av samma bestämmande inflytande hör också andelsbankens närstående (systerföretag).

42. Innehav i andra företag 31.12.2018

		Ägarandel, %	Eget kapital	Räkenskaps- periodens vinst eller förlust
Dotterföretag				
Företags namn:				
Hemort:				
Företags namn:				
Hemort:				
Företags namn:				
Hemort:				
Företags namn:				
Hemort:				
Företags namn:				
Hemort:				
Företags namn:				
Hemort:				
Företags namn:				
Hemort:				
Företags namn:				
Hemort:				
		Omistususuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Ägarintresseföretag				
Företags namn:				
Hemort:				
Företags namn:				
Hemort:				
Företags namn:				
Hemort:				
Företags namn:				
Hemort:				
Företags namn:				
Hemort:				
Företags namn:				
Hemort:				
Företags namn:				
Hemort:				
Företags namn:				
Hemort:				
		Omistususuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Företag, i vilka kreditinstitutet har obegränsat ansvar				
Företags namn:				
Hemort:				
Företagsform:				
Företags namn:				
Hemort:				
Företagsform:				
Företags namn:				
Hemort:				
Företagsform:				
Företags namn:				
Hemort:				
Företagsform:				

43. Notariatverksamhet

Som notariatjänster erbjuder banken sådana tjänster i anknytning till förvaltning av kundernas egendom som tillåts av Finansinspektionen, t.ex. lagfarts- och inteckningsärenden, bildande och omorganisering av sammanslutningar, indrivning av fordringar, förvaring av kunders egendom, boupptecknings- och boutredningsåtgärder, juridisk rådgivning till kunder i samband med kapitalförvaltning och placering av medel. Dessutom kan banken på basis av uppdrag i anslutning till förvaltning av egendom köpa och sälja aktier och andelar i affärsföretag och fastighets- och bostadsaktiebolag samt arrendera fastigheter och hyra bostäder.

Det totala beloppet av sådana medel som andelsbanken förvaltar i eget namn för kunders räkning och som enligt 9 kap. i lagen om investeringstjänster inte ska bokföras som tillgångar i andelsbankens balansräkning

0

44. Andelsbankens medlemsantal samt beloppet obetalda och uppsagda insatser 31.12.2018

Antalet medlemmar
Obetalda insatser
Uppsagda medlemsandelar
Uppsagda avkastningsandelar

1 226
0,00
2 100,00
287 000,00

Förutsättningar och tidpunkt för återbetalning av uppsagt andelskapital

I andelsbankernas eget kapital ingår andelsbankernas medlemmars medlemsinsatser och medlemmarnas placeringar i avkastningsandelar, för vilka banken har en ovillkorlig rätt att vägra att betala ränta och återbetala kapital. Medlemsinsatsen och ägarkundskapet som det innebär ger en möjlighet att delta i bankens förvaltning och beslutsfattande. Avkastningsandelarna ger inga sådana rättigheter som ägarkunderna har, och de ger inte heller rösträtt. För åren 2018-2019 är målet en ränta på 3,25 % på avkastningsandelarna och den ränta som ska betalas fastställs årligen i efterskott. Avkastningsmålet kan ändras årligen.

Om andelsbanken inte har vägrat att återbetala, kan en medlemsinsats och en avkastningsinsats återbetalas 12 månader efter slutet av den räkenskapsperiod under vilken medlemskapet har upphört eller avkastningsandelsägaren sagt upp andelen. Om full återbetalning inte är möjlig något år, ska den obetalda delen betalas ur det egna kapital som står till förfogande enligt de följande boksluten. Övan fastställda rätt till efterhandsåterbetalning av obetalda delar upphör dock efter det femte följande bokslutet. På obetalda delar betalas inte ränta.

45. Tjänsten för långsiktigt sparande

OP-pensionsbesparings pensionskonton
Placeringar på tidsbundna eller andra inlåningskonton

Placeringar i andelsbankens balansräkning totalt

Placeringar utanför balansräkningen, placeringsfonder, aktier, msb-lån (inkl. försäljningsfordringar/leverantörsskulder)

31.12.2018
13 519,66
0,00
13 519,66
5 867,49

LISTA PÅ BOKFÖRINGSBÖCKER OCH VERIFIKATSLAG

OP Gruppens verifikatslag och verifikatnummerserier

Bankens huvudbokföring finns i SAP-systemet, och uppgifterna från delbokföringarna har överförts till huvudbokföringen som en kombination eller ett annat sammandrag

Viktigaste delbokföringar:

Inlåningen
Utlåningen
Ägarkundsregistret
Bonussystemet
Avkastningsandelarna
Korva, värdepappersbokföringen
Resevaluta
ASLA, kundfaktureringen
Calypso, derivat- och värdepappersbokföringen
JORR, derivatreskontran
Bankgarantier
Haltia, fastighetsbokföringen
Havas, vederlags- och hyresreskontran
Andelsbankernas konton i OP Företagsbanken
POPS, online ilgireringar och checkar mellan banker
SAP HR och Aditro
SAP anläggningstillgångar
SAP köp- och säljreskontra, Ariba, Basware IP och Basware betalningsrörelse

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
	PERIODISKT VERIFIKAT	X1	7700001	7799999	
	MODELLVERIFIKAT	X2	7800001	7899999	
	PERIODENS SLUT,	SA	1000010001	1000019999	
	PERIODENS SLUT, löses upp	SB	1000020001	1000029999	
	FÖRHANDBOKFÖRING, slutgiltig	SC	1000030001	1000039999	
	FÖRHANDBOKFÖRING, löses upp	SD	1000040001	1000049999	
	DAGLIGT VERIFIKAT	SE	1000050001	1000059999	
	FÖREG. MÅNADS KORRIGERINGAR/AURUM	SF	1000060001	1000069999	
	AGIOVÅRDERING MANUELL	SH	1000080001	1000089999	
	SALDOÖVERFÖRING, LÖSES UPP (överföring av saldon med fel tecken i balansen)	SS	1000090001	1000099999	
	KORRIGERING AV MERVÄRDESSKATT	SV	1000100000	1000109999	
	SEMESTERLÖNERESERVERING	SL	1000110001	1000119999	
	LÖNEBIKOSTNADER	SM	1000120001	1000129999	
	IFRS-AÖF OCH -OPHV-saldoöverföringar	SI	1000130001	1000139999	
	GE-PROVISONRESERVERINGAR	GK	1000140001	1000149999	
	PERIODISERING AV RESULTATLÖN	GM	1000150001	1000159999	
	SKATTEPERIODISERING	GO	1000160001	1000169999	
	INSÄTTNINGSGARANTIFONDEN, PERIODISERING	GQ	1000170001	1000179999	
	GRUPPVISA NEDSKRIVNINGAR	GX	1000180001	1000189999	
	SKATTEPERIODISERING, SLUTGILTIG	GY	1000190001	1000199999	
	DAGLIGT VERIFIKAT/OKO BANKIRFIRMA	SO	1000200001	1000209999	
	MOMS-DEBITERING	GZ	1000210001	1000219999	
	MOMS-ÖVERFÖRING	ST	1000220001	1000229999	
	SOCIALKOSTNADSKULD ÖVERFÖRING	SR	1000230001	1000239999	
	INV.TILLG. UPPD./KAP.FÖRV.	SP	1000240001	1000249999	
	INV.TILLG. UPPL./KAP. FÖRV.	SQ	1000250001	1000259999	
	SEM.LÖNERES/KOSTN.ST.BYTE	GF	1000260001	1000269999	
	SOCIALKOSTNADSKULD ÖVERFÖRING, slutgiltig	SY	1000270001	1000279999	
	FASTIGHETSINV. UPPD.	SZ	1000280001	1000289999	
	FASTIGHETSINV. UPPL.	SX	1000290001	1000299999	
	ELIMINERING BALTIKUM, LÖSES UPP	MB	1000300001	1000309999	
	ELIMINERING BALTIA löses inte upp	RC	1000310001	1000319999	
	TFN-KOSTN. MOMS-RÄTT	HD	1000320001	1000329999	

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
	SALDOÖVERFÖRING, LÖSES INTE UPP	SJ	1000330001	1000339999	
	SALDOÖVERFÖRING, TEM	SN	1000340001	1000349999	
	SALDOÖVERFÖRING, MVAT	HI	1000350001	1000359999	
	FASTIGHETSBOLAG INGÅENDE BALANS	QN	1000360001	1000369999	
	INTERNA VERIFIKAT	S1	1000370001	1000379999	
	ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	AA	1010000001	1010999999	
	ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR AVSKRIVNINGAR	AF	1011000001	1011999999	RABUCH00**)
	ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
	LAGERSALDOBOKFÖRING	AG	1012000001	1012999999	RAPERB00**)
	FAKTURA e-Flow/SAP elimineras	LF	1021000001	1021999999	
	FAKTURA MANUELL elimineras	LM	1022000001	1022999999	
	KREDITNOTA MANUELL elimineras	HM	1023000001	1023999999	
	FAKTURAANNULLERING AUTOMATISK	LP	1024000001	1024999999	
	MANUELL FAKTURABETALNING	KA	1025000001	1025999999	
	AUTOMATISKA BETALNINGAR	KZ	1026000001	1026999999	
	FAKTURA E-Flow/SAP elimineras inte	LG	1027000001	1027999999	
	FAKTURA MANUELL elimineras inte	LN	1028000001	1028999999	
	KREDITNOTA MANUELL elimineras inte	HN	1029000001	1029999999	
	KUNDFAKTURA MANUELL elimineras	DR	1030000001	1030999999	
	KREDITNOTA MANUELL elimineras	DG	1031000001	1031999999	
	ANNULLERING AV KUNDFAKTURA	DA	1032000001	1032999999	
	KREDITFAKTURA.MR elimineras inte	DH	1033000001	1033999999	
	KREDITNOTOR elimineras	DI	1034000001	1034999999	
	FAKTURABETALNING	DZ	1035000001	1035999999	
	KREDITNOTOR elimineras inte	DJ	1036000001	1036999999	
	KUNDFAKTURA MANUELL elimineras inte	DS	1037000001	1037999999	
	KUNDFAKTURERING elimineras	DT	1038000001	1038999999	
	KUNDFAKTURERING elimineras inte	DU	1039000001	1039999999	
	UTJÄMNING	MT	1040000001	1040999999	
	RESERÄKNING/MATKAMIES	FA	1041000001	1041999999	
	MASKINLASBARA				
	KONTOUTDRAGSTRANSAKTIONER	FB	1042000001	1042999999	
	KREDITRESKONTRA/HEMBANKEN	FC	1043000001	1043999999	
	INLÅNINGSRESKONTRA/HEMBANKEN	FD	1044000001	1044999999	
	IFACTOR/OPR	FE	1045000001	1045999999	
	IFACTOR/OPR PERIODISERING	FF, FG	1046000001	1046999999	
	SOPRI/OPR	FH	1047000001	1047999999	
	SOPRI/OPR PERIODISERING	FI, FJ	1048000001	1048999999	
	KREDITKONTO/OPR	FK	1049000001	1049999999	
	LEASING OR/OPR	FL	1050000001	1050999999	
	KAPITALANSKAFFNING/OPR	FM	1051000001	1051999999	
	KAPITALANSKAFFNING/OPR PERIODISERING	FN, FO	1052000001	1052999999	
	DISKONTERADE AVBETALNINGAR/OPR	FP	1053000001	1053999999	
	DISKONTERADE AVBET./OPR PERIODISERING	FQ, FR	1054000001	1054999999	
	RÄTTSLIG INDRIVNING/OPR	FS	1055000001	1055999999	
	AVBETALNINGSLEASING (VIEW21)/OPR	FT	1056000001	1056999999	
	VIEW 21/PERIODISERINGAR	ET	1057000001	1057999999	
	VIEW 21/AGIO	EU	1058000001	1058999999	
9900095	SRJ-TRANSAKTIONER	FU	1059000001	1059999999	
	AIRAS-PROVISIONER/AURUM	FV	1060000001	1069999999	
	ARBETSGIVARENS SS-AVGIFTER	FX	1070000001	1070999999	
	DIME/PLACERINGSFONDER	GR	1071000001	1071999999	
	OPUSCAPITA/OKO	GU	1072000001	1072999999	
	ANALYTE	IE	1073000001	1073999999	
	KUNDFAKTURA/KIPINÄ	DB	1074000001	1074999999	
	MANUELL FAKTURABETALNING/OPKK	DY	1075000001	1075999999	
	TEM RESERÄKNINGAR	MK	1076000001	1076999999	
	ESTLAND MAN. DAGL.	JS	1077000001	1077999999	
	ESTLAND MAN. BSL. BEST.	JV	1078000001	1078999999	
	ESTLAND MAN. BSL. ANNULL.	JX	1079000001	1079999999	
	LETTLAND MAN. DAGL.	JT	1080000001	1080999999	

Tillämpn.-		Nummer- serie		Rea-kod
verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	början	slut för andelsbanken
	LETTLAND MAN. BSL. BEST.	JY	1081000001	1081999999
	LETTLAND MAN. BSL. ANNULL.	JZ	1082000001	1082999999
	LITAUEN MAN. DAGL.	JU	1083000001	1083999999
	LITAUEN MAN. BSL. BEST.	KB	1084000001	1084999999
	LITAUEN MAN. BSL. ANNULL.	KC	1085000001	1085999999
	SEMESTERLÖN, LEVERANTÖRSFAKTURA	LL	1086000001	1086999999
	SEMESTERLÖN, KUNDFAKTURA	DL	1087000001	1087999999
	PERIODISERINGSKÖRNING, MANUELL			
	PERIODISERINGSFUNKTION I SAP	MA	1088000001	1088999999
	ACQUIRING-PROVISIONER, KÖPRESKONTRA	KY	1089000001	1089999999
	ACQUIRING-PROVISIONER, SÄLJRESKONTRA	DE	1061000001	1061999999
	AGIOARVOSTUS	SG	1091000001	1091999999
	ACQUIRING	KQ	1092000001	1092999999
9930004	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999
9930005	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999
9930006	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999
9930007	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999
9930008	CAL DAGLIGA UTANFÖR BALANSR.	RH	1094000001	1094999999
9930106	CAL MÅNADSSKIFTESPOSTER	RG	1095000001	1095999999
9930107	CAL MÅNADSSKIFTESPOSTER	RG	1095000001	1095999999
9930108	CAL MÅNADSSKIFTES UTANFÖR BALANSR.	RI	1096000001	1096999999
9900048	AVKASTNINGSANDELAR	HB	1097000001	1097999999
	BONUS/CLEARING, OR	LK	1098000001	1098999999
	BONUS/CLEARING, MR	DK	1099000001	1099999999
9900049	INDRIVNINGENS GRÄNSSNITT	HC	1100000001	1100999999
	Bonusbruk andra adb, MR	DO	1105000001	1105999999
	Bonusbruk andra adb, OR	LO	1106000001	1106999999
	Equens/Debit-kort	HF	1107000001	1107999999
	Ariba beställning elimineras	LU	1108000001	1108999999
	Ariba ingen beställning elimineras	LV	1109000001	1109999999
	Ariba beställning elimineras inte	LX	1110000001	1110999999
	Ariba ingen beställning elimineras inte	LY	1111000001	1111999999
	Ariba annulleringsverifikat	LZ	1112000001	1112999999
	ACQUIRING/HALTI	HG	1113000001	1113999999
	SAANA/M2	HJ	1114000001	1114999999
	VAM dagliga	HK	1115000001	1115999999
	VAM MÅNADSSKIFTETS	HL	1116000001	1116999999
	Egen Development	R1	1124000001	1124999999
	OP Räkninglån	HP	1125000001	1125999999
	TAGETIK	T1	1155000001	1155999999
12999	ENTRA	EN	1299999999	1299999999
	TEKNISK FD EJ ELIM.	Z9	2010999999	2010999999
	KASSABOKFÖRING LIITT./OPLIV	NA	3010000001	3010999999
	HK ERSÄTTNING KKP./OPLIV	NB	3011000001	3011999999
	OIVA KON./OPLIV	NC	3012000001	3012999999
	TRYGGSPAR KON./OPLIV	ND	3013000001	3013999999
	LÅNESKYDD KON./OPLIV	NE	3014000001	3014999999
	HENKILÖV.KORV K/OPLIV	NF	3015000001	3015999999
	GRUPPFÖRS. KON./OPLIV	NG	3016000001	3016999999
	IF GRUPPENSION K./OPLIV	NH	3017000001	3017999999
	MOTORFORDON KON./OPLIV	NI	3018000001	3018999999
	SKADEFÖRS. KON./OPLIV	NJ	3019000001	3019999999
	PERSONFÖRS. KON./OPLIV	NK	3020000001	3020999999
	OLYCKSFALL KON./OPLIV	NL	3021000001	3021999999
	FASTA HYROR K/OPLIV	NM	3022000001	3022999999
	VSM KON./OPLIV	NN	3023000001	3023999999
	MÄTTSKYDD KON./OPLIV	NO	3024000001	3024999999
	AVGÅENDE PENGAR L./OPLIV	NP	3025000001	3025999999

HVRKR0H

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.s! ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
	INKOMMANDE PENGAR L./OPLIV	NQ	3026000001	3026999999	
	TKV KON./OPLIV	NR	3027000001	3027999999	
	HK ERSÄTTNING KON./OPLIV	NS	3028000001	3028999999	
	AULI KON./OPLIV	NT	3029000001	3029999999	
	RATTI KON./OPLIV	NU	3030000001	3030999999	
	BYGGFEL K/OPLIV	NV	3031000001	3031999999	
	SULKA KON./OPLIV	NX	3032000001	3032999999	
	RESEFÖRSÄKRING K/OPLIV	NY	3033000001	3033999999	
	KASKO KON./OPLIV	OA	3034000001	3034999999	
	SAKFÖRS.YKS. K/OPLIV	OB	3035000001	3035999999	
	BORGENSFÖRSÄKRING/OPLIV	OC	3036000001	3036999999	
	SULKAN EPÄV.VAH/OPLIV	OD	3037000001	3037999999	
	RESK.SAATAVAL.L/OPLIV	OE	3038000001	3038999999	
	ÖVERS.ERS. KKP./OPHL	OF	3039000001	3039999999	
	ANNULLERING/OPHV LIITT.	NZ	3100000001	3109999999	

PLA-tositelajit

Kirjanpitosite	AB	3204000000	3204999999
Täsmäytyspääkirja	AC	3205000000	3205999999
Käyttöom.konversio	AK	3206000000	3206999999
Käyttöom.kirj: netto	AN	3207000000	3207999999
Ratti Kkp.	C3	3208000000	3208999999
VSM Kkp.	C4	3209000000	3209999999
HK Korvaus Muis.	DC	3210000000	3210999999
EK Korvaus Muis.	DD	3211000000	3211999999
Manuaalipal. Muis.	DM	3212000000	3212999999
Auli Muis.	E1	3213000000	3213999999
Oiva Muis.	E2	3214000000	3214999999
Ratti Muis.	E3	3215000000	3215999999
Tuottoturva Muis.	E4	3216000000	3216999999
Mittaturva Muis.	E6	3217000000	3217999999
Ryhmävuutus Muis.	E7	3218000000	3218999999
Rakennusvirhe Muis.	E8	3219000000	3219999999
IF Ryhmäeläke Muis.	E9	3220000000	3220999999
Ulkoinen numero	EX	3221000000	3221999999
Ratti Muis.	F3	3222000000	3222999999
VSM Muis.	F4	3223000000	3223999999
IF Ilm. eläke Muis.	F9	3224000000	3224999999
As.miesp.m.liit.jaks	H1	3226000000	3226999999
Sonet.vak.pal.jaks.l	H2	3227000000	3227999999
Asiamiehet	HA	3228000000	3228999999
Palkansaajat	HE	3229000000	3229999999
Hallintohenkilöt	HH	3230000000	3230999999
Tilapäispalkkionsaaj	HT	3231000000	3231999999
Investointityönumero	IP	3232000000	3232999999
Toimittajat - hyvät.	KG	3233000000	3233999999
Kiint.hall.järj.liit	KH	3234000000	3234999999
Toimittajat - netto	KN	3235000000	3235999999
Kiint.osakejärj	KO	3236000000	3236999999
Tilien ylläpito	KP	3237000000	3237999999
Toimittajat - lasku	KR	3238000000	3238999999
Kiint.sähkönl.liitt	KS	3239000000	3239999999
Laskut, IP,ulkopuoli	LB	3240000000	3240999999
Laji/toimintoj.kirj.	LT	3241000000	3241999999
ML-tilitys	ML	3242000000	3242999999
Regressilask. Kon.	MQ	3243000000	3243999999
JV-Simmer Kon.(tulev	MS	3244000000	3244999999
Ratti Kon.	N3	3245000000	3245999999
IF ilm. eläk Kon.	N9	3246000000	3246999999

Tillämpn.-		Nummer- serie		Rea-kod	
verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	början	slut	för andelsbanken
	EU Korvaus Kkp.	OG	3247000000	3247999999	
	Henkivak.korvau Kkp.	OH	3248000000	3248999999	
	Tapaturma Kkp.	OI	3249000000	3249999999	
	MA korvaus Kkp.	OJ	3250000000	3250999999	
	Takaus.korvaus Kkp.	OK	3251000000	3251999999	
	Sulkan epä.v.vah. Kkp	OL	3252000000	3252999999	
	TKV Muis.	OM	3253000000	3253999999	
	Moottoriajon. Muis.	ON	3254000000	3254999999	
	Sulka Muis.	OO	3255000000	3255999999	
	Matkavakuutus Muis.	OP	3256000000	3256999999	
	Vahinkovakuutus Muis	OQ	3257000000	3257999999	
	Henkilövakuutus Muis	OR	3258000000	3258999999	
	Tapaturma Muis.	OS	3259000000	3259999999	
	Kasko Muis.	OT	3260000000	3260999999	
	Ratti maksusop. Muis	OU	3261000000	3261999999	
	Esinevak.yks. Muis.	OV	3262000000	3262999999	
	Takausvakuutus Muis.	OW	3263000000	3263999999	
	Sulkan epä.v.vah Muis	OX	3264000000	3264999999	
	Regressilask. Muis.	OY	3265000000	3265999999	
	Tuleva raha Muis.	OZ	3266000000	3266999999	
	Palkk. as.m.liitt.ja	P1	3267000000	3267999999	
	MA korvaus Muis.	PB	3268000000	3268999999	
	Sulkan epä.v.vah Muis	PC	3269000000	3269999999	
	Henkivak.korvau Muis	PD	3270000000	3270999999	
	Tapaturma Muis.	PF	3271000000	3271999999	
	Takaus.korvaus. Muis	PG	3272000000	3272999999	
	YT Korvaus Muis.	PH	3273000000	3273999999	
	JV-Simmer Muistio	PI	3274000000	3274999999	
	MA korvaus Kon.	PJ	3275000000	3275999999	
	Tapaturma Kon.	PL	3276000000	3276999999	
	Takaus,korvaus Kon.	PM	3277000000	3277999999	
	YT Korvaus Kon.	PN	3278000000	3278999999	
	JV-Simmer Kon.(lähte	PO	3279000000	3279999999	
	ATK-palv.vel.liitt	PP	3280000000	3280999999	
	Hinnanmuutos	PR	3281000000	3281999999	
	EU Korvaus Kon.	PS	3282000000	3282999999	
	EK Korvaus Kon.	PT	3283000000	3283999999	
	Päätetapahtum.liitt	PU	3284000000	3284999999	
	ATK-palv.vel. levyti	PW	3285000000	3285999999	
	Systeemipalv.vel.lii	PX	3286000000	3286999999	
	Työasemaveloitukset	PY	3287000000	3287999999	
	S-laskutus, Elisa	PZ	3288000000	3288999999	
	Sulkan epä.v.vah. Kon	QA	3289000000	3289999999	
	EK Korvaus Kkp.	QB	3290000000	3290999999	
	Cross-company korot	QC	3291000000	3291999999	
	EU korvaus muis.	QD	3292000000	3292999999	
	Hyvitys - nettosuor.	RA	3293000000	3293999999	
	Ostolasku	RE	3294000000	3294999999	
	Lask.vast.otto netto	RN	3295000000	3295999999	
	Laskun siirto	RV	3296000000	3296999999	
	SIJ/KTÖ JAKO	SK	3297000000	3297999999	
	Jälkikirjaustosite	SU	3298000000	3298999999	
	Tiedonsiirto	UE	3299000000	3299999999	
	Maksukirjaus	ZP	3305000000	3305999999	
	Pankki - täsmäytys	ZR	3306000000	3306999999	
	Maksu per shekki	ZS	3307000000	3307999999	
	Maksuselvitys	ZV	3308000000	3308999999	
	INV.TILAUSTEN PURKU	QE	3309000000	3309999999	
	Tuottoturva man. peruut	14	3310000000	3310999999	
	Lainaturva man. peruut	15	3311000000	3311999999	
	Mittaturva man. peruut	16	3312000000	3312999999	

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
	Auli man. peruut	11	3313000000	3313999999	
	ryhmävak man. peruut	17	3314000000	3314999999	
	Rak.virhevak. man. peruut	18	3315000000	3315999999	
	Oiva man. peruut	12	3316000000	3316999999	
	Sulka evl man. peruut	1P	3317000000	3317999999	
	Sulka man. peruut	1C	3318000000	3318999999	
	Matkavak. man. peruut	1D	3319000000	3319999999	
	Vahinkovak. man. peruut	1E	3320000000	3320999999	
	M.ajoneuvovak. man. peruut	1A	3321000000	3321999999	
	Henkilövak. man. peruut	1F	3322000000	3322999999	
	Tapaturmavak. man. peruut	1G	3323000000	3323999999	
	Kaskovak. man. peruut	1I	3324000000	3324999999	
	Ratti man. peruut	13	3325000000	3325999999	
	Ratti maksusop. man peruut	1J	3326000000	3326999999	
	Esinevak. yks. man. peruut	1M	3327000000	3327999999	
	Takausvak. man. peruut	1N	3328000000	3328999999	
	EK Korvaus man. peruut	19	3329000000	3329999999	
	Ratti 2 man. peruut	1B	3330000000	3330999999	
	Takaus korv. man peruut	1H	3331000000	3331999999	
	JV-Simmer man peruut	1K	3332000000	3332999999	
	JV-Simmer muist m pe	1S	3333000000	3333999999	
	Korkki TA	QF	3334000000	3334999999	
	Korkki YT	QG	3335000000	3335999999	
	Korkki EU	QH	3336000000	3336999999	
	Korkki EK	QI	3337000000	3337999999	
	Korkki YA	QJ	3338000000	3338999999	
	Korkki MK	QK	3339000000	3339999999	
	Korkki manuaalitosite	QL	3340000000	3340999999	
	KORKKI PV MANUAALITOS.	QM	3341000000	3341999999	
	Flex maksutulo, koneellinen	K1	3342000000	3342999999	
	Flex maksutulo, manuaalinen kirjaus	K2	3343000000	3343999999	
	Flex korvaukset, koneellinen	K3	3344000000	3344999999	
	Flex korvaukset, manuaalinen kirjaus	K4	3345000000	3345999999	
	Flex manuaalinen peruuntuva	K5	3346000000	3346999999	
	Flex Eurocenter korvaukset, koneellinen	K6	3347000000	3347999999	
	Flex Eurocenter korvaukset, manuaalinen	K7	3348000000	3348999999	
	EU KORVAUS PERUUTUS	QO	3340000000	3349999999	
500	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
501	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
502	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
503	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
504	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
505	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
506	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
507	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
508	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
509	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999	
040	MEDLEMSKREDITFÖRSÄKRING	TA	5040000001	5040999999	
050	BOSTADSSPARPREMIER	TB	5050000001	5050999999	HVRKR0H
060	PENSIONS KASSAN	TC	5060000001	5060999999	
061	PENSIONS KASSAN	TC	5060000001	5060999999	
080	ANDB-KREDITER	TD	5080000001	5080999999	
084	MOMS-BETALNINGAR	TE	5084000001	5084999999	
510	VERIFIKAT OMVANDLING	TG	5100000001	5100999999	
610	ULTRA VALUTAVÄXLING	TX	6100000001	6100999999	
613	ZVS-BETALNINGAR/OKO	TH	6130000001	6130999999	
614	ZVS-BETALNINGAR/OKO	TH	6130000001	6130999999	
615	PSE/ANNULLERINGSBETALNINGAR/OKO	TZ	6150000001	6150999999	
616	PSE/ANNULLERINGSBETALNINGAR/OKO	TZ	6150000001	6150999999	

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
620	FORSE	TI	6200000001	6200999999	
621	SDD SEPA DIREKTDEBITERINGG	RB	6210000001	6210999999	
624	AQUARIUS/OKO	GP	6240000001	6240999999	
625	VIEW/UPPDATERINGAR	TJ	6250000001	6250999999	
628	DPS/OPTO-TAPAHTUMAT	RZ	6280000001	6280999999	
631	CHECKINLÖSEN (USKI)	TK	6310000001	6310999999	
632	CHECKINLÖSEN (USKI)	TK	6310000001	6310999999	
633	BANKGARANTIER	TL	6330000001	6330999999	
634	OKOBANKEN	TM	6340000001	6340999999	
635	OKOBANKEN	TM	6340000001	6340999999	
636	REMBURSER OCH INKASSO	TN	6360000001	6360999999	
637	REMBURSER OCH INKASSO	TN	6360000001	6360999999	
638	DPS DAGLIGA	KU	6380000001	6380999999	
639	DPS UTANFÖR BALANSR.	KV	6390000001	6390999999	
640	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
641	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
642	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
643	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
644	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
645	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
646	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
647	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999	
648	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999	
649	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999	
653	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999	
654	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999	
657	UTLÄNDSK CHECKINLÖSEN	TU	6570000001	6570999999	
658	UTLÄNDSK CHECKINLÖSEN	TU	6570000001	6570999999	
659	UTLÄNDSK CHECKINLÖSEN	TU	6570000001	6570999999	
660	RESECHECKAR	TQ	6600000001	6600999999	
663	ULTRA/HENKI AQUARIUS ESTLAND	KF	6630000001	6630999999	
665	BANKGIRO	TV	6650000001	6650999999	
666	RPM (Avbrott vid förhindrande av penningtvätt)	KX	6660000001	6660999999	
667	RPM/EUR	RM	6670000001	6670999999	
670	VALUTAHUVUDKASSAN	TR	6710000001	6710999999	
671	SEDELHANDEL	TR	6710000001	6710999999	
672	VALUTAHUVUDKASSAN	TR	6710000001	6710999999	
673	VALUTAHUVUDKASSAN	TR	6710000001	6710999999	
674	BOND/REPA DAGLIGA	TS	6740000001	6740999999	
675	BOND VÄRDERINGAR	XV	6750000001	6750999999	
691	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
692	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
693	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
694	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
695	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
696	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
697	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
698	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
699	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999	
706	VALUTAMÄSSIGA TECKNINGAR	HO	1123000001	1123999999	
	ARBETSSTATIONSVERIFIKAT	TY	9000000001	9099999999	
9900016	USKI INLÖSEN AV UTLÄNDSKA CHECKAR	BQ	9701600001	9701699999	
990005	AVGÅENDE CLEARING (MORGON)	VB	9900500001	9900599999	
990007	Prepaid rsk-transaktioner	KJ	9900070001	9900079999	
9900001	INLÅNING	BA	9900100001	9900199999	OT003/OTORP002

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
990001	INLÅNING	BA	9900100001	9900199999	AMR972
9900002	UTLÅNING	BD	9900200001	9900299999	
9900030	AÖF:S KREDITFÖRSÄKRINGAR	EJ	9900300001	9900309999	
9900031	AÖF:S ERSÄTTNING & RESERVERING	GE	9900310001	9900319999	
9900032	ABASEC/OPSTOCK	GL	9900320001	9900329999	ATTR009
9900004	BANKGARANTI	BF	9900400001	9900499999	
	MTL (betaln.transaktionslista)				
990004	TRANSAKTIONER/BETALNINGSRÖRELSE	VA	9900400001	9900499999	
9900005	SÄNDA ADB-FÖRMEDLINGAR	BG	9900500001	9900599999	MGKR2005, MGKR2006
9900006	ANKOMMANDE ADB-FÖRMEDLINGAR	BH	9900600001	9900699999	MGKR2001
9900007	ADB-FÖRMEDLINGAR SOM SKALL REDAS UT	BI	9900700001	9900799999	MGKR2002
9900008	HUVUDBOKSTRANSAKTIONER	BJ	9900800001	9900899999	MGKR2004
9900009	ANKOMMANDE ILGIRON	BK	9900900001	9900999999	MGR5150
	ANKOMMANDE CLEARING FRÅN 31.12.1997				
990009	(MORGON)	VE	9900900001	9900999999	
990010	POPS BRUTTOCLEARING FRÅN 16.12.1997	VF	9901000001	9901099999	
9900005	SÄNDA ADB-FÖRMEDLINGAR/OKO	EK	9901100001	9901199999	
990012	AGIO/VALUTAKASSA	VG	9901200001	9901299999	
9900013	SPECIALLÅN	CG	9901300001	9901399999	
990013	SPECIALLÅN	CG	9901300001	9901399999	
9900014	VALUTABOKFÖRING	EE	9901400001	9901499999	MV29K
990014	VALUTAKASSA FRÅN 24.2.1997	EE	9901400001	9901499999	
9900015	UTLÅNING/ALPER	BP	9901500001	9901599999	OTALPKT
990015	AUTOMATBOKFÖRING/ALPER FRÅN 18.11.94	BP	9901500001	9901599999	
9900016	USKI INLÖSEN AV UTLÄNDSKA CHECKAR	BQ	9901600001	9901699999	andb, 7880: USLR610
990016	CLEARING 30.10.98 (NATT)	VH	9901600001	9901699999	
990017	CLEARING 30.10.98 (NATT)	VI	9901700001	9901799999	
9900018	RESEVALUTA	BL	9901800001	9901899999	MAVRMTIK
	RESEVALUTA (MAVA) FRÄMMANDE CHECKAR				
990018	OCH RESECH.	BL	9901800001	9901899999	
9900019	RESEVALUTA/AGIO	BM	9901900001	9901999999	MAVRATIK
990019	AGIO (MAVA)	BM	9901900001	9901999999	
990020	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990022	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990023	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990024	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990025	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990122	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990123	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
990124	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999	
9900021	ANDELSBANKENS KONTON I OKO	BS	9902100001	9902199999	PR002
	OPICS (MÅNADSSKIFTETS BESTÅENDE				
990021	BOKFÖRINGAR)	VK / VL	9902100001	9902199999	
9900006	ANKOMMANDE ADB-FÖRMEDLINGAR/OKO	EL	9902200001	9902299999	
9900008	HUVUDBOKSTRANSAKTIONER/OKO	EM	9902300001	9902399999	
	INDRIVNINGS- OCH ERSÄTTNINGSSYSTEMET				
9900241	(PKJ) AÖF	EQ	9902410001	9902419999	
9900242	BANKVISA FÖRSÄKRINGAR (PKV) AÖF	ER	9902420001	9902429999	
9900243	BANKVISA FÖRSÄKRINGAR (PKV) ASF	ES	9902430001	9902439999	
9900025	PENNINGFÖRSÖRJNING	EG	9902500001	9902599999	
9900026	OKO:S INLÖSTA CHECKAR	BV	9902600001	9902699999	MGKR2003
990026	OKO:S INLÖSTA CHECKAR	BV	9902600001	9902699999	
	WINRESK	EO	9902700001	9902799999	
990028	KAPULA DAGLIGT VERIFIKAT/OKO	GS	9902800001	9902899999	
990029	KAPULA VÄRDERING/OKO	GT	9902900001	9902999999	
990030	ASLA/RESULTATREGLERANDE/OHMO	GD	9903000001	9903099999	
990031	ASLA	VM	9903100001	9903199999	
990032	ASLA/RESULTATREGLERANDE	VN / VO	9903200001	9903299999	
990033	ASLA/OHMO	GC	9903300001	9903399999	
990034	UTU/PROVISIONER	IF	9903400001	9903499999	
9900035	POPS/OINLÖSTA CHECKAR ÖVER 10 ÅR	IG	9903500001	9903599999	

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
9900036?	PKJ BETALNING AV EFTERINDRIVNING	IH	9903600001	9903699999	
990036	ELE DAGLIGA POSTER	JA	9903700001	9903799999	
990037	ELE TAUP POSTER	JB	9903800001	9903899999	
990038	ELE BOKSLUTSPOSTER SOM SKA ANNULERAS	JC	9903900001	9903999999	
	BOKFÖRINGSSAMMANDRAG/PENNINGFÖRSÖRJ				
990041	NING	VP	9904100001	9904199999	
990042	PLATINASYSTEMET	BW	9904200001	9904299999	BJER122
	BOKFÖRINGSSAMMANDRAG/PENNINGFÖRSÖRJ				
990042	NING (NYTT)	VQ	9904200001	9904299999	
990043	CLARITY, internt ICT-arbete (upplöses inte)	RD	9904300001	9904399999	
990044	DEVON, 30.6.99	VR	9904400001	9904499999	
990045	DEVON, 30.6.99	VS	9904500001	9904599999	
990046	DEVON, 30.6.99	VT	9904600001	9904699999	
990047	DEVON, 30.6.99	VU	9904700001	9904799999	
9900050	LÖNER	BY	9905000001	9905099999	***)
9900052	SEMESTERLÖNESKULDER	GV	9905200001	9905299999	***)
990053	BANKSYSTEM DAGLIGA	JD	1102000001	1102999999	
990054	Banksyst mån.boksl./bokslut	JE	9905900001	9905999999	
990055	BANKSYSTEM UTANF. BALANSR. (VID BEHOV)	JI	9905500001	9905599999	
	VÄRDERINGSRESULTAT FÖR TRADING				
990056	TERMINER (återtas inte) 13.1.98	VX	9905600001	9905699999	
990057	RJ DAGLIGA	JF	9905700001	9905799999	
990058	RJ RÖRLIGA	JG	9905800001	9905899999	
9900060	VALUTAKONTON	BZ	9906000001	9906099999	DARRATR/OVARP002
990060	VALUTAINLÄNING	BZ	9906000001	9906099999	
9900061	VALUTAKONTON/AGIO	CA	9906100001	9906199999	DARRAGI/OVARP002
990061	VALUTAINLÄNING/AGIO	CA	9906100001	9906199999	
	VALUTAKONTON/RESULTATREGLERANDE				
9900062	RÄNTA	CB, CC	9906200001	9906299999	DARRASK/OVARP002
	VALUTAINLÄNING/RESULTATREGLERANDE				
990062	POSTER	CB / CC	9906200001	9906299999	
9900063	AVGÅENDE UTLANDSBETALNINGAR	CD	9906300001	9906399999	LUMR124
990064	BLV DAGLIGA	JM	1103000001	1103999999	
990065	BLV BOKSL. BEST.	JN	9906500001	9906599999	
990066	BLV BOKSL. KAN ANNUL.	JO	9906600001	9906699999	
990067	BLT DAGLIGA	JP	1104000001	1104999999	
990068	BLT BOKSL. BEST.	JQ	9906800001	9906899999	
990069	BLT BOKSL. ANNUL.	JR	9906900001	9906999999	
9900070	FÖRVARSPROVISIONER	CE	9907000001	9907099999	
	FÖRVARSPROVISIONSFAKTURERING FRÅN				
990070	2.11.94 (JUNI OCH DEC.)	CE	9907000001	9907099999	
9900071	SÄLJPROVISIONER FRÅN VÄRDEPAPPER	CF	9907100001	9907199999	
990071	MSB-TECKNING/VÄRDEPAPPERSCOURTAGE	CF	9907100001	9907199999	
990072	BOND/MSB/INTE I BRUK	VZ	9907200001	9907299999	
	BOND/MSB RESULTATREGL. RÄNTOR				
990073	DAGL./INTE I BRUK	UC	9907300001	9907399999	
	BOND/MSB VÄRDERINGSRESULTAT MÅN.				
990074	SLUT/INTE I BRUK	UD	9907400001	9907499999	
990076	Prepaid maksutapahtumat	KK	9907600001	9907699999	
990077	REPA NORMALA BOKFÖRINGAR/INTE I BRUK	YA	9907700001	9907799999	
	TÄCKNINGSÖVERFÖRING PÅ				
9900078	BETALNINGSRÖRELSEKONTO	EC	9907800001	9907899999	OKO/PR93
990078	TÄCKNINGSÖVERFÖRING OTTO/OPTO	YB	9907800001	9907899999	
990079	BOND/VALUTERINGSDAGSBOKFÖRINGAR	YC	9907900001	9907999999	
9900080	PLACERINGSRESKONTRA/OVC	GJ	9908000001	9908099999	
9900081	KORRIGERINGSVERIFIKATSSLAG	CH	9908100001	9908199999	
9900082	HALTIA HYRESFORDRINGAR	EH	9908200001	9908299999	
9520005	YIT-HYROR	EH	9908200001	9908299999	
677	KORVA/DAGLIGA	CJ	9908300001	9908399999	
678	KORVA/PRISDIFFERENSER	CJ	9908300001	9908399999	

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
9900083	KORVA-TRANSAKTIONER	CJ	9908300001	9908399999	
9900083	KORVA DAGLIGA	CJ	9908300001	9908399999	
9900085	FASTIGHETSRESKONTRAN/NYTT	CI	9908500001	9908599999	
9900086	OKO:S LÅN	CM	9908600001	9908699999	
9900086	OKO:S LÅN TILL ANDELSBANKER	CM	9908600001	9908699999	
9900088	HALTIA VEDERLAGSRESKONTRA	EF	9908800001	9908899999	
9900089	HALTIA VEDERLAGSBETALNINGAR	EI	9908900001	9908999999	
9900091	BETALNINGSRÖRELSE/ASLA	CN	9909100001	9909199999	ALARKP01 OCH 13
9900092	ASLA/OHMO	GA	9909200001	9909299999	
9900095	OP-VISA/KORTBOLAGET	GG	9909500001	9909599999	
990995	OKO:S BOKFÖRINGSSAMMANDRAG/OPTO	YN	9909950001	9909959999	
9901001	INLÅNING/ANNULLERING AV				
9901001	RESULTATREGLERANDE RÄNTA	BC	9910010001	9910019999	OT003/OTORP003
991001	INLÅNING / RESULTATREGLERANDE POSTER	YO / YP	9910010001	9910019999	
9901002	FÖRSKOTTSBETALDA RÄNTOR/BOKSL.	BE, ED	9910020001	9910029999	AMR827
991003	LOAN IQ/OKO	GN	9910030001	9910039999	
991004	ANTO (=UTLÅNING) AGIO BOKFÖRINGAR OCH				
991004	PENNAIVRUNDNING	YQ	9910040001	9910049999	
991005	YPA (=FÖRETAGSUTLÅNINGENS) LÅN	YR	9910050001	9910059999	
991006	YPA LÅN RESULTATREGLERANDE	YS / YT	9910060001	9910069999	
991048	YPA LÅN RESULTATREGLERANDE	YS / YT	9910060001	9910069999	
991007	CENTRALBANKSAVDELNINGENS LÅN (RO =				
991007	FINANSUTL. TILL ANDB.)	YU	9910070001	9910079999	
991008	RO RESULTATREGLERANDE	YV / YW	9910080001	9910089999	
991009	INDRIVNINGSUTLÅNING (PA)	YX	9910090001	9910099999	
991010	PA RESULTATREGLERANDE	YY / YZ	9910100001	9910109999	
9901011	INLÅNING/RESULTATREGLERANDE RÄNTA	BB	9910110001	9910119999	OT003
991012	YA-ANNULLERING AV RESULTATREGL. RÄNTOR				
991012	FÖR OREGLERADE	UK	9910120001	9910129999	
9901013	ALS SKÖTSELPROVISIONER	BN, BO	9910130001	9910139999	AMR830
991013	RO-ANNULLERING AV RESULTATREGL.				
991013	RÄNTOR FÖR OREGLERADE	UG	9910130001	9910139999	
991014	PA-ANNULLERING AV RESULTATREGL. RÄNTOR				
991014	FÖR OREGLERADE	UH	9910140001	9910149999	
991015	RO/AGIOBOKFÖRINGAR	UI	9910150001	9910159999	
991016	PA/AGIOBOKFÖRINGAR	UJ	9910160001	9910169999	
9910002	ALS-MED CAP DAGLIGA	JJ	9910200001	9910209999	
9901021	OPTO/RESULTATREGLERANDE RÄNTA	BT, BU	9910210001	9910219999	PR402
991024	YA ESTLAND AGIO	RP	9910240001	9910249999	
991025	YA ESTLAND DAGLIGA	RJ	9910250001	9910259999	
991026	YA ESTLAND RESULTATREGLERANDE	RO	9910260001	9910269999	
991027	YA ESTLAND AA-ANNULLERINGAR	RU	9910270001	9910279999	
9901003	UTLÅNING/Okopankki	EY, EZ	9910300001	9910399999	
991034	YA LETTLAND AGIO	RR	9910340001	9910349999	
991035	YA LETTLAND DAGLIGA	RK	9910350001	9910359999	
991036	YA LETTLAND RESULTATREGLERANDE	RQ	9910360001	9910369999	
991037	YA LETTLAND AA-ANNULLERINGAR	RX	9910370001	9910379999	
9901042	PLATINASYSTEMET/RESULTATREGLERANDE	BX, BR	9910420001	9910429999	BJER221
991044	YA LITAUEN AGIO	RT	9910440001	9910449999	
991045	YA LITAUEN DAGLIGA	RL	9910450001	9910459999	
991046	YA LITAUEN RESULTATREGLERANDE	RS	9910460001	9910469999	
991047	YA LITAUEN AA-ANNULLERINGAR	RY	9910470001	9910479999	
9901050	ALS/PREMIER OCH VÄRDERINGAR	GH	9910500001	9910509999	
9901055	ALS/ÅTERFÖRDA VÄRDERINGAR AV DERIVAT	GI	9910550001	9910559999	
9901083	KORVA- TRANSAKTIONER/RESULTATREGLERANDE				
9901083	RÄNTA	CK, CL	9910830001	9910839999	
9901083	KORVA AKTIER/RESULTATREGLERANDE	CK, CL	9910830001	9910839999	
990083	KORVA RM/VÄRDERINGAR	CK	9910830001	9910839999	
991083	KORVA RM/ANNULLERING AV VÄRDERING	CL	9910830001	9910839999	

Tillämpn.- verifikat *)	Namn	Verif.sl ag	Nummer- serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
9901086	OKO:S LÅN RESULTATREGLERANDE	CV	9910860001	9910869999	
	OKO:S LÅN TILL				
991086	ANDELSBANKER/RESULTATREGLERANDE	CV / CY	9910860001	9910869999	
	BETALNINGSRÖRELSE /ASLA				
9901091	/RESULTATREGLERANDE RÄNTA	CO, CP	9910910001	9910919999	ALARKP06 OCH 07
9901092	PERIODISERING AV KÖPESUMMAN FÖR SBF	CQ, CZ	9910920001	9910929999	
9901093	ASLA/OHMO/RESULTATREGLERANDE	GB	9910930001	9910939999	
991111	OKOPANKKIS BALANSÖVERFÖRINGAR/OL	XA	9911110001	9911119999	
991112	OKOPANKKIS BALANSÖVERFÖRINGAR/ALS	XB	9911120001	9911129999	
	OKOPANKKIS				
991113	BALANSÖVERFÖRINGAR/VALUTAKASSAN	XC	9911130001	9911139999	
991114	OKOPANKKIS BALANSÖVERFÖRINGAR/DA	XD	9911140001	9911149999	
9910201	ADB-FAKTURERING ABC/JP	CS	9912010001	9912019999	ACR3B1/ACR3B2
990176	PREPAID-REDOVISNINGAR	KT	9917600001	9917699999	
	OPTOS MASKINLÄSBARA				
991995	RESULTATREGLERANDE RÄNTOR	XE / XF	9919950001	9919959999	
	TERMIN/SKYDDANDE SYFTE ELLER				
992001	HANDELSSYFTE	XG	9920010001	9920019999	
9920002	ALS-MED CAP BOKSLUT	JK	9920020001	9920029999	
992005	FRA (utländska ränteterminer) KAPITAL	XH	9920050001	9920059999	
990201	ADB-FAKTURERING/OKO	YL	9920100001	9920199999	
	SRJ-PERIODISERING AV ÅTERBETALD				
9900202	PROVISION/OP-FOND	IA	9920200001	9920299999	
	SRJ-PERIODISERING AV ÅTERBETALD				
9900203	PROVISION/MOTTAGARBOLAG	IB	9920300001	9920399999	
9900205	ÅGARKUNDSREGISTRET	CT	9920500001	9920599999	JRER110
990207	INLÅNINGSÖVERFÖRINGAR	YM	9920700001	9920799999	
679	KAPITALKONVERTERINGAR	Z4	9920830001	9920839999	
9902083	KAPITALKONVERTERINGAR	Z4	9920830001	9920839999	
992100	BANKGARANTIER	XI	9921000001	9921009999	PTKR3301
992101	BANKGARANTIER/AGIO	XJ	9921010001	9921019999	
992102	LIVFÖRSÄKRING	HV	9921020001	9921029999	
683	VÄRDERINGSKONVERTERING/UPPLÖSNING	Z5	9921830001	9921839999	
9902183	VÄRDERINGSKONVERTERING/UPPLÖSNING	Z5	9908350001	9908359999	
984	VÄRDERINGSKONVERTERING/NYA	Z6	9922830001	9922839999	
9902283	VÄRDERINGSKONVERTERING/NYA	Z6	9908360001	9908369999	
992400	CPICS (UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN)	XL	9924000001	9924009999	
9903001	SALDOÖVERFÖRING	Z1	9930010001	9930019999	
9903001	SALDOÖVERFÖRINGAR	Z1	9930010001	9930019999	
	PERIODISER.POSTER FÖR				
993002	VALUTATERMINERNAS RÄNTEDIFFERENSER	XM / XN	9930020001	9930029999	
9903003	EURO	Z3	9930030001	9930039999	
9903003	EURO	Z3	9930030001	9930039999	
993009	TERMINER POÄNGDIFFERENSER	XO / XP	9930090001	9930099999	
9940004	LJR UTLÅNING	MC	1101000001	1101999999	
9930002	ALS-MED CAP UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN	JL	9930200001	9930209999	
994005	TERMINER/AGIO	XQ	9940050001	9940059999	
994006	TERMINER/AGIO ÅTERFÖRING	XR	9940060001	9940069999	
9940007	LJR OPB-ÖVERFÖRINGAR	MX	9940700001	9940799999	
9940008	LJR SPECIALLÅN	MD	9940080001	9940089999	
994010	FRA VÄRDERINGAR	XS / XT	9940100001	9940109999	
9940104	LJR EFFEKT.RÄNTA, PRISDIFFERENS	ME	9941040001	9941049999	
9940105	LJR EFFEKT.RÄNTA, PRISDIFF., ANNULLERING	MF	9941050001	9941059999	
9940106	LJR FÖRHANDBETALDA RÄNTOR BSL	MG	9941060001	9941069999	
9940107	LJR FÖRHANDBET. RÄNTOR BSL ANNULL.	MH	9941070001	9941079999	
9940108	LJR ÖVERF. AV SPEC.LÅN, SKÖTSELPROV.	MI	9941080001	9941089999	
	LJR ÖVERF. AV SPEC.LÅN, SKÖTSELPROV.				
9940109	ANNULL.	MJ	9941090001	9941099999	
9940110	LJR-JOLLA CAP DAGLIGA	MM	9941100001	9941109999	
9940112	LJR-JOLLA CAP VÄRDERINGAR	MN	9941120001	9941129999	
9940114	LJR-JOLLA CAP UTANFÖR BALANSR.	MO	9941140001	9941149999	

Tillämpn.-		Verif.slag	Nummer-serie		Rea-kod
verifikat *)	Namn		början	slut	för andelsbanken
9940116	LJR-KALA PREMIER OCH VÄRDERINGAR	MP	9941160001	9941169999	
9940117	LJR-KALA VÄRDERINGAR, ANNULL.	MR	9941170001	9941179999	
9940120	LJR NEDSKRIVNINGAR	MU	9941200001	9941209999	
9940121	LJR NEDSKRIVNINGAR ANNULL.	MV	9941210001	9941219999	
995	AGIO/UTLANDSRESKONTRA	XU	9950010001	9950019999	
9950002	JOE BOKSLUT	KD	9950020001	9950029999	
9960002	JOE UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN	KE	9960020001	9960029999	
9970002	CHF-BOKSL.POSTER	KL	9970020001	9970029999	
9970003	CHF-POSTER UTANF. BAL.R. AUTOMATISK BOKFÖRING AV UTL.	KM	9970030001	9970039999	
998	RESULTATREGL. RÄNTOR	XX	9980000001	9980999999	
999	VALUTAKREDIT	XY	9990000001	9990999999	
	ANNULLERING/PARTNERKODER	PK	9999970001	9999979999	
	E-FLOW ANNULLERING	EP	9999980001	9999989999	
	ALLMANT ANNULLERINGSVERIFIKAT	PE	9999990001	9999999999	

SAP:s verifikatdagbok, månadshuvudbok och SAPs huvudbok för Leverantörsskulds- och kundfordringskonton har arkiverats i arkiveringssystemet LEA.

*) Verifikaten har upprättats antingen på maskinspråk eller skrivits ut på papper och de förvaras i mappar eller arkiverade i REA-arkiveringssystemet.

***) Rapporterna har arkiverats i arkiveringssystemet LEA.

***) Rapporterna har sedan november 2006 arkiverats i Aeditros eArkiv.

Av de parallella tillämpningsverifikatnumren härstammar de kortare från

Intime-bokföringssystemet, de längre från FMS-bokföringssystemet.

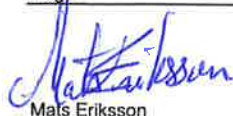
I fortsättningen ett tillämpningsverifikatnummer för alla företag (alla använder SAP).

1. Underteckning av bokslutet och verksamhetsberättelsen

Nagu

den 31 januari

2019

Mats Eriksson

Rune Dahlén

Merja Kaarto

Petra Palmroos

Alice Björklöf

2. Utlåtande om bokslutet och verksamhetsberättelsen

Förvaltningsrådet har vid sitt möte i dag gjort sig förtroget med bankens bokslut och verksamhetsberättelse. Som sitt utlåtande för andelsstämman 2019 konstaterar förvaltningsrådet att banken har skötts i enlighet med lagar och förordningar och att förvaltningsrådet inte har något att påpeka varken med anledning av Nagu Andelsbanks bokslut eller verksamhetsberättelse. Förvaltningsrådet samtycker med styrelsens förslag till åtgärder med anledning av överskottet.

Nagu

den 05 februari

2019

Bo-Åke Blomberg
Förvaltningsrådets ordförande

Alice Björklöf
Förvaltningsrådets sekreterare

3. Revisorernas anteckning om utförd revision

Åbo 8.2.2019

KPMG Oy Ab

FREDRIK SALONEN, Ckr

Revisionsberättelse

Till medlemmarna i Nagu Andelsbank

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Nagu Andelsbank (fo-nummer 0126822-8) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2018. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av bolagets ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Våra uttalanden i denna rapport är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som överlämnats till bankens revisionsutskott.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisionssed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet*.

Vi är oberoende i förhållande till banken enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa.

Vi har inte utfört andra tjänster åt banken utöver revisionen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Materialitet

Den tillämplande materialiteten påverkar omfattningen av revisionen. Materialiteten har bestämts på basen professionellt omdöme och styr valet av revisionsåtgärder, tidpunkten för och omfattningen av revisionen samt bedömningen av noterade felaktigheter i förhållandet till bokslutet som helhet. Nivån på den av oss bestämda materialiteten baserar sig på vår bedömning av storleken av felaktigheter som ensamma eller tillsammans rimligen kan anses inverka på ekonomiska beslut som användare av bokslutet gör. Vi har också tagit i betraktande felaktigheter och/eller potentiella felaktigheter vilka på grund av kvalitativa faktorer enligt vår uppfattning är materiella för användarna av bokslutet.

De mest betydande uppskattade riskerna för väsentliga felaktigheter

Vi har nedan beskrivit vad vi uppskattar vara de mest betydande riskerna för väsentliga felaktigheter, inklusive risken för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter samt ett sammandrag av hur vi har agerat till följd av dessa risker.

**FÖR REVISIONEN SÄRSKILT
BETYDELSEFULLA OMRÅDEN**

**HUR IFRÅGAVARANDE OMRÅDEN BEAKTATS
I REVISIONEN**

Fordringar från kunder - värdering (bokslutets not 13,15, 18 och 35c)

- Fordringar på allmänheten och offentliga sektorn som uppgår till 52 M€ är en betydande post i Nagu Andelsbanks balansräkning och utgör 84 % av balansomslutningen.
- Nagu Andelsbanken har från och med 1.1.2018 tillämpat IFRS 9 Finansiella instrument – standarden på nedskrivningar av fordringar. I och med övergången har man övergått från att boka individuella- samt gruppvisa nedskrivningar till att boka förväntade kreditförluster i enlighet med IFRS 9 – standarden.
- Uträkningen av den förväntade kreditförluster baserar sig på OP Gruppens kalkylmodeller. Kalkylen inbegriper antaganden, uppskattningar samt företagsledningens bedömningar, som speciellt hänför sig till värderingen av säkerheter samt sannolikheten för kreditförluster.
- Värderingen av fordringarna är ett fokusområde i revisionen på grund av balansposten betydelse, ibruktagandet av IFRS 9 – standarden, kalkylmodellernas komplexitet samt de bedömningar som krävs av företagsledningen i samband med värderingen.
- Vi har bedömt hur banken efterföljt kreditgivningsreglementet och även utvärderat de interna kontroller och principer som tillämpats i samband med bokningen och övervakningen av fordringarna. Vi har även utnyttjat data-analyser i samband med granskningen av kreditgivning samt kreditstocken.
- Vi har bildat en uppfattning om de centrala kontroller som anknyter sig till kreditgivningen, på basen av en bestyrkanderapport vi erhållit av OP Andelslagets revisorer.
- I granskningen av de kontroller, som hänför sig till kalkyleringsprocessen av de förväntade kreditförlusterna, har vi utnyttjat en separat rapport som vi erhållit av OP Andelslagets revisorer. Utöver detta har vi utvärderat värderingen av säkerheterna i förhållande till OP Gruppens anvisningar samt för de mest betydande fordringarnas del utfört substansgranskningsåtgärder med anknytning till förväntade kreditförluster.
- Vi har även utvärderat sakenligheten i Nagu Andelsbanks bokslutsnoter gällande fordringar och förväntade kreditförluster.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även

för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för bolagets styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Uppgifter om revisionsuppdraget

En vid KPMG anställd CGR – revisor har fungerat som av andelsstämman vald revisor från och med 1994 oavbrutet i 25 år.

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa den ovan specificerade övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen, bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

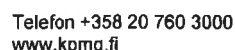
Åbo 8.2.2019

KPMG Oy Ab

Fredrik Salonen

CGR

Vi har nedan beskrivit vad vi uppskattar vara de mest betydande riskerna för väsentliga felaktigheter, inklusive risken för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter samt ett sammandrag av hur vi har agerat till följd av dessa risker.

**FÖR REVISIONEN SÄRSKILT
BETYDELSEFULLA OMRÅDEN**

**HUR IFRÅGAVARANDE OMRÅDEN BEAKTATS
I REVISIONEN**

Fordringar från kunder - värdering (bokslutets not 13,15, 18 och 35c)

- Fordringar på allmänheten och offentliga sektorn som uppgår till 52 M€ är en betydande post i Nagu Andelsbanks balansräkning och utgör 84 % av balansomslutningen.
- Nagu Andelsbanken har från och med 1.1.2018 tillämpat IFRS 9 Finansiella instrument – standarden på nedskrivningar av fordringar. I och med övergången har man övergått från att boka individuella- samt gruppvisa nedskrivningar till att boka förväntade kreditförluster i enlighet med IFRS 9 – standarden.
- Uträkningen av den förväntade kreditförluster baserar sig på OP Gruppens kalkylmodeller. Kalkylen inbegriper antaganden, uppskattningar samt företagsledningens bedömningar, som speciellt hänför sig till värderingen av säkerheter samt sannolikheten för kreditförluster.
- Värderingen av fordringarna är ett fokusområde i revisionen på grund av balansposten betydelse, ibruktagandet av IFRS 9 – standarden, kalkylmodellernas komplexitet samt de bedömningar som krävs av företagsledningen i samband med värderingen.
- Vi har bedömt hur banken efterföljt kreditgivningsreglementet och även utvärderat de interna kontroller och principer som tillämpats i samband med bokningen och övervakningen av fordringarna. Vi har även utnyttjat data-analyser i samband med granskningen av kreditgivning samt kreditstocken.
- Vi har bildat en uppfattning om de centrala kontroller som anknyter sig till kreditgivningen, på basen av en bestyrkanderapport vi erhållit av OP Andelslagets revisorer.
- I granskningen av de kontroller, som hänför sig till kalkyleringsprocessen av de förväntade kreditförlusterna, har vi utnyttjat en separat rapport som vi erhållit av OP Andelslagets revisorer. Utöver detta har vi utvärderat värderingen av säkerheterna i förhållande till OP Gruppens anvisningar samt för de mest betydande fordringarnas del utfört substansgranskningsåtgärder med anknytning till förväntade kreditförluster.
- Vi har även utvärderat sakenligheten i Nagu Andelsbanks bokslutsnoter gällande fordringar och förväntade kreditförluster.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även

för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för bolagets styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Uppgifter om revisionsuppdraget

En vid KPMG anställd CGR – revisor har fungerat som av andelsstämman vald revisor från och med 1994 oavbrutet i 25 år.

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa den ovan specificerade övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen, bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

Åbo 8.2.2019

KPMG Oy Ab

Fredrik Salonen

CGR